ଏକମାତ୍ର ଉପନ୍ୟାସ ମାସିକ

ସଂପାଦକ

୫ମ ଭାଗ ୧୨ଶ ସଂଖ୍ୟା	ମେ ୧୯୬୦	ପଚସ୍ତରି ନୂଆ ପଇସା

ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ

ବହୁ ଆକାଂକ୍ଷିତ ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ଗତ ମେ ୧୬ତାରିଖରେ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ନାଟକୀୟ ଭାବରେ ଭାଙ୍ଗି ଯିବା ଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀର ଚାରିଆଡ଼େ ହତାଶାରେ ଏକ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଷ୍ଟ୍ରନାୟକମାନଙ୍କୁ କଂପିତ କରି ତୋଳିଛି । ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ସାଫଲ୍ୟଲାଭ କରିଥିଲେ ପୃଥିବୀ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ହୋଇ ପୃଥିବୀର ସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ବ୍ୟର୍ଥତା ପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ? ଦାୟୀ ଯିଏ ହେଉନା କାହିଁକି ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ଯୋଗୁ ରୁଷିଆ ଓ ଆମେରିକା ପରସ୍ପର ଉପରେ ଦୋଷାରୋପ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର ଯେଉଁମାନେ ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନୀୟ, ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ରୁଷିଆ, ଆମେରିକା ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ । ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର ବ୍ୟର୍ଥତା ନେଇ ରୁଷିଆର ଅଭିଯୋଗ ଯେ ଆମେରିକା ଗୁଇନ୍ଦା ବିମାନ ପଠାଇ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ମନୋଭାବର ପରିଚୟ ଦେଇଛି ଏବଂ ଠିକ୍ ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର

ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଘଟିଥିବାରୁ ଏହା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରକାଶ୍ୟଭାବରେ ଆମେରିକା ସଭାପତି କ୍ଷମା ମାଗିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏପ୍ରକାର ଗୁପ୍ତଚରବୃତ୍ତି ନିରୋଧର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ ଯାଇଁ ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀରେ ରୁଷିଆ ଯୋଗ ଦେବ । ଆମେରିକା ସଭାପତି କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କଲେହେଁ ରୁଷିଆର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କ୍ରୁଶ୍ଚଭ ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବାରମ୍ବାର ଚାପ ଦେବାରୁ ଫ୍ରାନ୍ସର ସଭାପତି ଡିଗଲ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମ୍ୟାକ୍‌ମିଲନଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସତ୍ତ୍ୱେ ମି. କ୍ରୁଶ୍ଚେଭ ନିଜ ଦାବୀ ଉପରେ ଅଟଳ ରହିଲେ । ତେଣୁ ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସମ୍ମିଳନୀ ବସି ପାରିଲା ନି ।

ଆମେରିକା ଉପର ଅଭିଯୋଗ କେବଳ ଗୁପ୍ତଚରବୃତ୍ତିରେ ରୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଯେ କ୍ରୁଶ୍ଚେଭ ସମ୍ମିଳନୀ ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ତା ନୁହେଁ, ଭାଙ୍ଗିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେହିଁ ସେ ସମ୍ମିଳନୀ ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ।

ଆଉ କେତେକ ମହଲ କହନ୍ତି ଯେ କମ୍ୟୁନିଜିମ୍‌ର କେତେକ ମୌଳିକ ତତ୍ତ୍ୱର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ କ୍ରୁଶ୍ଚେଭ ଚାହୁଁଥିବା ସ୍ଥଳେ ଷ୍ଟାଲିନ ପନ୍ଥା ଅନୁସରଣ କରୁଥିବା ସହଯୋଗୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଚୀନ୍ ଓ କ୍ରୁଶ୍ଚେଭଙ୍କ କେତେକ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ଚାପ ଫଳରେ ସହାବସ୍ଥାନରେ ବିଶ୍ୱାସୀ କ୍ରୁଶ୍ଚେଭ ଆମେରିକା ଗୁଇନ୍ଦା ବିମାନ ଛଳରେ ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ପଣ୍ଡ କରିଛନ୍ତି ।

ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧର କ୍ଷତ ମଣିଷ ମନରୁ ଏବେବି ଲିଭିନି । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧ ଅପେକ୍ଷା ଏଥରକାର ଯୁଦ୍ଧ ଯେ ସହସ୍ର ଗୁଣ ଭୟଙ୍କର ଏବଂ ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ଭୂପୃଷ୍ଠରୁ ମାନବ ସମାଜକୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିଦେବ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଗତିହିଁ ତାର ପ୍ରମାଣ । କିନ୍ତୁ ଆମେରିକା ଓ ରୁଷିଆର ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଆଗରେ କୋଟି କୋଟି ମାନବ ପ୍ରାଣ ଯେ ତୁଚ୍ଛ, ତାହା ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀର ବ୍ୟର୍ଥତା ଦ୍ୱାରାହିଁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି । ରକେଟ ଓ ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ର ଅଧିକାରୀ ରୁଷିଆ ଏବଂ ଆମେରିକା ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ସାମାନ୍ୟ ଭୁଲର ଆକ୍ଷେପରେ ପୃଥିବୀରେ କୌଣସି ଅଘଟଣ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି,

ତାଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟିବାଦ ଓ ସମାଜବାଦର ସଂଗ୍ରାମ ବା ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦର ଲଢ଼େଇ ଅବା ଯାହା ଅଙ୍ଗ ଲଗା ହେଉ ପଡ଼ୁଛି, ଶାନ୍ତିକାମୀ ମାନବ ସମାଜ ଯେ କେବେହେଲେ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେବନି, ଏହା ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ !

ମାନବତାହିଁ ଶେଷରେ ଜୟ ଲଭକରୁ, ଏହାହିଁ ଆମର ଏକାନ୍ତ କାମନା ।

ଡକାୟତଙ୍କ ହୃଦୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗତ କେଇଦିନ ଧରି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ଡକାୟତ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚମ୍ବଲ ଉପତ୍ୟକାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଶିବିର ସ୍ଥାପନ କରି ଡକାୟତମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଡକାୟତି ଛାଡ଼ି ଭଦ୍ର ସ୍ୱାଧୀନ ମଣିଷ ଭାବରେ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କଲେ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ହେବ ତଥା ଅନ୍ଧାରରୁ ଆସି ଆଲୁଅରେ ବିଚରଣ କରିବା ପାଇଁ ବିନୋବାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଫଳରେ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଜଣ ମାନସିଂ-ରୂପା-ଦଳର ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ଡକାୟତ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଅନେକ ଦିନ ଧରି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିଲା, ବିନୋବାଙ୍କ ପାଖରେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରସହ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି । ପୋଲିସ ତାଙ୍କୁ ହାଜତରେ ରଖିଛି । ସେମାନଙ୍କ ତଥା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯିବ ବୋଲି ବିନୋବାଜୀ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଡକାୟତମାନଙ୍କ ପରିବାରର ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନମାନେ ବିନୋବାଜୀଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ଜେଲରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଫଳରେ ବିନୋବାଜୀ ଉକ୍ତ ଜେଲରେ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ ଡକାୟତମାନଙ୍କୁ ଭେଟିବେ ବୋଲି ଜଣା ଯାଇଛି ।

ଡକାୟତମାନଙ୍କ ମାମଲା ଖର୍ଚ୍ଚ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଆତ୍ମୀୟସ୍ୱଜନଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସମିତି ଗଢ଼ା ହୋଇ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ଚାଲିଛି ।

ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ପୋଲିସ ଯାହା କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା ମାନବତା ଜରିଆରେ ବିନୋବାଜୀ ତାହା କରି ପାରିଥିବା ଯୋଗୁ ଚମ୍ବଲ ଉପତ୍ୟକାର ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଉତ୍ସାହ ଉଦ୍ଦୀପନା ଖେଳି ଯାଇଛି ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ ସତ !

ମନର ମଣିଷକୁ ପାଇବାପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାରେ ବିଲାତର ଲଙ୍କନସାୟାରର ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ତୁଳନା ଖୁବ୍ କମ୍ । ୧୯୧୫ ମସିହାରେ ଏହି ଭଦ୍ରଲୋକଟି ଡୋରୋଥି ନାମ୍ନୀ ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ତା' ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ଝିଅଟି ସେତେବେଳେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଥର କରି ଡାକବିଭାଗରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଲେ । ଘଟଣାଟି ଏଇଠି ଶେଷ ହେଲା ବୋଲି ଅନେକେ ଧାରଣା କରିଥିଲେ ।

ଛଅମାସ ପୂର୍ବେ ଏଥର ତାକୁ ଖୋଜୁଥିବା ଜାଣିପାରି ସେଦିନର ସେହି ଯୁବତୀଟି ଆଜି ଯା'ର ବୟସ ପଚସ୍ତରୀ, ସେହି ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଖା କଲେ । ଭଦ୍ରଲୋକଜଣକ ପୁନର୍ବାର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀଟି ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବାରେ ଦ୍ୱିଧା କଲେନାହିଁ । ଏତେଦିନ ଯାଏ ଦୁହେଁ ଯାକ ଅବିବାହିତ ରହିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା—
କବି ଓ ଔପନ୍ୟାସିକ ରସାନନ୍ଦ ସାହୁଙ୍କ
ଅନବଦ୍ୟ ରସ-ମଧୁର ଭାବ-ବିଧୁର
ଗୀତି କବିତା ସଙ୍କଳନ
ପ୍ରଣୟ-ଗୀତି
ମୂଲ୍ୟ—ଟ୦.୬
—ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ—
ବାଣୀ ମନ୍ଦିର
ବିଷ୍ଟୁପୁର ବଜାର, ଜାମସେଦପୁର-୧

ସମୃଦ୍ଧତର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢ଼ି ତୋଳନ୍ତୁ

କୋଣାର୍କ ସିମେଣ୍ଟ ସମୃଦ୍ଧତର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଠନ କରିବାରେ ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି ।

ଯୋଗାଯୋଗ

ଦୀର୍ଘକାଳ ପରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ବିଲାତରୁ ଫେରିଲେ—ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂରେ ଡିଗ୍ରୀ ନେଇ । ସୁଶ୍ରୀ ଏବଂ ସୁଯୋଗ୍ୟ—ପାଇବ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଚାକିରି । କିନ୍ତୁ ଅବିବାହିତ ରହିଯାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ବିବାହଯୋଗ୍ୟା ଝିଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟି ହଲଚଲ ପଡ଼ିଗଲା । ଏପରି ପାତ୍ରକୁ ହାତଛଡ଼ା କରିବ କିଏ ! ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଜାଣିଥିଲେ, ପାର୍ଟି, ପିକ୍‌ନିକ୍ ଏବଂ ସିନେମା ଦେଖିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଉ ଡେରି କଲେନି । ସବୁଠି ଆଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଲେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ।

ଏହିପରି ଦିନେ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଟିରେ ନମିତା ସହିତ ଶ୍ରୀକାନ୍ତର ପ୍ରଥମ ଦେଖା । ପାର୍ଟି ଥିଲା ବୀଣାଙ୍କ ଘରେ । ନମିତାର ବାବା ନିମ୍ନ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷକ । ପାର୍ଟିର କଥା ହେବା ଦିନ କଲେଜରେ ନମିତା ବୀଣାକୁ ଗୋଟିଏ କଥା କହିଥାଏ । ତେଣୁ ତାକୁ ଡକା ହୋଇଛି । ନମିତା ପାର୍ଟିରେ ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ବସିଥାଏ । ସାଧାସିଧା ଲୁଗାପଟା ତା'ର । ଗୃହଦେବୀ ରଙ୍ଗରଙ୍ଗିଲା ନାଇଲନ୍ ଜରଜେଟ୍ ଶାଢ଼ୀ—ସେଣ୍ଟ—ଇଂରେଜୀ କଥା । ଆଉ ସେସବୁ ବେଶି ଭାଗରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଗୋଟାଏ କଡ଼ରେ ଗୃହିଣୀ ବାଟରେ ୪।୫ ଜଣ ଦାଉଡ଼ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏଟିକି ହଇଚଇ ଚାଲିଛି । ହଠାତ୍ ଘଟିଲା ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ଘଟଣା । ନମିତା ଚା' ଖାଉଥିଲା—ହଠାତ୍ ହାତରୁ କପ୍ ପଡ଼ି ଚୂନାମାର—ଲଜ୍ଜାରେ ନମିତା ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଗୋଟେଇବାରେ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ସମୟରେ ବୀଣାର ମା'ଆ ଅଧିକ ବାଧା ଦେଇ କହିଲେ, "ଆହା, ଆହା, ମା—ଚାକର ଆସି ଗୋଟେଇବ—ଦାମି-ସେଟରେ ଅଭ୍ୟାସ ନାହିଁ କିନା..." ନମିତାର ମୁହଁ ଲଜ୍ଜା ଏବଂ ଅପମାନରେ କଳା ହେଇଗଲା । ଏ ସବୁ ଏଇ କେଇ ସେକେଣ୍ଡରେ ହିଁ ହୋଇଗଲା । କେହି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ନାହାନ୍ତି । ନମିତା ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ବାହାରିଗଲା । ତା'ର ଚାଲିଯିବାଟା ମଧ୍ୟ କେହି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତକୁ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ।

ତା' ପରଦିନ ସକାଳେ ନମିତାଙ୍କ ଘର ଦରଜାରେ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ । ଦରଜା ଖୋଲି ନମିତା ଅବାକ୍—ସୁଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଠିଆ ହୋଇଛି—ଧୋତି, ପଞ୍ଜାବି ଏବଂ ଚଦର । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ନମସ୍କାର କରି କହିଲା—"ଆପଣଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିବା ପାଇଁ ଆସିଛି—ବୀଣାଠୁ ଆପଣଙ୍କ ଠିକଣା ପାଇଲି । କାଲି ପାର୍ଟିରେ ସବୁ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ କିଛି କହିବା ଆଗରୁ ହିଁ ଆପଣ ଚାଲିଗଲେ, ଗୃହ-

ଲ । ମୁଁ ବାସ୍ତବିକ୍ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ । ମୋ ପାଇଁ ତ'ଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ ବୋଲି ଭାବୁଛି ।" ନମିତା କହିଲା, "ମୋର ପିତା ଡ ନଥିଲା ! ସେମାନେ ଏତେବଡ଼ ଲୋକ ଏବଂ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଅ ।" "ହଁ—ବଡ଼ ଲୋକ କିନ୍ତୁ ଅମନୁଷ୍ୟ ।" ବାଧା ଦେଇ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କହିଲା । କାନ୍ତକୁ ଘର ଭିତରକୁ ଡାକି ନେଇ ନମିତା ତା'ର ବାବାଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ ଇ ଦେଲା...ତାପରେ ଭିତରକୁ ଗଲା ଚା' ଆଣିବା ପାଇଁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଫେରି ଆସିଲା ଚା' ଓ ଜଳଖିଆ ନେଇ । ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏସବୁ ଦେଖି କହିଲା, "ଏ ଣ ? ଏଇ ନିମିଷକେ ଏତେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ । ଆପଣ କ'ଣ କୁହୁକ ଜାଣନ୍ତି କି ?" ମିତା ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ କହିଲା, "ନା, ନା, ଡାଲି ମଣ୍ଡା ଏବଂ ଗଜା କରିଥିଲି— ଥିବୁ କିଛି..." ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଥରେ ପାଟିରେ ନେଇ କହି ଉଠିଲେ, "ଓଃ କି ମଜାର ପିଠା । ଠିକ୍ ଛଅବର୍ଷ ତଳେ ଖାଇଥିଲି । ଆଉ କେବେ କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ଛା ହୁଏ—ଚଡ଼ଚଡ଼ି, ଶୁକ୍ତ, ଡାଲଣା,—ଏଠି ରହେ ହୋଟେଲରେ ଏବଂ ଯେଉଁ- ନଙ୍କ ସହିତ ମିଳାମିଶା କରେ ସେମାନେ ଖାଆନ୍ତି ବିଲାତି ଖାନା । ଆଚ୍ଛା ଏତେ ମଜାର ପିଠା କଲି କିପରି ?"

ନମିତା କହିଲା, "ମଇଦାରେ ନଡ଼ିଆପୁର ଦେଇ ଏବଂ ଡାଲଡାରେ ଛାଣି—"

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ—'ଡାଲଡା'ରେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ରନ୍ଧା ଯାଇପାରେ ?

ନମିତା—ଆମ ଘରେ ସବୁ ରନ୍ଧାରନ୍ଧି 'ଡାଲଡା'ରେହିଁ ହୁଏ—ଆଜି ଅମ ରେ ଖାଇ ଯାଆନ୍ତୁ—ଚଡ଼ଚଡ଼ି, ଶୁକ୍ତ, ଡାଲଣା—ଯାହା ଚାହାନ୍ତି ସବୁ ରାନ୍ଧିଦେବି ।

ନମିତାର ବାବା ମଧ୍ୟ ସେଇଆ କହିଲେ ।

ହଁ, ହଁ—ବାବା ଆସିଛ ଯେତେବେଳେ ଖାଇ ଯାଅ ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଉତ୍ସାହର ସହିତ କହିଲା, "ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ, ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲା ଏପରି ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ମୁହଁରେ ବାଜିନି । ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ଖାଇବି ।"

ଖିଆ ସରିବା ପରେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଅବାକ୍ ହେଲା । ନମିତାର ଯେ କେବଳ ରନ୍ଧାବଢ଼ାରେ ପାରଦର୍ଶିତା ଅଛି ତାହା ନୁହେଁ—ସେ ଜଣେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଗାୟିକା —ଛବି ମଧ୍ୟ ଆଙ୍କିପାରେ । ନମିତାର ଗୀତ ଶୁଣି ଶୁଣି ଶ୍ରୀକାନ୍ତର ଆଖି ବନ୍ଦ ହେଲା ।

DL. 23 RY ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ ଲିଭର ଲିଃ, ବମ୍ବେ

ରାଜକନ୍ୟାର ପରିଣୟ

ଗତ ମେ’ ୬ ତାରିଖରେ ରାଜକୁମାରୀ ମାର୍ଗାରେଟ୍ ସେଜଙ୍କର ଜଣେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଣ୍ଟନ ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗ ଜୋନ୍ସଙ୍କ ସହିତ ଆଡ଼ମ୍ବର ସହକାରେ ଶୁଭ ପରିଣୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ମେ ୬ ତାରିଖଟି ଲଣ୍ଡନର ନାଗରିକଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ଦିନ ରୂପେ ଆନନ୍ଦ ମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ଲଣ୍ଡନ ସହରର ଗଳି କନ୍ଦରେ ଯେପରି ଗୋଲାପ ଗନ୍ଧର ବନ୍ୟା ଛୁଟିଥିଲା । ସାରା ସହରର ସବୁ କାମ ଅଚଳ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ବିବାହ ଉପଲକ୍ଷେ । ସେଥିପାଇଁ ପୂର୍ବ ରାତିରୁ ଲୋକେ ବିବାହ ଉତ୍ସବ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଦଖଲ କରି ନେଇଥିଲେ ।

ବିବାହ ଦିନଟିର ରାଜପଥ ଓ ପ୍ରାସାଦର ସାଜସଜ୍ଜା ଦେଖି ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀ ବୋଲି ଭ୍ରମ ହେବା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଯେତେ ଦୂର ଦୃଷ୍ଟି ଯାଏ, ସେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତା ଦୁଇ ପାଖରେ ସବୁ ସବୁ ଦୀର୍ଘ ଖମ୍ବମାନ ପୋତା ହୋଇଥିଲା । ତା ଦେହରେ ଲତା ପରି ମଡ଼ା ଯାଇଥିଲା ଗୋଲାପ ଫୁଲର ମାଳା । ଖମ୍ବଗୁଡ଼ିକର ଶୀର୍ଷ ଦେଶରେ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ମୁକୁଟ ପରି ତିନୋଟି ଲେଖା ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ମୁକୁଟ ତଳେ ଶଲ୍ମୀ ନିର୍ମିତ ସୁନେଲି ରେଶମର ନିଶାଣ—ତା ତଳକୁ ହେଉଛି ମନୋଗ୍ରାମଟିଏ ‘ଏମ-ଏ’ । ମାର୍ଗାରେଟ ପାଇଁ ‘ଏମ’, ଏଣ୍ଟନ ପାଇଁ ‘ଏ’ । ମଲରେ ଗଗନସ୍ପର୍ଶୀ ତୋରଣଟା କେବଳ ଟୋପରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯେଉଁମାନେ ରାଜପଥର ସାଜସଜ୍ଜା ଆଉ ବିରାଟ ତୋରଣଟି ଦେଖିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ବୁଝିଲେ ଯେ ଫୁଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି ୨୩ ହଜାର ପାଉଣ୍ଡ (ଟ ୩୨,୦୦୦୍) । ସେଥିରୁ କେବଳ ଗୋଲାପ ହେଉଛି ତିନିଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର । କେତେ ସମୟ ପରେ ଜଣେ ଯେତେବେଳେ ପଚାରିଲେ —ଏତେ ଗୋଲାପ ?

ରାଜକୁମାରୀ ମାର୍ଗାରେଟ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ମିଃ ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗ ଜୋନ୍ସ
ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ-କେମ୍ବ୍ରିଜ୍ ନୌକା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି

ଉତ୍ତର ମିଳନ୍ତୁ—ହଉନ ? ଯିଏ ବାହା ହେଉଛନ୍ତି ସେ ନିଜେ ଗୋଟିଏ 'ଝଗଡ଼'—ରାଜକୁମାରୀ ମାର୍ଗାରେଟ୍ ରୋଜ । କେବଳ ନାଁରେ ନୁହେଁ । ଦେଖିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଠିକ ଗୋଟିଏ ଗୋଲାପ ଫୁଲ ।

ପଥପ୍ରାନ୍ତ ଜନତାକୁ ମେ ହମୁଗ୍ଧ କରି ବିବାହ ଶୋଭାଯାତ୍ରାଟି ଆସି ୯୦୦ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା ପ୍ରାର୍ଥନାଳୟରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ରାଜକନ୍ୟାର ବିବାହ ଉପଲକ୍ଷେ ଏହାର ଭିତରଟା ଅପୂର୍ବ ସାଜସଜ୍ଜାମଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ରାଜବଂଶର ମାନ୍ୟ ଅତିଥିମାନେ ସମବେତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଅଭିଜାତ ରାଜକୀୟ ପୋଷାକରେ ।

କ୍ୟାଣ୍ଟରବେରୀର ଆର୍କବିଶପ, ଓୟେଷ୍ଟ ମିନଷ୍ଟର ଏହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭୃତ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାପରେ ଶୁଭ୍ର-ସମୁଜ୍ଜ୍ୱଳ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଖଚିତ ପୋଷାକ ପରିହିତା ରାଜକନ୍ୟା ୧୨ଜଣ କନ୍ୟାଯାତ୍ରିଣୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଶସ୍ତ ବେଦୀ ମଣ୍ଡପରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । କନ୍ୟାଯାତ୍ରିଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଛଅ ବର୍ଷିଆ ରାଜକୁମାରୀ ଏନି ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ।

ପବିତ୍ର ବେଦୀମୂଳେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦୀପରେ ମହମବତୀଟିଏ ଜଳୁଥାଏ । ଏହିକ୍ଷଣରେ ତରୁଣ ସୁନ୍ଦର ମିଷ୍ଟର ଏଣ୍ଟନି ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗ ଜୋନ୍ସ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ସେ ପତ୍ନୀର କରଧାରଣ କଲେ ।

ମିଷ୍ଟର ଜୋନ୍ସଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜକନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଆସିଲେ । ତାପରେ ଆର୍କବିଶପଙ୍କ ପୌରହିତ୍ୟରେ ୧୬୬୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦର ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆଜୀବନ ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟ ବିବାହ ବନ୍ଧନର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ରାଜବେଦୀ ଉପରେ ଗିଲ୍ଡଟ୍ରେଟି ମିଷ୍ଟର ଜୋନ୍ସଙ୍କ ହାତରେ ବିବାହ ଅଙ୍ଗୁରୀୟଟି ସମର୍ପଣ କଲେ । 'ମୋର ସ୍ଥାବର ଅସ୍ଥାବର ସର୍ବସ୍ୱ ତୁମକୁ ସମର୍ପଣ କରି ତୁମକୁ ବିବାହ କଲି ।' ଆର୍କବିଶପଙ୍କ ଉଚ୍ଚାରିତ ଏହି ମନ୍ତ୍ରଟି ଆବୃତ୍ତିକରି ମିଷ୍ଟର ଜୋନ୍ସ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ହାତରେ ମୁଦିଟି ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ ।

ଅଙ୍ଗୁରୀୟଦାନର ପର୍ବ ଶେଷ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ୫୦ ମିନିଟ ବ୍ୟାପୀ ପ୍ରେୟର ଶେଷହେଲା । ବିବାହ ରେଜିଷ୍ଟାରରେ ବର କନ୍ୟା

ନିଜ ନିଜର ସ୍ୱାକ୍ଷର ଦେଇ ସ୍ୱ ରଚିତ ପତ୍ର ଅଟୋଗ୍ରାଫମାନ, ଜନତାର ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଜୟଧ୍ୱନି ଭିତରେ, ମୃଦୁ ହାସ୍ୟରେ ବିଦାୟ ଯାଚିଣୀଙ୍କ ସହିତ ବାହାରି ଆସିଲେ ।

ବିବାହ—ପୂର୍ବ କଥା

ମିଷ୍ଟର ଏଣ୍ଟନି ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗ ଜୋନସ୍ କୌଣସି ରାଜପୁତ୍ର ନୁହନ୍ତି କି ଅତୀତରେ କେବେ ତାଙ୍କ ବଂଶର କାହାଠାରେ ବିନ୍ଦୁଏ ହେଲେ ରାଜ-ରକ୍ତ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଅନେକେ ଉତ୍କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ଏ ବିବାହରେ ।

ଗ୍ରୁପ୍ କାପ୍ଟେନ ଟାଉନ୍‌ସେଣ୍ଡ ନାମକ ଜଣେ ରାଜବଂଶ-ସମ୍ଭୂତଙ୍କୁ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ବିବାହ ହେବାର ଥିଲା । କ୍ୟାପଟେନ୍ ବିବାହିତ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ହଠାତ୍ ୧୯୫୫ ମସୀହାରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀକି ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ରାଜକୁମାରୀ ଜିଦ୍ ଧରି ବସିଲେ ସ୍ତ୍ରୀ-ତ୍ୟାଗୀ ପୁରୁଷକୁ ମୁଁ ବିଭା ହେବିନି । ଦୀର୍ଘସମୟର ଏଇ ପ୍ରଣୟ ସାର୍ଥକ ନହେବାରୁ ଅନେକେ ଭାବିଥିଲେ ରାଜକୁମାରୀ ଆଉ ବୋଧେ ବିବାହ କରିବେନି, ଭାବିବା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏଣେ ବୟସ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି—ରାଜବଂଶଜାତ ସେମିତି ଉଚ୍ଚସ୍ତରର ପାତ୍ର ମିଳିବା କଣ ସହଜ । ରାଜକୁମାରୀ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ମତାମତ ଦେଉନଥିଲେ ନିଜ ବିବାହ ନେଇ—ଅନେକେ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରିବାରୁ ସେ କେବଳ ଏତିକି କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ମୁଁ ବିବାହ କରିବି—ତା କେବଳ ଦୁ'ଦିନ ଆଗରୁ ତମେମାନେ ଜାଣି ପାରିବ ।

ସତକୁ ସତ ସହସ୍ର ଦୃଷ୍ଟିର ଅଗୋଚରରେ ରାଜକୁମାରୀ ଓ ଫଟୋ-ଗ୍ରାଫର ଜୋନ୍‌ସଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଜନ ହୃଦୟ ଉପବନରେ ଯେଉଁ ପ୍ରେମ କଳିକାଟି ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହେଲା ତାର ଟେର କେହି ପାଇ ପାରିଲେନି । ଏପରିକି ବିଲାତର କୁଖ୍ୟାତ ସାମ୍ବାଦିକମାନେ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ଥିର ହେଲେ—ପ୍ରତିଦିନ ମଜା ମଜା ମୁଖରୋଚକ ଖବର ପରିବେଷଣ କରି ପଇସା ରୋଜଗାର କରିବାର ପନ୍ଥାଟା ସଫା ମାଟି କରି ଦେଲେ ରାଜକୁମାରୀ ।

ଯେତେବେଳେ ଜଣାଗଲା ରାଜକୁମାରୀ ପ୍ରଣୟ-ସ୍ୱୟମ୍ବରଣୀରେ ସନ୍ତରଣ କରୁଛନ୍ତି ମିଷ୍ଟର ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗଙ୍କ ସହିତ, ଚାରିଆଡ଼େ ଗୋଟାଏ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲା । ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ରାଜମାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହେବା ପରେ ରାଜ ଦରବାର ଓ ବନ୍ଧୁମାନେ ଉତ୍‌କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ—ବିବାହ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଗଲା ସତ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ୩୦,୪୦ଟି ରାଜ ପରିବାର ଭିତରୁ ମାତ୍ର ଜଣେ ଦି'ଜଣ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗଙ୍କ ପରିଚୟ

ଶ୍ରୀ ଏଣ୍ଟନି ଆର୍ମ-ଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗ ଜୋନ୍ସ ଏକ ସାଧାରଣ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ଭଦ୍ର ପରିବାରର ସନ୍ତାନ । ବାପାଙ୍କ ନାମ ରୋନାଲଡ୍ ଅର୍ମଷ୍ଟ୍ରଂ ଜୋନ୍ସ । ବୟସ ପ୍ରାୟ ୬୦ । ସେ ୱେଲସରେ ବାରିଷ୍ଟରି କରନ୍ତି । ବଗୃହ ୩ଟି ବିବାହ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ଜଣେ ଆଇରିସ୍ କାଉଣ୍ଟେସ—ନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ଆନେ । ତାଙ୍କରି ସନ୍ତାନ ଏଇ ଅର୍ମଷ୍ଟ୍ରଂ । ଶ୍ରୀମତୀ ଆନେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ତ୍ୟାଗ କରି ଦ୍ୱିତୀୟବାର ବିବାହ କଲେ ଜଣେ ଆର୍ଲଙ୍କୁ । ତାପରେ ମିଃ ରୋନାଲ୍ଡ ବାହାହେଲେ ଜଣେ ଅଭିନେତ୍ରୀଙ୍କୁ । ଅଭିନେତ୍ରୀ କିଛି ଦିନ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଗଲେ । ତାପରେ ସେ ବିବାହ କଲେ ଜଣେ ତରୁଣୀଙ୍କୁ । ନାମ ଜେନଫାର ଇଦ୍ୱିଟ୍ । ଶ୍ରୀମତୀ ବିବାହ ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ ଜଣେ ବିମାନ କର୍ମଚାରୀ । ରାଜକୁମାରୀ ମାର୍ଗାରେଟଙ୍କ ଏଇ ଶାଶୁଟି ତାଙ୍କଠୁ ମାତ୍ର ବର୍ଷେ ବଡ଼ । ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ୨୯ ବର୍ଷ, ଆଣ୍ଟନି ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଙ୍ଗଙ୍କୁ ୨୯ ବର୍ଷ ୬ ମାସ ଆଉ ଜେନିଫାରଙ୍କୁ ୩୦ ବର୍ଷ ।

ଏଣ୍ଟନି ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଂ ଶିକ୍ଷାଦୀକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଭଲ । କେମ୍ବ୍ରିଜ ଗ୍ରାଜୁଏଟ ସେ । କିଶୋର ବୟସରୁ ତାଙ୍କର ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ପ୍ରତି ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଅଭିଜାତ ସମାଜର ଫଟୋଗ୍ରାଫର ମିଃ ବ୍ୟାରନ୍‌ଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସେ ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଏବଂ ଅଳ୍ପେ ଅଳ୍ପେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଅଭିଜାତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗ୍ରୀସ୍‌ର ପ୍ରିନ୍ସ ଫିଲିପ୍ ଇଂଲଣ୍ଡର ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଣୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏଲିଜାବେଥ୍‌ଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ବ୍ୟାରନଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଥିବାରୁ ସେଇ ସୂତ୍ର ଧରି ଇଂଲଣ୍ଡେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ପରିବାର ସହିତ ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଂଙ୍କ ପରିଚୟ

ହେଲା । ଡ୍ୟାରନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଅଭିଜାତ ସମାଜର କୃତୀ ଫଟୋ ଶିଳ୍ପୀ ହେଲେ ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଂ ଜୋନ୍ସ । ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ଡ୍ୟୁକ୍ ଅଫ୍ କେଣ୍ଟଙ୍କ ଛବି ଉଠାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଡକରା ହେଲା । ୧୯୫୯ରେ ରାଜକୁମାରୀ ମାର୍ଗାରେଟ୍ଙ୍କ ଊନତ୍ରିଂଶତମ ଜନ୍ମଦିବସରେ ଗୋଟିଏ ଅପୂର୍ବ ଫଟୋ ଉଠାଇଲେ ସେ । ବୋଧହୁଏ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶଟର ଆଲୋକ ସ୍ପନ୍ଦନ ସହିତ ହୃତ୍ସ୍ପନ୍ଦନ ଏକ ହୋଇଗଲା । କିନ୍ତୁ କେହି ଜାଣିଲେନି । ଅନୁମାନ ମଧ୍ୟ କଲେନି । ତାପରେ ବାରମ୍ବାର ମାର୍ଗାରେଟ୍ଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଭଙ୍ଗୀର ଫଟୋ ଉତ୍ତୋଳନ କଲେ ସେ ।

ଟାଉନ୍ସେଣ୍ଡଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଣୟ-ବିଚ୍ଛେଦ ପରେ କେହି ଧାରଣା ବି କରି ନଥିଲେ ଯେ ରାଜକୁମାରୀ ପୁଣି ଥରେ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିବେ ।

ଆର୍ମଷ୍ଟ୍ରଂ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ଜାଣି ପାରି ନଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ଊନତ୍ରିଂଶ ବର୍ଷର ଯୌବନ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଛି ! ସେ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲେ ମନେ ମନେ ସାଇତି ରଖିଲେ ସେଇ ପ୍ରେମ-କଳିକାଟିକୁ । ରାଜକୁମାରୀ ମଧ୍ୟ ଥରକୁ ଥର ଏଣ୍ଟନିଙ୍କ ଯୌବନ-ଚଞ୍ଚଳ ସୁନ୍ଦର ଚେହରା, ହସ ହସ ମୁହଁ ଦେଖି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଲେ । ସେଇ ଯୌବନର ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରାଣ ସ୍ରୋତରେ ଅବଗାହନ କରିବାକୁ ସେ ଦିନୁଦିନ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ପ୍ରେମର ସ୍ୱର୍ଗ ପଦ୍ମ ଜୀବନରେ ଲାଗିଲାନି, ପ୍ରାଣର ଆଶା ଯଦି ମେଣ୍ଟିଲାନି, ରାଜକୁମାରୀ ହେଇ କି ଲାଭ ! ମନ ସ୍ଥିର କରି ମା'ଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ମାର୍ଗାରେଟ । ତାପରେ ବିଶ୍ୱମୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇଗଲା ବୁଦ୍ଧିଦୀପ୍ତ ତନ୍ୱୀ ରାଜକୁମାରୀ ମାର୍ଗାରେଟ ଭଲ ପାଇ ବସିଛି ଜଣେ ସାଧାରଣ ଲୋକକୁ ।

ବିବାହ ହୋଇଗଲା ।

ତେବେ କି ସେ ରାଜକୁମାରୀ ରହିବେ ନା ସାଧାରଣ ଘରର ବଧୂ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବେ ? ନା ଇଂଲଣ୍ଡେଶ୍ୱରୀ ଭଗ୍ନିପତିଙ୍କୁ ଯୌତୁକ ସ୍ୱରୂପ ଦେବେ କୌଣସି ରାଜକୀୟ ଉପାଧି !

ଆଗେ ହନିମୁନ ସରୁ, ତାପରେ ସେ ସବୁ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ !

———

ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ

ଶକ୍ତି ସୁଧା

ଗୋଡ଼ଠାରୁ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ

ମୁମୂର୍ଷୁର ଜୀବନଦାୟକ

ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଘରେ ଥିଲେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୂପେ ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରିବେ । ଅକସ୍ମାତ କୌଣସି ରୋଗ ଜାତ ହେଲେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫଳ ପାଇବେ ।

ମନ୍ତ୍ର ପରି କାମ

ନାମ ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି । ଶ୍ରମଜୀବୀ, ପଥିକ, ଗୃହସ୍ଥମାନେ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ରଖିବା ଖୁବ୍ ଦରକାରୀ ।

ସେବନ ବିଧି

ଅଳ୍ପ ଜଳରେ ୨।୪ ବିନ୍ଦୁ ପକାଇ ସେବନ କଲେ ଯେ କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ୫ ମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରିବେ । ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନର ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଶିଶି ସଦାସର୍ବଦା ପାଖରେ ରଖନ୍ତୁ !

ବଡ଼ ଶିଶି ଦାମ ଟ ୪ ୮ — ସାନ ଶିଶି ଦାମ ଟ ୨ ୮

ଆମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଔଷଧ ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପତ୍ରାଳାପ କରନ୍ତୁ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ସୁଦାମଚରଣ ଦାସ ବୈଦ୍ୟଶାସ୍ତ୍ରୀ

ସିନ୍ଧୁ ସୁଧା ଔଷଧାଳୟ

ଡଗରପଡ଼ା, ପୋଃ ବକ୍ସ ନଂ ୫୧୧, କଟକ-୨

ସମାଲୋଚନା—

ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ

ରୂପଗଗ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିଃ ପ୍ରଯୋଜିତ 'ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ'ର କଥାବସ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ଅନୁକୂଳ ହେଲେ ହେଁ ଏ ଧରଣର କଥାବସ୍ତୁ ସାମାଜିକ ମଣିଷ ମନରେ ଯେଉଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ତା ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରତି ଆଦୌ ଅଭିପ୍ରେତ ନୁହେଁ। ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ମଣିଷ ନାନା କୁସଂସ୍କାରପୂର୍ଣ୍ଣ ମତବାଦରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ସ୍ୱାର୍ଥ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିଜ ବିବେକ ମୂଳରେ କୁଠାରାଘାତ କରି ଆସୁଛି। 'ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ'ରେ ସେ ସବୁର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବୁକିଛି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଗତିର ତଣ୍ଟି ଚିପି ଅନ୍ଧ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁରାତନ ସମାଜକୁ ଫେରି ଯିବାର ଇଙ୍ଗିତ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ।

ଶ୍ରୀଲୋକନାଥଙ୍କ ଦେଉଳ ଭିତରେ ଗର୍ଭସଂସ୍କାର ହେବା ତଥା ମାନସିକ ବ୍ରତ ଉଦ୍‌ଯାପନ ନ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣର ଦର୍ଶନ ରହିତ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନବିଶ୍ୱାସୀ ଡାକ୍ତର ନିଜର ସତ୍‌ସାହସ ଓ ଦୃଢ଼ ମନୋବଳ ବଳରେ ସ୍ତ୍ରୀର କୁସଂସ୍କାରଶୀଳ ମନୋଭାବକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ। କିନ୍ତୁ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଡାକ୍ତର 'ଦୁଇରେ ଦୁଇ ମିଶି ଚାରି ହୁଏ' ଦର୍ଶନ ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ନିଜ ବିବେକ ମୂଳରେ କୁଠାରାଘାତ କରିଛନ୍ତି। ସାମୟିକ ଲାଭ ତଥା ଖ୍ୟାତି ପ୍ରାପ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆର ସଂସ୍କୃତିକ ଚୈତନ୍ୟବୋଧର ଏ ପ୍ରକାର ଫାଇଦା ଉଠାଇବା ପ୍ରଯୋଜକଙ୍କ ଅଦୂରଦର୍ଶିତାର ପରିଚୟ ଦିଏ।

କଥାବସ୍ତୁକୁ ଆମୂଳଚୂଳ ପରିମାର୍ଜିତ କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ଭିତ୍ତି ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ରଚିତ ହୋଇଥିଲେ

ଏହା ଯେ ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ରୂପେ ବିବେଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତା, ଏଥିଃ ଯେ କୌଣସି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରେମୀ ସମାଲୋଚକ ଏକମତ ହେବେ ।

ଚିତ୍ରରେ କେତେକ ତ୍ରୁଟି (ଟେକ୍‌ନିକାଲ) ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉ ଶିଳ୍ପୀ ଚରିତ୍ରଟିକୁ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଅଭିନେତା ଦ୍ୱାରା ଅଭିନୀତ ନ କରି ବାଳକ ଓ ଯୁବକ ଏପରି ଦୁଇଟି ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ପୋଲିସ ସାହେବ ପଛ ଘଟଣାଟିକୁ ମୁହଁରେ ନକହି ଘଟଣାଟି ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଇଥିଲେ ଅଧିକ ବାସ୍ତବ ଓ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଫଟୋ କେତେକାଂଶରେ ଭଲ ହୋଇଛି । ଚିତ୍ର ଉତ୍ତୋଳନ ଖୁବ୍ ଉ ଚରଣର । ସଙ୍ଗୀତ ସ୍ୱର ଯେ କଣ ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର ଓ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ବାଳ ଓ ମଣିମାଳଙ୍କ ଅଭିନୟରେ ସାମାନ୍ୟ ମଞ୍ଚର ପ୍ରଭା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଅବନ୍ତୀଙ୍କ ଅଭିନୟ ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧ ଅପେକ୍ଷା ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧରେ ଭଲ ହୋଇଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚରିତ୍ରଟିକୁ ଯଦିଓ ମା ଓ ବୟସ୍କା ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କର ଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ମେକ୍‌ଅପରେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଯୌବନ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଛି ।

ପ୍ରଯୋଜକଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିତ୍ରରେ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀର ଅଧିକ ପରିଚ୍ଛନ୍ନତ ଆଶା କରାଯାଏ ।

ନୂତନ ଓଡ଼ିଆ କଥାଚିତ୍ର 'ପରିଣାମ'

କଲିକତାର ନିଉ ଥିଏଟର୍ସ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ 'ପରିଣାମ' ଶୀର୍ଷକ ଏକ ସାମାଜିକ ଓଡ଼ିଆ କଥାଚିତ୍ରର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହାର ସଙ୍ଗୀତ ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସଙ୍ଗୀତ ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର । ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ଗାୟକ ଗାୟିକା ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି ଓ କୁମାରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ମୁଖର୍ଜି । ଆସନ୍ତା ଜୁନ ମାସ ଠାରୁ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ନାୟକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟ କଲିକତାରେ ଆରମ୍ଭ ହେବ କବିରାଜ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଡିଷ୍ଟ୍ରିବ୍ୟୁଟର୍ସ କମ୍ପାନୀ ଚିତ୍ର ପ୍ରଯୋଜନା କରୁଛନ୍ତି ।

ପୌରାଣିକ ଚିତ୍ର 'କଂସ'

ଉତ୍କଳ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବଦାନ ପୌରାଣିକ ଚିତ୍ର ଂସ' ମଇ ମାସ ଶେଷ ସପ୍ତାହ ଆଡ଼କୁ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ।ବ । ଚିତ୍ରଟିର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର ।

ନର୍ଗିସ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟ ସଭ୍ୟା ହେବେନି ?

ରାଜ୍ୟସଭାରେ କଳାକାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଟି ଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କୌଣସି ଏକ କଳାକାରଙ୍କୁ ମନୋନୀତ ରନ୍ତି । ଶୁଣାଯାଏ ବମ୍ବେ ସରକାର ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଅଭିନେତ୍ରୀ ର୍ଗିସ୍‌ଙ୍କ ନାମ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ । ନର୍ଗିସ୍ ହେଉଛନ୍ତି ସର୍ବପ୍ରଥମ ଭିନେତ୍ରୀ ଯାହାଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି 'ପଦ୍ମଶ୍ରୀ' ପଦବୀଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନିତ କରିଛନ୍ତି । ାଧିକନ୍ତୁ ନର୍ଗିସ୍‌ଙ୍କ ଶିକ୍ଷା, ସଭ୍ୟତା ଓ ବିଚାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏ ପ୍ରକାର ସ୍ତାବ ଖୁବ୍ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ । କିନ୍ତୁ ଜଣାଯାଇଛି, ବମ୍ବେ ସରକାରଙ୍କ ଉକ୍ତ ସ୍ତାବକୁ ଅସ୍ୱୀକୃତ କରାଯାଇଛି । ଏଣୁ ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ର୍ଗିସ୍‌ଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରାଧାକୃଷ୍ଣନ୍‌ଙ୍କ ବିରୋଧ ମତ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଘଟିଛି । ବିଧାନସଭା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଳଚ୍ଚିତ୍ର ଅଭିନେତ୍ରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ବିଧାନ ସଭାର ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଅନ୍ତରାୟ ବୋଲି ସେ ବିବେଚନା କରନ୍ତି ।

ଚିତ୍ରର ଭୁଲ୍ ନାମକରଣ

ଜାପାନୀ ଅଭିନେତା ସଜନ୍ତ୍ରାତା ମୋଟର ସାଇକେଲ ଚଢ଼ିବା ଭ୍ୟାସ କରୁ କରୁ ଗୋଟିଏ କାନ୍ଥରେ ଧକ୍କା ଲାଗିବା ଫଳରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଅଭିନେତା ତାଙ୍କର ଏକ ନୂତନ ଚିତ୍ରରେ ଭିନୟ କରିବା ପାଇଁ ଏପ୍ରକାର ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିଲେ । ମୋଟର ାଇକେଲର ଦୌଡ଼ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଏକ ୁବକକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି କାହାଣୀଟି ରଚିତ । ଚିତ୍ରଟିର ନାମ ହେଉଛି 'ମୁଁ

ମରିବ ନାହିଁ ।" କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିନେତାଙ୍କର ଆକସ୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁ ଫଳରେ ଚିତ୍ରଟିର ନାମ ଭୁଲ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି ।

ରାଜକପୁର ନିର୍ବାଚନ ଲଢିବେ

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଅଭିନେତାମାନେ ଏଣିକି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜନୀତିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ଅଭିନେତା ରାଜକପୁର ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଆଗାମୀ ନିର୍ବାଚନରେ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବେ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି ।

ସରକାରୀ ପୁରସ୍କାର

ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାଛିତ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ପୁରସ୍କୃତ କରାଯାଏ । ୧୯୫୯ ସାଲର ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ କମିଟି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ବାଚନ କରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ର 'ଅପୁର ସଂସାର' (ବଙ୍ଗଳା)—ସେ ଟିର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ଓ ନଗଦ ୨୫୦୦୦ଟଙ୍କା ।

'ହୀରାମୋତି' (ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ) ନିଖିଳ ଭାରତୀୟ ସମ୍ମାନସୂଚକ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଓ ନଗଦ ୧୦୦୦୦ଟଙ୍କା ।

'ସୁଜାତା' (ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ) ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ର । କେବଳ ନିଖିଳ ଭାରତୀୟ ସମ୍ମାନସୂଚକ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ।

'ଅନାଡ଼ି' ହିନ୍ଦୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚିତ୍ର । କେବଳ ରୌପ୍ୟପଦକ ।

ଉତ୍ତମ-ସୁଚିତ୍ରା ହିନ୍ଦୀ ଚିତ୍ରରେ

ବଙ୍ଗଳା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଜନପ୍ରିୟ ଯୋଡ଼ି ଉତ୍ତମକୁମାର ଓ ସୁଚିତ୍ରା ସେନ ହିନ୍ଦୀଚିତ୍ରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବାର ଜଣାପଡୁଛି । ଉକ୍ତ ଚିତ୍ରଟି ଉତ୍ତମ କୁମାର ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଏ. ଭି. ଏମ୍. ଷ୍ଟୁଡିଓ ସହଯୋଗରେ ନିର୍ମିତ ହେବ । ଚିତ୍ରଟିର କାହାଣୀ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ବଙ୍ଗଳା ଚିତ୍ର 'ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା' ଆଧାରରେ ଲିଖିତ ।

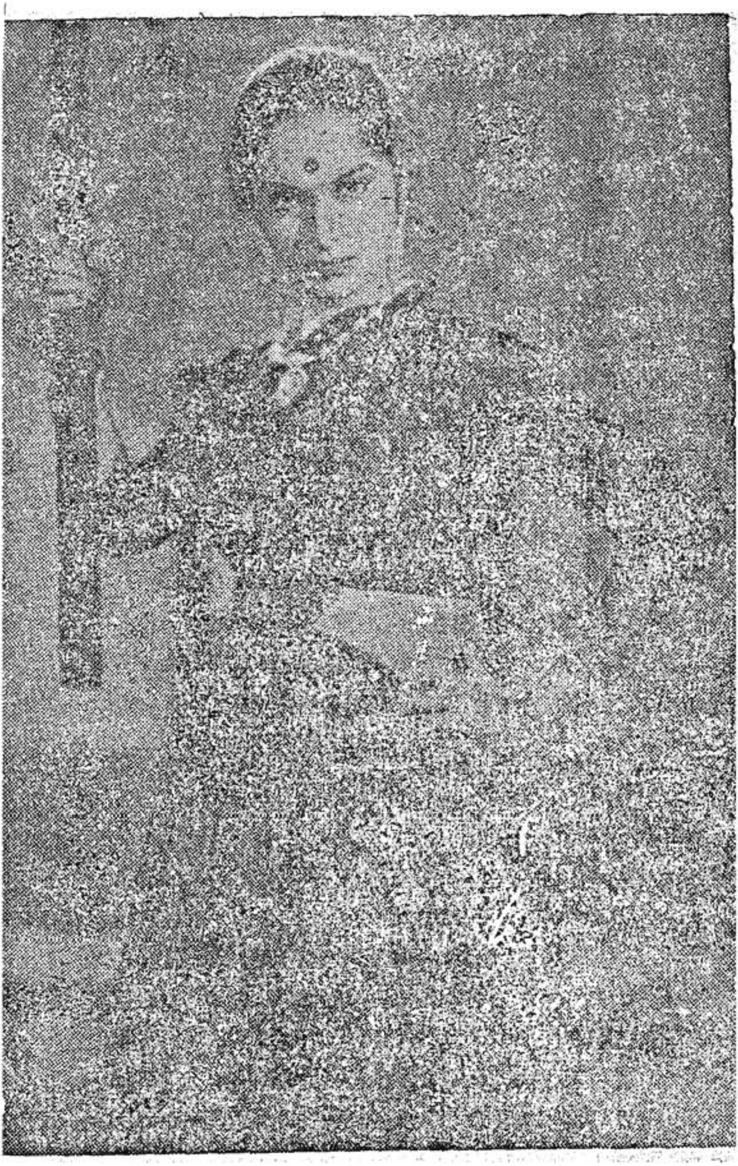

ସନ୍ଥଲ ଥିଏଟର୍ସଙ୍କ 'ରୁପ୍ କ ରାନି, ଚୋରେଁ କା ରାଜା'ରେ ଓ୍ୱାହିଦା ରହମନ

ଭାରତ ସରକାର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଶିଳ୍ପ ହାତକୁ ନେବେ ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଚିତ୍ର ନିର୍ମାତା ପୁଞ୍ଜିପତି ପାଖରେ ଶରଣ ପଶନ୍ତି । ଯାହାଫଳରେ ମାସିକ ଶହକଡ଼ା ୫ଟଙ୍କା ସୁଧ ହାରରେ ଋଣ କରଜ ପାଏ । ଚିତ୍ରଟି ସଫଳଚିତ୍ର ହେଲେ ନିର୍ମାତା ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଏ । ଚିତ୍ରଟି ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ସୁଧ ଗଣି ଗଣି ସେ ମରଣଦଶାପନ୍ନ ହୁଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରି ସଂପ୍ରତି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ତଦନ୍ତ କମିଟି ଗୋଟିଏ ଫାଇନାନ୍‌ସ କର୍ପୋରେସନ୍ ଗଢ଼ିବାକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଯିଏକି ନିର୍ମାତା ମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ସୁଧ ରେ ଚିତ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି ଯୋଗାଇବ । ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ କୋଟିଏ ଟଙ୍କାର ମୂଳଧନରେ ଫିଲ୍‌ମ ଫାଇନାନ୍‌ସ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଲିମିଟେଡ୍ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଡକ୍ଟର ରାଜେନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀର କାମ କେବଳ ସୁଧରେ ପୁଞ୍ଜି ଖଟାଇବା ନହୋଇ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଓ ଷ୍ଟୁଡିଓ କିଣିବା, ଚିତ୍ର ତିଆରି କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ-ଗୃହ ପରିଚାଳନା କରିବା ମଧ୍ୟ ହେବ ।

ସିନେମା ମାସିକ 'ଚିତ୍ରପୁରୀ'

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଏକାଧିକ ସିନେମା ପତ୍ରିକାର ବିଲୁପ୍ତି ପରେ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତକୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସମ୍ପାଦନାରେ ବମ୍ବେରୁ 'ଚିତ୍ରପୁରୀ' ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ବମ୍ବେରେ ଓଡ଼ିଆ ମୁଦ୍ରଣର ସୁବିଧା ନଥିବାରୁ ପତ୍ରିକାଟି ଲିଥୋପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ହୋଇ ବାହାରୁଥିଲା । ଆନନ୍ଦର କଥା ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାଟି ମେ' ମାସଠାରୁ କଟକରୁ ମୁଦ୍ରିତ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ପତ୍ରିକାଟିରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନେକ ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ବିଷୟ, ବ୍ୟତୀତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ଓ କବିତା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପାଉଛି । ଚିତ୍ର ତାରକାମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗୀନ୍ ଫଟୋ ପତ୍ରିକାଟିର ସାଜସଜ୍ଜାକୁ କମନୀୟ କରିଛି ।

ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ଜୀବନରେ ଦୁଇଟି ନାରୀର ସ୍ପର୍ଶ—ଗୋଟିଏ କୃତ୍ରିମ,
ଅପରଟି ଅକୃତ୍ରିମ—ଗୋଟିଏ ବାହ୍ୟିକ, ଅନ୍ୟଟି ଆନ୍ତରିକ···
କାହାର ଜୟ ହେଲା ଶେଷରେ ?

ମଧୁମାଳତୀ

ଲାଇବ୍ରେରୀ
ନଂ ୩୫୭୨
ତା ୧୩.୭.୬୫
ରାଉରକେଲା

ପ୍ରସନ୍ନକୁମାର ମହାପାତ୍ର

[illegible] ପ୍ରକାଶନ

ଜନ-ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ପାଇଁ

୧ । 'ଜନ-ସାହିତ୍ୟ'ର ବାର୍ଷିକ ଚାନ୍ଦା ଟ ୨୲, ଷାଣ୍ମାସିକ ଟ ୧। ଖଣ୍ଡି ଟ୦୵୦ । ରେଜେଷ୍ଟ୍ରି ଡାକରେ ଅଧିକା ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୵ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବେ ।

୨ । ଜନ-ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।

୩ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଅଫ୍ ପୋଷ୍ଟିଂରେ ପଠା ଯାଉଥିବାରୁ ଡାକରେ ହଜିବା କପି ବଦଳରେ ବିନା ଦାମରେ ଅନ୍ୟ କପି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

୪ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ଅଧିକା ଦେବାକୁ ହୁଏନା ।

ଏଜେଣ୍ଟମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ପାଇଁ

୧ । ଏଜେଣ୍ଟମାନେ ଅନ୍ୟୁନ ୧୦ ଖଣ୍ଡ କପି ନେବେ ।

୨ । ଦଶଖଣ୍ଡ ବା ସେଥିରୁ କମ କପି ନେବା ଏଜେଣ୍ଟ ଖଣ୍ଡ ପିଛା ଟ୦୵୬ କମିଶନ ପାଇବେ । ଦଶ ଖଣ୍ଡରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କପି ନେବା ଏଜେଣ୍ଟ ଶତକଡ଼ା ୨୫ କମିଶନ ପାଇବେ ।

୩ । ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ ପିଛା ଟ୦୵୦ ଜମା ଦେଲେ ପରେହିଁ ଏଜେଣ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ।

୪ । ପ୍ରତି ମାସର ବିକ୍ରୟ ଟଙ୍କା କମିଶନ ବାଦ ଉକ୍ତ ମାସର ୨୫ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ନ ପାଇଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ପଠାଯିବ ନାହିଁ ।

ଲେଖକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା ପାଇଁ

୧ । ଜନ-ସାହିତ୍ୟରେ ରାଜନୈତିକ, ସାମାଜିକ, ଐତିହାସିକ ଓ ରହସ୍ୟମୂଳକ ଉପନ୍ୟାସ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।

୨ । ଜନ-ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଲେଖକମାନେ ଲେଖା ପଠାଇବେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ଫେପର ୧୦୦ ପୃଷ୍ଠା ଭିତରେ ହେବ, ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ । ନୂତନ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଲେଖା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ମନୋନୀତ ହେଲେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ।

—※—

ନାରୀ ଯଦି ପୁରୁଷର ଅପୂରଣୀୟ ଜୀବନ ସଙ୍ଗିଂ ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସହପୂରକ ହୁଏ ତେବେ ନାରୀ ପାଇଁ ପୁରୁଷର ସଂଜ୍ଞା କ'ଣ···?

ଭାବୁଥିଲା ବସନ୍ତ । ଶେଷ ଅଶ୍ୱିନର ଅସ୍ତ ଗୋଧୂଳି ତଳେ ବସି ଅତି ନିବିଷ୍ଟ ମନରେ ଭାବୁଥିଲା ସେ ।

ସଞ୍ଜ ନଇଁ ଆସିଛି । ଚନ୍ଦ୍ରପଦ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅର ଉଠିଲାଣି ଏକାଦଶୀ ଅଛୁଣିମାର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ରୂପାଲୋକ ପ୍ରାୟ ଅନେକ ବେଳୁ । ଲିପାପୋଛା ଦୁଆର ଅଗଣାର ବିସ୍ତାରିତ ମଧୁମାଳତୀ ଲତା ତଳେ ନିଜର ଭୟକ୍ରାନ୍ତ ଶରୀରକୁ ସାମାନ୍ୟ ତଳେଇ ଦେଇ ବସନ୍ତ ଭାବିଚାଲିଛି ଆକାଶ ପାତାଳ । ସଞ୍ଜ ପବନରେ ଶୀତୁଆ ଶିଶିରର ସ୍ପର୍ଶ ଲାଗିଛି···ଗନ୍ଧହୀନ ମଧୁମାଳତୀର ଗୁଚ୍ଛିତ ସ୍ତବକ ହଲ-ଦୋହଲ ହେଉଛି ତାର କ୍ଳାନ୍ତ ଅଙ୍ଗଲତାରେ । ତଥାପି ଭାବନାର ବିରାମ ନାହିଁ—ଶେଷ ବି ନାହିଁ ।

ତୁଳିକା ଆଜି ତାକୁ ଅପମାନିତ କରିଛି । ବ୍ୟର୍ଥ ଅଭିଯୋଗର ତୀର ନିକ୍ଷେପି ତାକୁ କ୍ଷତ-ବିକ୍ଷତ କରିଛି । ବସନ୍ତ ଇଚ୍ଛାକରିଥିଲେ ତେବେ କିଛି ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଇପାରିଥାନ୍ତା । ତୁଳିକାର ସୀମାଲଙ୍ଘନ ଅପରାଧରେ ଜୋରିମାନା କରିପାରିଥାନ୍ତା···ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ତା ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାଣି ନେଇ ଯାଇପାରିଥାଆନ୍ତା । ହେଲେ କୌଣସିଟା ବି ହୋଇ ପାରିନି । ତୁଳିକା ପାଇଁ ତା ପ୍ରାଣତଳେ ଯେଉଁ ଉଚ୍ଛଳ ଦୁର୍ବଳତା ଚେଇଁ ରହିଛି, ସେ ତାକୁ କୌଣସିଟା କରିଇ ଦେବାର ଅବକାଶ ଦେଉନି ।

ହସନ୍ତ୍ ତୁଳିକାକୁ ଭଲପାଏ—ଦୁର୍ବଳତାର ସୁଯୋଗ ଧରି ତୁଳିକା କିନ୍ତୁ ତାକୁ ବେଶ୍ ଅବହେଳା କରି ଚାଲେ, ବେଶ୍ ଅପମାନ ଦେଇ ବସେ। ହେଲେ କାହିଁକି ? ତା ଅନ୍ତରର ନୀରବ ଆବେଦନ ପାଇଁ ଏଇ ମାତ୍ରାହିଁ କ'ଣ ତୁଳିକାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଦାନ !

ହସନ୍ତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି—ତାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ତୁଳିକାର ସୁରଭିତ ଆନନ ଆକସ୍ମିକ ବଜ୍ରପାତରେ ସତେ ଯିମିତି ଝାଉଁଳି ପଡେ। ପିଚ୍ଛୁଳାକ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଗମ୍ଭୀର କରିନିଏ ସେ। କ୍ଲାସ୍‌ରେ ନିହାତି ଅମନଯୋଗୀ ହୁଏ। ଯେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନରେ ବି ହଠାତ୍ ଉଠି ପଡ଼ି ଜବାବ୍ ଦିଏ, 'ସାର୍, ମୁଁ ପଢ଼ିନି।'...ଘଣ୍ଟା ବାଜେ। କ୍ଲାସ୍ ଛାଡ଼ି ପଦାକୁ ପାଦ ବଢାଏ ସେ। ପଛରୁ ଶୁଭେ ଆହତ ନାଗୁଣୀ କଣ୍ଠରେ ଅପୂର୍ବ ସ୍ଖଳିତ ହସ...ଚୁପି ଚୁପି କଥା, ଫିସ୍ ଫିସ୍ ହସ ମଧୁମାଳତୀ ସାଥିରେ।

ଆଘାତର ସ୍ରୋତ ପାଇ ହସନ୍ତ ମନର ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ଉଠେ ରକ୍ତ-ଅରୁଣ। ପୁଷ୍ପ ପରି କୋମଳ, ଶିଶିର ପରି ସରସ ଆଉ ଆଲୋକ ପରି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏଇ ଝିଅଟି ତା ପାଇଁ କାହିଁକି ହିମାଳୟଠାରୁ ଆହୁରି ଭୀଷଣ, ଆହୁରି ଗମ୍ଭୀର।

ହିମାଳୟ ମୂକ ହେଲେବି ପୁରୁଷ କଠିନତା ତା ହୃଦୟର ଉପାଦାନ। ତେଣୁ ସେ ପାଷାଣ...କିନ୍ତୁ ପାର୍ବତୀ ଯେ ତାର କନ୍ୟା, ସେ ପ୍ରକୃତି। ପୁରୁଷର ସାନ୍ନିଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତିର ବିକାଶ। ତେଣୁ ସେ ଉଦାର, ମହାନ୍।...ଆଉ ଏ ତୁଳିକା !!

ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ଏକାବନ ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ଦୁଇଗୋଟି ଛାତ୍ରୀ—ତୁଳିକା ଓ ମଧୁମାଳତୀ। ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କର ଆତ୍ମୀୟ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ରୂପରେ ଅନେକଟା ସାମ୍ୟ ରହିଛି। ଅରଣ୍ଡ-ଶୁଭ୍ର ତନିମା ଉପରେ ସଫେଦ୍ ମଃମଲ୍ ବେହରଣ ଉଭୟଙ୍କୁ ବେଶ୍ ମାନେ...ଲୁଚିତ ବେଣୀ ବାନ୍ଧି ଉପରେ ବଉଳର ସ୍ତବକ କ୍ଲାସ୍ ପବନକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ମହୁଆଳି କରି ଦୋଳେ। ଦୁହିଁଙ୍କର ବାସସ୍ଥାନ ସହରରେ—ପୁଣି ଅତି ଲଗାଲଗି।

ଜୁଲିକା ହୁଏତ ନିଜ ଘରେ ବସି ମଧୁମାଳତୀ ଘରର ସମସ୍ତ ଖବର ରଖି ପାରୁଥିବ,—ଆଉ ମଧୁ ବି ଆପଣାର ଦୁଆର ଅଗଣାରେ ଥାଇ ନିରଖି ଦେଖି ପାରୁଥିବ ଜୁଲିକା ପଢ଼ା କୋଠରୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଣୁ ପରମାଣୁକୁ।···ରୂପରେ ସାମାନ୍ୟ ଏଇ ଦୁଇଟି ଉଦ୍‌ଗତ ଯୌବନା ତରୁଣୀ—ସହପାଠିନୀ। ତେଣୁ ମଧ୍ୟରେ ନିବିଡ଼ତା ଆସିବା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ୍।

ହେଲେ ଏତେ ସାମ୍ୟ ଥାଇବ ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ଓ ପ୍ରବୃତ୍ତି ନିହାତି ବିପରୀତମୁଖୀ। ଜୁଲିକା ଚଞ୍ଚଳା କୁରଙ୍ଗୀ; କିନ୍ତୁ ମଧୁ ଧୀରମନ୍ଥର ମରାଳୀ··· ସୁରଭିତ ଅଙ୍ଗଲତାରେ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳତା ଭରି ଜୁଲିକା ଗୃହେଁ ସୃଷ୍ଟି କରୁ ମଉଆଳି ହେବା ପାଇଁ, କିନ୍ତୁ ମଉଆଳି ସୃଷ୍ଟି କରୁ ଶାନ୍ତ ସଙ୍ଗୀତରେ ଅପରୂପରେ ଗଢି ଥାଇବାରେ ମଧୁର ଅପାର ଆନନ୍ଦ।

ବସନ୍ତ କିନ୍ତୁ ଜୁଲିକାର ଏପରି ଚଞ୍ଚଳତାକୁ ଶିକ୍ଷିତା ଯୁବତୀର ଉପାଦେୟ ସାମଗ୍ରୀ ବୋଲି ଧରିନେଇ ମନେମନେ ମଧୁମାଳତୀର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପହାସ କରେ। ତାର ଧାରଣା ମଧୁର ରୂପ ଥାଇପାରେ, ହେଲେ ମଧୁମାଳତୀ ପରି ଗନ୍ଧହୀନ ଫୁଲ। ପ୍ରେମ ବିନିମୟ ପାଇଁ ନିହାତି ଅନୁପଯୁକ୍ତ। ତା'ର ଦୃଷ୍ଟିରେ କଟାକ୍ଷ ନାହିଁ···ବିକଶିତ ଯୌବନରେ ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ମାଦକତାର ମାୟା ଇଙ୍ଗିତ ନାହିଁ···ଅଧରରେ ଆଲୋଡ଼ନର ଆବେଗ ନାହିଁ—ସେ କ'ଣ ବିଂଶଶତାବ୍ଦୀର ସାର୍ଥକ ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇପାରେ! ବରଂ ଜୁଲିକା ରୂପ ପସରିଲେ ଜୁଆରି ଚମକିବ, ପହିଲି ଯୌବନର ଏକ ଅନୁରୂପ ଅବତରଣିକା ରୂପେ ଧରିନେଇ ସେ ତା ନିକଟରେ ମନ ବଳେଇଁ ବସିଛି। ଅବିବାହିତ ଯୁବକ ସେ। ଉଚ୍ଛଳା ବୟସର ଚପଳ ମନଟା ଲହଣିପାରି ପରି ଘୂରି ଘୂରି ବୁଲୁଥିଲା। ହଠାତ୍ ଗଦା ଖେଳ ପାଇଛି। ସ୍କୁଲକୁ ବି ତ ବଦଳି ହୋଇ ଆସିବାର ଗୁଡ଼ାଏଟି ମାସ ପୂର୍ବନ। ଥାପି ଏହାରି ଭିତରେ ସେ ଜୁଲିକାର କନ୍ଦର୍ପ ପ୍ରତିଚ୍ଛବିକୁ ଆପଣାର ମନ-ମନ୍ଦିର ତଳେ ସାଇତି ରଖିଛି ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ସହକାରେ।

ବସନ୍ତ ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକ। ପ୍ରଥମ ଦେଖେଟି ଦିନ ବଣ୍ ମଧୁର କାତାବରୁଣ ସୃଷ୍ଟି କର ପ୍ରଥମ ପିରସ୍ତୁତି କରି ଯାଇଥିଲା।

ତୁଳିକାର ମନୋରଞ୍ଜନ କରି ତା'ଠାରୁ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ପ୍ରତିବାଦଟିଏ ଶୁଣିବା ପ
ସେ ଗଣିତ ପରି ଏକ ରସହୀନ ବିଷୟ ଭିତରେ ଜବରଦସ୍ତ ଭଙ୍ଗୀ-ସିଂହତ
ଆଲୋଚନା ଓ ସମାଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରି ଚାଲିଥିଲେ । ଆଉ ଅଖଣ୍ଡ ...
ବାଣରେ ତୁଳିକାକୁ ଜର୍ଜରିତ କରି ତା ବନ୍ଧୁଲି ଅଧରରେ ହସ ଫୁଲ
ଫେଷଣୀ ଦେଖିବା ଓ ଅରକୁ ଥର ବ୍ଲାକ୍ ବୋର୍ଡ ନିକଟକୁ ଡାକି ତା ଅଳ
ରଞ୍ଜିତ ପାଦର ଗତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ତାର ଥିଲା ନିତିଦିନିଆଁ ଧରାବାଂ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

କ'ଣ ବୁଝେ ତା ପ୍ରଶ୍ନପୂର ମର୍ମ କେଜାଣି ତୁଳିକା ବି ଏପ୍ରକା
ଦୁର୍ବଳତାର କିଛି କମ୍ ସୁଯୋଗ ନିଏନି । ଅନେକ ସମୟରେ ଦୁଷ୍
ଗୃହାଣୀ ହାଣି କ୍ଲାସ୍ ଭିତରେ ବି କହିପକାଏ, ସାର, ଆପଣ ବଡ଼
ହୋମଲେସ୍ । ମୁଁ ହେବନ ସେ ଅଙ୍କଟା ଯିମିତି ବୁଝାଇଥିଲି ଠିକ୍ ସିମିତି
ଧାରା ଅନୁସରଣ କରି ଆପଣ କାହିଁକି କ୍ଲାସ୍ ଟେନ୍‌ରେ ନବୁଝାଇଲେ
ବୁଝନ୍ତି ! ମୋ ବୁଝାଇବା ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ମନକୁ ନ ଆସୁଛି ତେବେ
ଏଣିକି ମୁଁ ଆଉ କମାରୁ ବ୍ଲାକ୍‌ବୋର୍ଡ଼ ନିକଟକୁ ଯିବନି !

ତୁଳିକାର ଏପ୍ରକାର ଅଭିଯୋଗ ଭିତ୍ତିହୀନ, ସେ ଯେଉଁ ଧାରାର
ଅବଲମ୍ବନରେ ଗଣିତ ବୁଝାଇ ଥାଏ, ତାଠାରୁ ଆହୁରି ସରଳ ଉପାୟରେ
ଆବିଷ୍କାର କରିବା ନିହାତି ସହଜ ଓ ବୋଧଗମ୍ୟ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
ବୁଝାଇବା ଶିକ୍ଷକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ହେଲେ ଏତିକି କଥା ପ୍ରତିବାଦୀ କଣ୍ଠରେ
ତୁଳିକା ସାମନାରେ ବାଢ଼ିଦେଇ ପାରେନି ହସନ୍ତ । ବରଂ ଭୀରୁ ଶ୍ୱାନର
ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରି ଲୁହେ — ମୋର ଭୁଲ୍ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଏଣିକି
ତୁମରି ଧାରାହିଁ ଅନୁସରଣ କରିବି ।

ଆଉ ବେଳେ ବେଳେ ତୁଳିକା କହି ପକାଏ — ଦେଖନ୍ତୁ ସାର୍, କାଲି
ମୋର ସ୍କୁଲ୍ ଆସିବାରେ ସାମାନ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ପାରେ । ତେଣୁ ପୂର୍ବରୁ
ଆପଣ ମୋ ପ୍ରେଜେଣ୍ଟ୍‌ଟା ପକାଇ ଦେଇଥିବେ ।

କଥା ତେବେ ଫାଙ୍କା ଯାଏନା । ଅନୁରୋଧ ଛଳରେ ଯେତେବେଳେ
ଯେଉଁ ଆଦେଶ ଦେଇଯାଏ ତୁଳିକା, ସବୁକୁ ଅନ୍ତରର ଗଭୀରତମ

ପ୍ରଦେଶରେ ସାଇତି ରଖି ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଚାଲେ ହସନ୍ତ । ଆଜ ତା'ର ପ୍ରତିଦାନରେ ମିଳିଲ ଅନୁଢ଼ା ଅଧରର ଦେଇ ଧାର ହସ ଓ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କଣ୍ଠରେ ମୁଖସ୍ତ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ ପଦ କଥା — ଯାହାକି ତା ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ ପାଇଁ ଯୋଗାଏ ଅପାର୍ଥିବ ଉପାଦାନ । ଅନ୍ୟ ଦେହ ନବୁଝୁଥିଲେ ବି ସେ ନିଜେ ବୁଝୁଥିଲା, ତୁଳିକା ପ୍ରତି ତାର ଆନ୍ତରିକତା କେତେ ଗଭୀର···କେତେ ଦୁରନ୍ତ ।

ସୃଷ୍ଟିର ଅଙ୍ଗନେ ଅଙ୍ଗନେ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦିକା ଢେଉ ଉଠେ ଦେଶ, ହସ ଖୁସିରେ ଜୀବନର ଜୁଆର ମାଡ଼ି ଚାଲିଥିଲା ଆଗକୁ । ଆଶା 'ଲେଟି' ଲେଟି ଲଟେଇ ଚାଲିଥିଲା, କେନା ମେଲିବ, ଗଡ଼ି ଧରିବ, ଫୁଲ ଫୁଟିବ — ଆଶା ଥିଲା ହସନ୍ତର । ଆଶାରେ ମଣିଷ ବଞ୍ଚେ··· ଜୀବନର ସୌଧ ଗଢ଼େ—ସେ ବି ସେମିତି ଗଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଆକସ୍ମିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ପ୍ରକୃତିର । ଶୀତ ମଥାନ ନଇଁ ଆସିଲା ଘନଘଟାର ପଟାନ୍ତରରେ । ଦିନ କେତୋଟି ଭିତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳି ଯାଇଛି ତୁଳିକା । ଦୁଷ୍ଟାମି ହସ ଲଭି ଯାଇ ତାଠାରେ ପଡ଼ିଛି ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟତା । ଚଞ୍ଚଳ ପଦକ୍ଷେପରେ ଶିଥିଳତା ନେସି ହୋଇ ଯାଇଛି । ହସନ୍ତ କ୍ଲାସରେ ପାଦ ଦେବା ମାତ୍ରେ ସେ ତାଙ୍କୁ କେଜାଣି ଅଜାଣତରେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଯାଏ । ଧାର ନାକ ପୁଡ଼ା ଦୁଇଟି ଫୁଲି ଉଠେ ଘୃଣାରେ । ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନରେ ବି ସ୍ପଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦିଏ, 'ସାର ମୁଁ ପଢ଼ିନି ।'

···ହେଲେ ତାର ଭୁଲ କେଉଁଠି ? ତାଙ୍କ ତୁଳିକା ଅନ୍ତର ତଳେ ଘୃଣାର ଲେଲିହାନ ? ନିଜକୁ ନିଜେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ଅଥୟ ହୋଇ ଉଠିଛି ହସନ୍ତ । ଅଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପିରିୟଡରେ ତୁଳିକାକୁ ସେ ଡକାଇ ନେଇଥିଲା କମନ୍ ରୁମ୍‌କୁ । ସାମାନ୍ୟ କଥା ପଦକରେ ଆହତ ନାଗୁଣୀର ତେଜ ଧରିଛି ସେ । ପିଲାଙ୍କ ଭିତରେ ହସନ୍ତର ସ୍ୱରୂପ ଦାମ୍ଭିକତାକୁ ଆପଣାର ଭେଲ-ଭେଟ ଚପଲ ତଳେ ଦଳି ମକଚି ବାହାରି ଆସିଛି ବାହାରକୁ । ତଥାପି ତା'ର ସ୍ୱାଦ ମେଣ୍ଟିନି । ସାଇନ୍ସ କ୍ଲାସରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଛାତ୍ର ମେଳରେ

ପୁଣି ଦେଉଛି ଅପମାନ । ବିକଳରେ ବସନ୍ତର ମାନବିକତା ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଛି ।

ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଛି ବସନ୍ତ । ଗନ୍ଧହୀନ ମଧୁମାଳତୀର ପେନ୍ଥା ପବନରେ ଦୋହଲୁଛି । ତାରି ତଳେ ବସି ସେ ଭାବୁଛି ଅତୀତ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଅଶ୍ରୁଳ ପରିସ୍ଥିତିକୁ । ଭଲ ପାଇବାଟା ମଣିଷ ମନର ଦୁର୍ବଳତା ନୁହେଁ । ପ୍ରାଣ ଦେଇ କିଛି ପ୍ରତିଦାନ ନେଇଯିବାଟା ପୁରୁଷ ଜୀବନର ଭ୍ରମ ନୁହେଁ । ସେ ହୁଏତ ତା ମନର ନିବେଦନକୁ ଉଚ୍ଛଳ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଜରିଆରେ ତୁଳିକା ନିକଟରେ ଉଜାଡ଼ି ଦେଇନି, କିନ୍ତୁ ବିଗତ ଦିନର ତା ନୀରବ ବ୍ୟବହାର କ'ଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିନି ତୁଳିକା ନିକଟରେ···ତେବେ ତୁଳିକା କ'ଣ ଚାହେଁ ରୂପର ଅଭିମାନ ଦେଖାଇ ତା ଜୀବନକୁ ଛିନ୍‌ଭିନ୍‌ କରି ଖେଳାଇବା ପାଇଁ ? ଏଇଆ କ'ଣ ପ୍ରକୃତିର ପୁରୁଷ ପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଦାନ ?

ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଃସହାୟତାରେ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ଉଠି ବସନ୍ତ ଚାହିଁଲା ଉପରକୁ । ଉପରେ ନୀଳ ଆକାଶର ପ୍ରଶାନ୍ତ ତନୁ—ଅତି ବିରାଟ, ଅତି ମହାନ···ତଳେ ଆଗତ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଛାଇ ଆଲୁଅ—ତାରି ଭିତରେ ମରି ମରି ଆସୁଛି ରକ୍ତ ଗୋଧୂଳିର ଶେଷ ପରାଗ କଣିକା ।···ଆଉ ଅକୁଳ ବସନ୍ତ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲା ।

—ଦୁଇ—

ଶିଶିର ଋତୁର ସଞ୍ଜୁଆ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ଉପରେ ଅଜ୍ଞାତ ତିଥିର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ାଚ ଥର ନାଚୁଛି । ଶଙ୍ଖା ସିନ୍ଦୂରର କାମନାରେ ବୃନ୍ଦାବତୀଙ୍କର ବନ୍ଦାପନା ାଇଁ କୁଳବଧୂ ମାନଙ୍କର ସଞ୍ଜସଳିତା ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠିଲଣି ଅନେକ- ବେଳୁ । ମନ-ଦେବତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଶସ୍ତ ତ'ଳ ବନ୍ଧ ଖୋଲନ୍ତି ମଧୁମାଳତୀ ! ାମାନ୍ୟ ଅସୁସ୍ଥତା ଯୋଗୁ ସେ ଆଜି ସ୍କୁଲ ଯାଇନି । କ୍ଲାସ୍‌ରେ କେଉଁ ିଷୟ ଘର ପାଇଁ କି ପଢ଼ା ଦେଇଥିବେ ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ । କେଣୀ ଉମ୍ବ ାର ହସନ୍ତ୍ ବାବୁଙ୍କୁ । କାହିଁକି କେଜାଣି ସମସ୍ତଙ୍କ ପଢ଼ା ପଚେଇ ଦେଇ ାଙ୍କ ପଢ଼ାକୁ ସେ ପହିଲେ ଭଉବସେ । ହସନ୍ତ୍ ବାବୁ ତୁଳନା ପଢ଼ା ଉପରେ ଯେ କେଣୀ ନଜର ଦିଅନ୍ତି ଏକଥା ତାର ଅଛପା ନାହିଁ । ଥାପି ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ କେବେ ସେ ଅବହେଳା କରିନି କି ଭକ୍ତରେ ଣା କରିନି ।

ଆଜି ହସନ୍ତ୍ ବାବୁ ଘର ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ନା କିଛି ପଢ଼ା ଦେଇଥିବେ । ମଧୁ ମନ ଆକୁଳ ଉଠିଛି । ତେବେ ତୁଳନା ତ ଆସିବ । ତାଠାରୁ ସବୁକଥା ବୁଝିନେଇ ହେବ ଯେ ! ଜ୍ୟାମିତି ବହିଟିକୁ ଖୋଲି ବସିଥିଲା ସେ । ଘୂମନ୍ତ ଢୋଲା ଦୁଇଟି ତଳ ପଡ଼ିଥିଲା ଅସଂଖ୍ୟ ଜ୍ୟାମିତିକ ରେଖା ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ଭିତର ମନଟା ଅନେକ ବେଳୁ ଉଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ଗୋଟିଏ ହସ ହସ ମୁହଁ ପାଖକୁ—ଯିଏ ତାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ମନ ଭରି ଘୃଣା କରି ଆସେ ।

ହସନ୍ତ, ସୁନ୍ଦର, ଆଧୁନିକ ଓ ଶିକ୍ଷିତ । ରୂପ ଓ ଗୁଣ ସାଥିରେ ଭଗବାନ୍ ତାକୁ ଆହୁରି ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ କଳା ଦେଇଥିଲେ । ସୁନ୍ଦର କଣ୍ଠ ତାର ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣୀୟ । ଅନେକ ଥର ଘଇବ୍ରେଟ ପିରିୟଡ୍‌ରେ ସେ ଗୀତ ଗାଇଛି । କଣ୍ଠର ଝଙ୍କାରରେ ପରିବେଶ ବିଭୋର ହୋଇ ଉଠିଛି···ତନ୍ମୟ ହୋଇ ଉଠିଛି ମଧୁ ।

ହସନ୍ତକୁ ଭଲପାଏ ମଧୁମାଳତୀ ।

ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷର ଭଲପାଇବା ଆଦମ-ଇଭ୍ ଯୁଗର ଏକ ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି···ଅନ୍ତରର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରାକ୍-ଇତିହାସ କାଳର ଏକ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଧର୍ମ— ନିହାତି ଶାଶ୍ୱତ, ଅତି ଚିରନ୍ତନ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭଲ ପାଇବାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି କେବେ ସମାନ ହୋଇ ପାରେନା । ପୁରୁଷର ଯେକୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଯଦି କୌଣସି ନାରୀ ମନ ତଳେ ଶୀତଳ ଛାୟାର ପ୍ରଲେପ ଦିଏ ତେବେ ନାରୀର ଲବଣୀ-କୋମଳ ହୃଦୟ ସେଇଠି ପୁରୁଷ ଅଙ୍କକୁ ଆଉଜି ଆସେ ଆପେ ଆପେ । ଆଉଥରେ ଯଦି ହୃଦୟକୁ ନେଇଁ ଯାଏ ତେବେ ଶତ ବାଧା ପାଇବ ସେ ପୁଣି ଥରେ ସଳଖି ହୁଏନା··· ହେଲେ ମଧୁ ହସନ୍ତକୁ ମନ ଦେବାର ମୂଳରେ କ'ଣ ଏଇ କଣ୍ଠ ସ୍ୱରର ଆକର୍ଷଣ ରହିଛି ! ଥାଇପାରେ, ସେ କିନ୍ତୁ ବୁଝେନି । କେବେ ଭାବେନି । କାହିଁକି ସେ ହସନ୍ତକୁ 'ଏତେ ଭଲପାଏ, ତାର ମର୍ମ ଥରେ ବି ଜାଣିବାକୁ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିନି । କେବଳ ଏତିକି ବୁଝିଛି, ହସନ୍ତ ପ୍ରତି ତା' ଆକର୍ଷଣ କେତେ ନିବିଡ଼, କେତେ ଗଭୀର, କେତେ ଗୋପନୀୟ ।

ଏତେ ଭଲ ପାଇବ ମଧୁ କେବେ ତୁଳଜାକୁ ଈର୍ଷା କରିନି କି ହସନ୍ତର ଅବିବେକତା ପ୍ରତି ଘୃଣା କରିନି । ତୁଳଜା ଯେତେବେଳେ ହସନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନର୍ଗଳ ଅଭିଯୋଗ ବାଢ଼ିଗଲେ, ତା ଆଖି ପତା ଗଭୀର ସମ୍ବେଦନାରେ ଆପେ ଆପେ ଓଦା ହୋଇ ଆସେ ସତ, ତଥାପି ତୁଣ୍ଡ ଖୋଲି ପ୍ରତିବାଦ କରିନି ସେ କେବେ । ନିଜ ଭିତରେ ତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାଚେ, 'ହସନ୍ତବାବୁ ଯେଉଁ ହୃଦୟହୀନା ପାଷାଣୀ ପାଖରେ ମନ

ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ତାର କଳ୍ପନାଗୁଡ଼ି ରୂପ ସବୁ ଅରକ ପାଇଁ ସ
ଦେଖନ୍ତୁ…' ମନର ଭାବନାକୁ ମନ୍ଦରେ ଗୋପନ ରଖି କଥାର ମୋଡ଼
ବଦଳାଏ ସେ । ଜୁଳିକା ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପାରେନା । ତା ମନର ସୀମା ଆଦୌ
କଳିପାରେ ନା । ନବୁଝୁ, ସେତେବେଳେ ମଧୁର ଗୌରବ । ସେ ଗୃହେନା
ତା ମନ କାହାଣୀ ଦୁନିଆ ବୁଝୁ…ସେ ଗୁହେନା ତା ହୃଦୟର
ଗମ୍ଭୀରତା ହସନ୍ତ ବୁଝୁ । ସେ ତା ପ୍ରାଣର ବେଦନା କାହାରିକୁ ବି
ବୁଝି ଦେବାକୁ ଚାହେନା । ନୀରବ ପୂଜାରିଣୀ ସାଜି ପ୍ରୀତିର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ
କଳ୍ପନାରେ ତାର ଗୌରବ, ସୌରଭ ଓ ବୈଭବ…

ମଧୁମଙ୍ଗଳ ଭାବୁଥିଲା ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ରାଇଜର ହସ-ଅଶ୍ରୁଭରା କେତେ-
କଥା । ରେଖାଙ୍କିତ ଜ୍ୟାମିତି ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ଟଳଟଳ ଗୃହାଣୀ ଦୁଇଟି
ଧାରର ଅଶ୍ରୁଳ ହୋଇ ଆସୁଛି । ମୁକ୍ତାର ବିନ୍ଦୁ ଝରି ପଡ଼ୁଛି ପରି ।
ପଛରୁ ପାଦଚାପି ଚାପି ଆସି ଝୁର୍ ଜେର୍ ରେ ଝୁଲାଇ ଦେଇଛି
ଜୁଳିକା ।

ଚମକି ଉଠି ଦମ୍ଭକା ପବନ ତୋଳ ଦେଇଛି ମଧୁ । ଆଖିର ଲୁହକୁ
ପଣତ କାନରେ ପୋଛି ଅଣିଛି ଅତି ଗୋପନୀୟ ଭାବରେ ।

ପାଖକୁ ଲଗି ବସି ପଡ଼ିଲା ଜୁଳିକା ।

ଦେହ କେମିତି ଅଛି ଶୁଣେ ?

ସାମାନ୍ୟ ଭଲ ।

ଶୋଇ ଗଲୁନି ? ଧନ୍ୟଲୋ ତୁ । ଦେହ ଭଲନାହିଁ । ସେଥିରେ ପୁଣି
ଜ୍ୟାମିତି ପଢ଼ା ଚାଲିଛି । ବସନ୍ତ ବାବୁ ପଛେ ତୋତେ ନ ପଚାରନ୍ତୁ,
ତାଙ୍କର ପଢ଼ା କହିବାରେ ବନଗଣ୍ଡ ଲାଗି ପଡ଼ୁଥା ତୁ ।

ଶେଷ କଥା ପଢ଼ିକ ମଧୁ କଲଜାରେ ଚହଟ୍ କରି ଲାଗିଛି । ନିଜକୁ
ଯଥାସାଧ୍ୟ ସଂଯତ କରିନେଇ କହିଲା—ତାହା ପଚାରିବାରେ ମୋର ଅର୍ଥ
କ'ଣ ଜୁଳିକା ? ପାଠ ପଢ଼ୁଛି । ପଢ଼ା କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସେଥିପାଇଁ
କରୁଛି । ମୋତେ ନପଚାରିଲେବି ତୋତେ ପଚାରୁଛନ୍ତି ସେ ।

ଜୁଳିକା ଖିଲ୍ ଖିଲ୍ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲା

ଆଉ ପରୀକ୍ଷାର ଘଣ୍ଟା ମୁଁ ରଖିବ । ଅଜ ଭୁ ଫିନା ସ୍କୁଲ୍ ଚଳୁନ —ଚୋଉ ମଣ୍ଟା ହେଲା ଲେ । ଗୋଟାଏ ମଣ୍ଡରେ ମୁର୍ଦ୍ଧ ଚୁନା ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ମଧୁ ଅଟକିଠିଲା । ଭୁଜଙ୍ଗର ପ୍ରକୃତି ସେ ଜାଣେ । କ୍ଲାସରେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ କିଛି ପ୍ରଳୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ଆସିଥିବ ! ···କଣ୍ଠରେ କୋମଳତା ଆଣି କହିଲା—କ'ଣ ହେଲା ଯେ ?

ହେବ ଆଉ କ'ଣ ? ସେ ହସନ୍ତ୍‌ଟା ଗୋଟାଏ Rogue···

ମାନେ ?

ମାନେ ଆଉ କ'ଣ ? ତୁ କ'ଣ ବୁଝିନୁ ମୋ ପ୍ରତି କମିତି ବ୍ୟବହାର ସେ କରୁଥିଲା···ସବୁ କହୁଥିଲ କମିତି ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପାଳି ଆସୁଥିଲା ? କାହିଁକି ଜାଣୁ ? ସେ କୃଷ୍ଣ ସାଜି ରାଧା ଭୂମିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ଟାଣି ନେବାରେ ଥିଲା ତା ର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଛି, ଛି, କିହାତ ଅଶ୍ଳୀଳ, କିହାତି ସ୍କାଣ୍ଡାଲ୍···

ମଧୁ ବାଧା ଦେଲା । —ଘଟଣା କ'ଣ କହ ।

ଶୁଣ କହୁଛି । କେବଳ ତାର ଏଇ ପ୍ରକୃତି ନେଇ ଗଲା ଅନେକ ଦିନ ହେବ ମୁଁ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଥିଲ ।··· ତାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲ ! ଆଜି ଛୁଡ଼ି ସ୍କୁଲ ଚଳୁନା । ବାହରେ ଯିବା-ବେଳେ କିଛି ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ମୁଁ କିଣିନେଇ ଯାଇଥିଲ । ପ୍ରଥମ ପିରିୟଡ୍‌ରେ ସେ ଅସିଲା । ମୁଁ ତା ଅଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ବସି ରହିଲ । ···ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା । କ୍ଲାସରୁ ପାଦ କାଢ଼ିଲା ସେ । କଣେଇ ଚାହିଁଲ ଦୃଷ୍ଟି ତାର ଛଳ ଛଳ । ଆଲେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ପିଅନ୍ ହାତରେ ହଠାତ୍ ତଳବ ଅସି ପହଁଞ୍ଚି ଗଲା ।

ବାଧ୍ୟହୋଇ ଗଲି କମନ୍‌ରୁମ୍‌କୁ । ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନେ କ୍ଲାସ୍‌କୁ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି । ଏକା ବସିଛି ହସନ୍ତ୍ । ମୋତେ ଦେଖି ତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା—ଚାଲି ପୂଜୁଛ ଯେ ? ପାନ ଖାଇଛ ବୋଧହୁଏ ?

ସହଜ ସ୍ୱରରେ କହିଲି—ନାଁ ପାନ ନୁହେଁ, ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ।

ଆଉ ମୋ ପାଇଁ ?

ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେବି ଭଦ୍ରତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଯିମିତ ଚକ୍‌ଲେଟ୍‌ଟିଏ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି, ଖାପ୍ କରି ମୋ ହାତ ମୁଠାରୁ ସେ ଗୁଣ୍ଡିଟି ଧରିଲେ । କହତ ଦେଖି ଇମିତ ନିଜ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ତୁଷ ତୁ କେଉଁଠି ଦେଖିଛୁ ?

ତା ପରେ ?

ତା ପରେ ଆଉ କ'ଣ ? ଆହତ ନାଗୁଣୀ ଗଳାରେ କୁସୁଡ଼ିର ଗେଣ୍ଠ ଲାଗିଲା । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦଂଶିବ । କେବଳ ଦୁଇ ପଦ ଶୁଣାଇ ଫେରିଆସିଲି । ତଥାପି ତା ମନ ବୁଝିଲା ନା । ସାଇନ୍ସ କ୍ଲାସରେ ପୁଣି ରୋମାନ୍ସ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଇ ଚକ୍‌ଲେଟ୍‌ଟି ଫେରାଇ ଦେଉଥିଲା । ମୁଁ ନ ଆଣି କହିଲି—ଦାନ ଦେବା ପଦାର୍ଥରୁ ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ଲେଉଟାଇ ନେବାକୁ ଘୃଣା କରେ ସାର୍...ପକେଇଲ ଛେପକୁ ଚାଟି ନେବା କାମ ଆପଣଙ୍କର । ମୋର ନୁହେଁ । ବାସ୍ କଥାତ ଏତିକି ।

ମଧୁ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ମନ୍ତବ୍ୟ କଲି—ତୁ ଭୁଲ କଲୁ ତୁଳସୀ ! ସାମାନ୍ୟ କଥାକୁ ଧରି ଏତେ ଦୂର ଆଗେଇ ଯିବା ଆଦୌ ଉଚିତ ହେଲା ନା ।

ମୋ ବିଚାରରେ କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ସେ ଯେମିତି ବ୍ୟବହାର କଲେ ଠିକ୍ ସେମିତି ଫଳ ପାଇଲେ ।

ସେ ତୋତେ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି...ଏ କଥା ବୁଝିଛୁନା ?

ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝିଛି । ହେଲେ ମୁଁ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଆଦୌ ଭଲ ପାଏନା ।

ହୋଇପାରେ । ତଥାପି ଜଣେ ଜଣକୁ ଭଲପାଇବା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ? ତାଙ୍କ ଭଲ ପାଇବା ପବିତ୍ର ହେଉ ବା ଅପବିତ୍ର ହେଉ, ଏକ ଅସହନୀୟ ମୋହ ଯେ ତୋ ଉପରେ ରହିଛି, ଏ କଥା ତୁ କି ଅସ୍ୱୀକାର କରି ପାରିବୁନି ? ତାର ପ୍ରତିଦାନ କ'ଣ ଇମିତ ଦେଲୁ ?

ମୁଁ ଯଦି କହେ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ?

ଆଉ ପରୁବବାର ଘଣ୍ଟା ମୁଁ ରଖିବ । ଆଜି ତ ସିନା ସ୍କୁଲ୍ ଗଲ୍‌ନ—ଯୋଉ ମଜା ହେଲା ନେ ! ଗୋଟାଏ ମାଡରେ ମୁହଁ ଚୂନା ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ମଧୁ ଥରଥରିଲା । ତୁଳିକାର ପ୍ରକୃତି ସେ ଜାଣେ । କ୍ଲାସରେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ କିଛି ପ୍ରଳୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ଆସିଥିବ ! ···କଣ୍ଠରେ କୋମଳତା ଆଣି କହିଲା—କ'ଣ ହେଲା ଯେ ?

ହେବ ଆଉ କ'ଣ ? ସେ ହସନ୍ତ୍‌ଟା ଗୋଟାଏ Rogue···

ମାନେ ?

ମାନେ ଆଉ କ'ଣ ? ତୁ କ'ଣ ବୁଝିନୁ ମୋ ପ୍ରତି କମିତିକା ବ୍ୟବହାର ସେ କରୁଥିଲା···ଯଦି ବା, କହୁଥିଲି କମିତି ଅଙ୍କରେ ଅଙ୍କର ପାଇ ଆସୁଥିଲା ? କାହିଁକି ଜାଣୁ ? ସେ କୃଷ୍ଣ ସାଜି ରାଧା ଭୂମିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋତେ ଟାଣି ନେବାରେ ଥିଲା ତାର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଛି, ଛି, ନିହାତ ଅଶ୍ଳୀଳ, ନିହାତ ସ୍କାଣ୍ଡାଲ୍···

ମଧୁ ବାଧା ଦେଲା । —ଘଟଣା କ'ଣ କହ ।

ଶୁଣ କହୁଛି । କେବଳ ତାର ଏଇ ପ୍ରକୃତି ନେଇ ଗଲା ଅନେକ ଦିନ ହେବ ମୁଁ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଥିଲି ।··· ତାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲି ! ଆଜି ଭୁତ ସ୍କୁଲ ଗଲ୍‌ନି । ବାଟରେ ସିବା-ବେଳେ କିଛି ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ମୁଁ କିଣିନେଇ ଯାଇଥିଲି । ପ୍ରଥମ ପିରିୟଡ୍‌ରେ ସେ ଆସିଲା । ମୁଁ ତା ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ବସି ରହିଲି । ···ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା । କ୍ଲାସରୁ ପାଦ କାଢ଼ିଲା ସେ । କଣେଇ ଚାହିଁଲି ଦୃଷ୍ଟି ତାର ଛଳ ଛଳ । ଆଲେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ଯାଇଛି କି ନାହିଁ ପିଅନ୍ ହାତରେ ହଠାତ୍ ଡକରା ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲା ।

ବାଧହୋଇ ଗଲି କମନ୍‌ରୁମ୍‌କୁ । ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକମାନେ କ୍ଲାସ୍‌କୁ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି । ଏକା ବସିଛି ହସନ୍ତ୍ । ମୋତେ ଦେଖି ତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା—ଗାଲ ଫୁଲିଛି ଯେ ? ପାନ ଖାଇଛ ବୋଧହୁଏ ?

ସହଜ ସ୍ୱରରେ କହିଲି—ନାଁ ଖାଲି ନୁହେଁ, ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ।

ଆଉ ମୋ ପାଇଁ ?

ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେବି ଭଦ୍ରତା ବୃଦ୍ଧିରୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଯିମିତି ଚକ୍‌ଲେଟ୍‌ଟିଏ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି, ଖପ୍ କରି ମୋ ହାତ ମୁଠାରୁ ସେ ଗୁଣ୍ଡିଟି ଧରିଲେ । କହତ ଦେଖି ଇମିତି ନିଚ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ୱରୂପ କୁ କେଉଁଠି ଦେଖିଛୁ ?

ତା ପରେ ?

ତା ପରେ ଆଉ କ'ଣ ? ଆହତ ନାଗୁଣୀ ଗଳାରେ ଲୁସଢ଼ିର ଗେଣ୍ଠ ଲଗିଲା । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦଂଶିବ । କେଣ୍ ଦୁଇ ପଦ ଶୁଣାଇ ଫେରିଆସିଲି । ତଥାପି ତ ମନ ମୁରୁଛନ । ସାଇନ୍ସ କ୍ଲାସରେ ପୁଣି ରୋମାନ୍ସ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ଯାଇ ଚକ୍‌ଲେଟ୍‌ଟି ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲି । ମୁଁ ନ ଆଣି କହିଲି—ଦାନ ଦେବା ପଦାର୍ଥରୁ ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ଲେଉଟାଇ ନେବାକୁ ଘୃଣା କରେ ସାର୍...ପକେଇଲ୍ ଛେପକୁ ଚାଟି ନେବା କାମ ଆପଣଙ୍କର । ମୋର ନୁହେଁ । ବାସ୍ କଥାତ ଏତିକି ।

ମଧୁ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ମନ୍ତବ୍ୟ କଲା—ତୁ ଭୁଲ କଲୁ ଡୁଳକା ! ସାମାନ୍ୟ କଥାକୁ ଧରି ଏତେ ଦୂର ଆଗେଇ ଯିବା ଆଦୌ ଉଚିତ ହେଇନ ।

ମୋ ବିଚାରରେ କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ସେ ଯେମିତି ବ୍ୟବହାର କଲେ ଠିକ୍ ସେମିତି ଫଳ ପାଇଲେ ।

ସେ ତୋତେ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି...ଏ କଥା ବୁଝିଛୁନା ?

ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝିଛି । ହେଲେ ମୁଁ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଆଦୌ ଭଲ ପାଏନା ।

ହେଇପାରେ । ତଥାପି ଜଣେ ଜଣକୁ ଭଲପାଇବା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ? ତାଙ୍କ ଭଲ ପାଇବା ପବିତ୍ର ହେଉ ବା ଅପବିତ୍ର ହେଉ, ଏକ ଅସହଣୀୟ ମୋହ ଯେ ତୋ ଉପରେ ରହିଛି, ଏ କଥା ତୁ କ'ଣ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ପାରିବୁନି ? ତାର ପ୍ରତିଦାନ କ'ଣ ଇମିତି ଦେଲୁ ?

ମୁଁ ଯଦି କହେ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ?

ତା ତ ତୁ କହିବୁ । ତୋର ରୂପର ଅଭିମାନ ଅଛି···ଅଭିଜାତ୍ୟର ମୋହ ଅଛି···ବଂଶର ଗର୍ବ ଅଛି—ତୁ ଜାଣୁ ତୋର ଜୁଆର-ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ଯୌବନ ତରଙ୍ଗରେ ନିଜକୁ ଭସେଇଁ ଦେବା ପାଇଁ ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ପରି ଅନେକ ଯୁବକ ଛୁଟି ଆସିବେ—ତେଣୁ ଠିକ୍ କରିଛୁ । ହେଲେ ମନେ ରଖ ତୁଳିକା, ଭଲ ପାଇବା ସ୍ତ୍ରୀଲୋକର ଦୁର୍ବଳତା ନୁହେଁ—ତା ଚରିତ୍ରର ନିଜତା ନୁହେଁ—ନାରୀର ଗର୍ବ କରିବା ପାଇଁ ତା ଭିତରେ କିଛି ନାହିଁ । ବଞ୍ଚି ରହିବାର ବିଫଳ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଭିତରେ ପ୍ରାଣର ବିନମ୍ର କେବଳ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ ।

ତୁଳିକା ମନଟାରେ ମଧୁମାଳତୀର ଅଭିଯୋଗ ଲାଗିଛି । କଣ୍ଠରେ ସମବେଦନା ଭରି କହିଲା—ସବୁ ବୁଝି ସୁଝିବି ପୁଣି ଯଦି ତୁ ମୋତେ ସ୍ତ୍ରୀରୂପ ଜୀବନ ଧରି ଖେଳୁଛୁ ବୋଲି ଦୋଷାରୋପ କରୁ ତେବେ ମୁଁ ତାର ଉତ୍ତର ଦେବି ମଧ୍ୟ । ନାରୀର ଜନ୍ମ କେବଳ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ । ସେ ମନ ଭରି ଜଣକୁ ଭଲ ପାଇବ—ପ୍ରାଣ ଭରି ଜଣକୁ ସ୍ନେହ ଦେବ···ହୃଦୟ ଭରି ଜଣକୁ ଆପଣାର କରିବ, କିନ୍ତୁ ତା ଗତି ପଥରେ ଯଦି ଲକ୍ଷ ଲୋଲୁପ ଗୃହାଣୀ ବିଛେଇ ହୋଇ ପଡ଼େ, ତେବେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେ ଖେଳ ଆତ୍ମନିବେଦନ ତ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚେଇବ କିମିତି ? ସମସ୍ତଙ୍କ ଦାବୀକୁ ତ ଆଉ ପୂରଣ କରି ହୁଏନା ! ଶୌର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ତଳେ ମୋ ମନ ଯେଉଁଦିନଠାରୁ ହଜି ଯାଇଛି । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ସେହିଁ ମୋ ପାଇଁ କେବଳ ମାତ୍ର ସତ୍ୟ । ଅନ୍ୟର ମନ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ନାରୀ ତ କେବେ ଶତ ଅଭିସାରିଣୀ ହୋଇ ପାରେନା ?

କିନ୍ତୁ ବୃଥା ସନ୍ଦେହରେ ଜଣକର ପବିତ୍ର ମମତାକୁ ତ କେବେ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ କରାଯାଇ ପାରେନା ? ଚଟ୍ କରି କହିଲି ମଧ୍ୟ ।

ମାନେ ?

ହସନ୍ତ୍ ବାବୁ ମିଳନର କାମନା ଧରି ତୋତେ ଯେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଏକଥା ତୁ ଜୋର୍ ଦେଇ କହି ପାରିବୁ ? ସେ କ'ଣ ତୁଣ୍ଡଖୋଲି ତୋଠାରୁ କେବେ କିଛି ଆଶା କରିଛନ୍ତି ?

ନାଁ ।

ତେବେ ?

ଅନୁମାନ ।

ଅନୁମାନ ତ ଆଦୌ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଯାହାପାଇଁ ଜଣେ ଭଦ୍ର ଯୁବକକୁ ତୁ ଏତେଦୂର ଅପମାନିତ କରିପାରୁ ? ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ସ୍ନେହରେ ବିଭୋର ହୋଇ ଅନେକ ସମୟରେ ଜଣେ ଅପରର ହାତକୁ ମୁଷ୍ଟି ଧରିପାରେ । ଭାଇ ଭଉଣୀର ହାତଧରିବା ଆଦୌ ଦୋଷାବହ ନୁହେ ।

ନିଜ ଭିତରେ ନିଜେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲା ଦୂଲକା । ସତେତ ! ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ ପଛରେ ହୁଏତ ଚପଳତା ନଥାଇ ପାରେ ! ସେ ଭଗ୍ନୀହରା ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭଉଣୀର ରୂପ ଟିକ୍ ତୋର ପରି ହୋଇ ପାରିଥାଏ । ଯାହା ନେଇ ତା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଏତେ ମମତା ! ସାମାନ୍ୟ ଦବିଯାଇ କହିଲା—ତୁ ତେବେ କହୁଛୁ କ'ଣ ?

ତୋତେ କ୍ଷମା ମାଗିବାକୁ ହେବ ।

…ଆଉ ? ଅପମାନ ଦେଲି, ପୁଣି କ୍ଷମା ମାଗିବି ?

ତା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ ଯେ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଦୂଲକା ଦଣ୍ଡେ ଚିନ୍ତାକଲା ।

ତୋ କଥା ଅନୁସାରେ ମୁଁ କ୍ଷମା ମାଗିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । କିନ୍ତୁ ତାପରେ ଯଦି ତାଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟାମି ସୀମା ଲଂଘି ବସେ, ତେବେ ତୁ ସମ୍ଭାଳିବୁ ତ ?

ଏ ବିଷୟ ପୂର୍ବରୁ ଚିନ୍ତାକରିବା ଲୋଡା ନାହିଁ । ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତରର ଅଭିଳାଷକୁ ସେ ତୁଣ୍ଡରେ ଜଣାଇଦେଇ ନାହାନ୍ତି, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁ ଟିକ୍ ଥା । ଯଦି କେବଳ ତୋ ଅନୁମାନ ସତ୍ୟହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦେବି ।

ଗୋଟିଏ ହୋସ୍‌ରେ ଦୂଲକା ଚାହିଁଲା ମଧୁ ମୁହଁକୁ । ମଧୁ ଅଧରରେ ମଣ୍ଡି ହୋଇ ଉଠିଛି ଧୀରେ ସାର୍ଥକର ହସ… ଜଣକୁ ଫେରିପାଇବାର ଜହଲା ହସ ।

—ତିନି—

କଳାପୀ-ବୃନ୍ତ ଧଡାସ୍ତ ଉପରେ ସ୍ଫଟିକ-ସ୍ୱଚ୍ଛ ବେହରଣରୁ ଆଉଥରେ ସଜାଡି ଦେଇଁ ଦେଇଁ ଗୃପା ଗଳାରେ ମଧୁ କହିଲା—ଦେଖ୍ ସୁନ୍ଦର ତୁ ଆଜି ଦେଖାଯାଉଛୁ ତୁଳିକା ।

ଦେହରେ ସ୍ପର୍ଶ ମନଲୋଭା ଚମକ ଫୁଟାଇ ତୁଳିକା କହିଲା— ଏଥର ପ୍ରେମ କରିବୁ ନା କ'ଣ ?

ନିଶ୍ଚୟ ।

କେତେବେଳେ ଡାକ୍ତ ଥରେ ରାଜା ବୋଲି ?

ଉହୁଁ— ଆଦୌ ହେବନି । ଜମାରୁ ମନଲାଖି ନୁହେଁ ।

ଆଉ କେବେ ? ଢୋଲା ଖେଳାଇ ତୁଳିକା ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

ପଟେଲଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ମିଶ୍ରଣ ନୀତିପରେ ରାଜା ସମ୍ବୋଧନର ମୂଲ୍ୟ ଅଉ କ'ଣ ଅଛି କହ ! ବରଂ ଇମିତି ସମ୍ବୋଧନ ଅଛି, ଯେଉଁଟିଏଥର କହିଦେଲେ ହୃଦୟ ଭରି ଉଠିବ…ଅଧର ଧରି ଉଠିବ…ତଗଲା ମନଟା ଅଧିକ ତଗଲ ହୋଇ ଉଠି କହିବ—ଥରେ ନିକଟରେ ପାଆନ୍ତି କି !!!

ଦେଖ୍ କହତ ଶୁଣେ ?

ମନ ଉପବନର ସୁମନ ମୋର !

ନେତ୍ର ଜଡ଼ିତ ସପନ ମୋର !

ବାସର ଘରେ ସାଥିଟେ ମୋର ।

ନାରୀ ଜନମର ସାର୍ଥକ ମୋର ! ...ଉପନ୍ୟାସ ଖେଳେଇବାଙ୍କ ଇମ୍ପିତ କେତେ ପ୍ରାଣ ଝୁଲୁଛି ସମ୍ବୋଧନ ଆଖିରେ ଜଡ଼ିତ !

ଦୁଇ ବାନ୍ଧବୀ ହସି ଉଠିଲେ ।

କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପାଇଁ ଆହୁରି କିଛି ସମୟ ବାକି । ଗର୍ଲସ୍ କମନ୍ ରୁମ୍ ରେ ବସିଥିଲେ ତୁଳିକା ଓ ମଧୁ । ବାହାର କ୍ଲାସ୍ ପିଣ୍ଡା ଗୁଞ୍ଜନ ଛାତ୍ର ମେଳରେ ଭରି ଉଠିଛି । କେତେଯୋଡ଼ା ଦୃଷ୍ଟି ଛଟା କାହିଁ ଶୁ ବଙ୍କିମ ଗୃହାଣୀରେ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳତା ଭରି, ଖଣ୍ଡିକାଳର ସୂଚନା ଦେଇ ଚାଲି ଯାଉଥାଆନ୍ତି । ନିତ୍ୟଦିନର ଅଭ୍ୟସ୍ତା ଏ ଦୁଇଟି ଅନୂଢ଼ା ମନ ମଜଲିସରେ କଥା ଜମାଇ ବସିଛନ୍ତି । ବାହାରର ପରିବେଶକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଲେ ବି ଡୋଳା ବୁଲାଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି

ହଠାତ୍ ଅଜ୍ଞାତ ଏସେନ୍ସର ଗନ୍ଧ ଭାସିଆସିଲା ଦୁହିଁଙ୍କୁ । ତା'ପରେ କ୍ରେପ୍ ସୋଲ୍ ଜୋତାର କ୍ଷୀଣ ଆବାଜ୍ । ଦେହରେ ଛନକା ଲାଗିଲା— ହସନ୍ତ୍ ବାବୁ ଆସିଲେ କି ? ଏଇ ଏସେନ୍ସର ଗନ୍ଧ କିଛିଦିନ ତ ଆସେ ତାଙ୍କରି ଦେହରୁ । ଦୁହେଁ ସଜାଗ ହୋଇ ବସିଲେ ।

କଲେଜରୁ ବାସ୍ତବରେ ଚୁପଦେଇ ଫିଚ୍ରସ କମନ୍ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ ହସନ୍ତ୍ ବାବୁ । ଅନ୍ୟଦିନ ପରି ଆଜି କିନ୍ତୁ ଗଡ଼ ତାଙ୍କର ଅମିନା । ନଜର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ସେ ଗାର୍ଲସ୍ କମନ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ।

ମଧୁ କିନ୍ତୁ ଗୁପ୍ତ ଗୃହାଣୀ ହାଣି ତା କାମନାର ଧନକୁ ଚାହିଁ ନେଇଛି ଥରେ । ବାଦାମୀ କ୍ରେଡ୍ୟାରି ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଉପରେ ଘିଅଫୁଲ ରଙ୍ଗର ହାଓ୍ୱାଇନ୍ ଟି ଦେହର ଜ୍ୟୋତି ବଢାଉ ଥିଲେବି ସଜ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଦରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଛି ଯିମିତି । ତଥାପି ହତାଶାର କସ୍ତୁରୀ ତଳେ ଚେଇଁ ରହିଛି ଜୀବନ-ଧର୍ମୀର ସ୍ୱାଦୁ—ଲକ୍ଷ୍ୟହରା ତରଣୀକୁ କିନାରା ଧରାଇବାକୁ ହେବ ! ମଧୁ ଡୋଳା ଫେରାଇ ଚାହିଁଲା ତୁଳିକାକୁ ।

ତୁଳିକା ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି, ପରସ୍ଥିତି ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ହେବ ।

କ'ଣ ଭାବୁଛୁ ତୁଳିକା ?

ନାଁ ଭଲ ତ ନୁହେଁ !

ହସନ୍ତ ବାବୁ ଗଲେ ଦେଖିଲ୍ ନା ?

ଯାଇଥିବେ…ନଜର ଦେଇନ ।

ବେଶ୍, ମୁଁ କ୍ଲାସ୍‌କୁ ଯାଉଛି, ଏଇଠି ତୁ ଚାହିଁ ବସିଥା । ସେ ଯେତେବେଳେ କ୍ଲାସରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିବେ, ତାଙ୍କ ଓଗାଳି କ୍ଷମା ମାଗି ନେବୁ ।

ତୁ ଗଲୁନୁ ?

ଛି, ସୁନାଟି ପରି ! କ'ଣ ସେ ଭାବିବେ ? ମୁଁ ଏକଥା ଜାଣେ ବୋଲି ସେ କିମିତି ଅନୁମାନ ବି କରି ନପାରନ୍ତୁ । …ଚକିତ ପ୍ରଜାପତି ପରି ଡେଇଁ ଡେଇଁ କମନ୍ ରୁମ୍ ଭିତରୁ ବାହାରି ଗଲା ସୃଷ୍ଟି-ଉଦ୍ୟାନର ଗୋଟିଏ କୋମଳ ପାଖୁଡ଼ା ।

ନୀରବ ମୁହୂର୍ତ୍ତର କଥରଡା ଭିତରେ ଏକାକିନୀ ବସି ଅଛନ୍ତି ସୁଜା ଗୀଅଙ୍କୁ ଯଳକୁଥିଲା ତୁଳିକା । ବାସର ସ୍ୱପ୍ନରେ ପ୍ରେମର ପହିଲ ପରଶ ପାଇ ନବଜାତର ତନ୍ୱୀ ଦୋହଲି ଉଠିଲା ପରି ବେପଥୁ ଲେଉଟି ଥିଲା ତା ଦେହରେ ।

ହସନ୍ତ ବାବୁ କ୍ଲାସକୁ ଯିବା ପାଇଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ତୁଳିକା ଥରେ ଛେପ ଢୋକି ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ସାର୍ !

ଅଟଙ୍କି ଗଲେ ହସନ୍ତ । ଉତ୍ତର ନଦେଇ ତଳକୁ ମଥା ପୋତି କିମିତି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ସେ ।

ପୁଣି ତୁଳିକା କଣ୍ଠର ବୀଣା ମର୍ମରି ଉଠିଲା ।

ଶୁଣିବେନି ସାର୍ ?

ଏଥର ହସନ୍ତ ଫେରି ଚାହିଁଲେ ।

ଭ୍ରୂ-ବିଳାସ ତଳେ ଅତୁଳ ନିବେଦନ ଧରି ଭଙ୍ଗୁର ଭଙ୍ଗୀରେ ଠିଆ ହୋଇଛି ତୁଳିକା । ଉଦ୍‌ଗତ ଯୌବନ ଉପରେ ରେଶମୀ ଓଢ଼ଣୀ ଦେଇ ଏକ ଫୁଟନ୍ତ କଳିକାର ଆଭା ଧରିଛି ।

ମୋ ଉପରେ ରାଗିଛନ୍ତି ସାର୍ ?

ନାଁ—ନା ! ଅଢେ଼ଇ ନୁହେଁ ।

ନିଶ୍ଚୟ ଲାଗି ଥିବେ । କହନ୍ତୁ କ୍ଷମା ଦେବେନା ?

ବ୍ୟଥା ଜଡ଼ିତ ହସ ଧାରେ ହସନ୍ତର ଗଣ୍ଡ ଉପରେ ଝଲକି ଉଠିଲା ।

କହନ୍ତୁ ସାର୍ ! ସୃଷ୍ଟିର ବିକାଶରେ ଭୁଲ୍ ରହିଛି—ବିନାଶରେ ଭୁଲ୍ ରହିଛି—ପ୍ରକାଶରେ ବି ଭୁଲ୍ ରହିଛି । ସେ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ଯଦି କ୍ଷମାର ଜନ୍ମ, ତେବେ ମୋ ଭୁଲଟା କ'ଣ ଅଦ୍ଭୁତ ସାଂଘାତିକ୍ ?

କି ଉତ୍ତର ଦେବ ନିଜେ ଠିକ୍ କରି ପାରୁ ନଥିଲା ହସନ୍ତ ! ଅଗ୍ନିର ସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗ ତଳେ ପୁଣି ତାହାଁଙ୍କ ଶୀତଳତାର ପ୍ରଲେପ ? ଗତ ଦିନର ତୁଳିକା ଓ ଆଜିର ତୁଳିକା ଭିତରେ ସେ ଯିମିତ ଦେଖୁଥିଲା ବିରାଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ସେ ତେବେ ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝି ପାରିଛି ! ଅନୁତାପ କରି ପାରୁଛି···

ଭାବନାନ୍ତର ଗୃବୁକ୍ ଦେଲା ତୁଳିକା ।

କହନ୍ତୁ ସାର୍ ! କ୍ଷମା ଦେଲେ ତ ?

ତୁମର ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ମୋ ମନ ତଳେ ଚିର ଦିନ କ୍ଷମାର ପାରାବାର ଭରି ରହିଛି ତୁଳିକା ! ହେଲେ ସେ ଦିନର ଦୁର୍ଘଟଣା ମୋ ଜୀବନର ମାଇଲ ଖୁଣ୍ଟ ହୋଇ ରହିବ···ସାମାନ୍ୟ ହସି ଦେଇ କ୍ଲାସ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଗଲା ହସନ୍ତ ।

ନିଜ ଭିତରେ ନିଜେ ଲୁଚୁଲି ଉଠି ଆଗକୁ ପାଦ ବଢାଇଲା ତୁଳିକା । ନିବେଦନ ତାର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇନି—ହେବାର ନୁହେଁ ।

—ଛଅ—

ରଜତ ଆକାଶର ଫେନିଳ ଆବରଣ ଢକୁ ଝରୁଥିଲା ଥୋପି ଥୋପି ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁ । ମଧୁ ଶୁଣୁଥିଲା ହୃଦୟ—ଅନେକ ହୃଦୟ—ଦୂର ଚକ୍ରବାଳର ଆଲିଙ୍ଗନ ଭିତରେ ସବୁଜ ଧରଣୀର କଳିମା ହୁଏତ ଅନେକ ବେଳଠୁଁ ମରି ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ମନ ତଳେ ପ୍ରଶ୍ନର ଧୂମାଳ ଉଠିଛି—ସେ କ'ଣ ଭୁଲ କଲା !!!

ସଞ୍ଜ ସୁଭଗ୍ର ଅଗଣା ଭିତରେ ବାଁଶୀ ଧ୍ୱନି ପଡ଼ୁଛି । ଚତୁର୍ଥୀର ନିସ୍ତବ୍ଧ ଆତଙ୍କ । ଭିଜା ପବନରେ ଭରି ଉଠିଛି ବେପଥୁ । ଦୁଃଖ ହତାଶାର କାଳି ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ତା'ର ବନ୍ଧ ଖୋଲିବାକୁ ଅଦୌ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି । ଦାଣ୍ଡେ ଘଡ଼ିଏ ସମୟ ପାଇଲେ ଝରକାରେ ବସି କେତେ କ'ଣ ଭାବି ବସେ । ଅଡୁଆ ସୂତା ଖିଅର ଗଣ୍ଠି ଖୋଲୁଛି । ନିଜେବି ତ କମ ଅଡୁଆ ହେଇ ଯାଇନି ! କିଏ କେବେ ତା ଜୀବନରେ ଇମିତି ବେଖାପ ଭରି ଦେଲା ? ପାଉସ ନା ବସନ୍ତ ?

ତୁଳିକାକୁ ପୁଣି ଥରେ ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ସାଥିରେ ମିଶିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରି ସେ କ'ଣ ଭୁଲ କରିଛି ?

ନିଜର ଭୁଲ୍ କିନ୍ତୁ ଖୋଜି ପାଉ ନଥିଲା ମଧୁ । ଲକ୍ଷ୍ୟହରା ଯୌବନକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଖାଇ ଦେବାରେ ଭୁଲ୍ କେଉଁଠି ? ସେ ଯେ ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଭଲ ପାଏ । ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ପ୍ରତିଟି ଅଣୁ-ପରମାଣୁକୁ ସେ ଆଦର କରେ,

। କରେ, ସ୍ନେହ ବି କରେ । କିନ୍ତୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଁ ଦାନର ଢାଣିଗୃଏ ଖ
ଦେଇ ମାଗିନି । ଲୁଚିଛି ଚିତା ମନ ତଳେ ପ୍ରତିଦାନର ଆଶା ଯେ ଚେଇଁ
ହି ନଥିଲା ତା ନୁହେଁ—ହେଲେ ଗୁପ୍ତ ରହିଛି ସେ । ଆଖିରେ ଅନେକ
ର ଲୁହ ଆସିଛି—ପୋଛି ଆଣିଛି ସଣତରେ । ଅରଜ ପାଇଁ ଦାବୀ କରିନି ।
ବୀ କରି ହୃଏତ ପାଇବାର ଆଶା ନଥିଲା ତାର ।

ଅଶା ନଥାଇ କେବେ କ'ଣ ଭଲ ପାଇ ହୁଏ ? କାମନା ନରଖି
କବେ କ'ଣ ଦାନ ଦେବା ସମ୍ଭବ ? ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଆକର୍ଷଣ ଭିତରେ
ତ ଆବିଳତା ଥିଲା । ଆଉ ମଣିଷ··· ! ରକ୍ତ ମାଂସର ଦେହ ଧରି କରିଛି
ଦଲେ ସୁଖ ନେବାଟା ନିହାତି ସ୍ୱାଭାବିକ ।

ମଧୁର ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ପଛରେ ସୁଖ ନେବାର ଉତ୍କଣ୍ଠା ନିଶ୍ଚୟ ଥିଲା ।
ତାଳର ସଂଗୀତ ପରି ସେ ଶୁଣୁଥିଲା ହସନ୍ତର ପରାଗ ଅଭ ଶ୍ୱାସର
ମୃଦ ପଦ ଶୁଣୁଥିଲା···

ସେ ବାଧ୍ୟ କରି ହସନ୍ତ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ତୁଳିକାକୁ ମିଶିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ
ଦେଇଛି···ତାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଆହତ ପଣ୍ଡିତିକୁ ସ୍ୱୀକାର ନେଇଛି—
ଥିପାଇଁ ଦୁନିଆ ତାକୁ ଦାୟୀ କରି ପାରେ । କିନ୍ତୁ ତା ବ୍ୟତୀତ ତାର ଯେ
ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥିଲା ! ତୁଳିକାର ଅପମାନରେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ହସନ୍ତ
ବାବୁ ଆଉ ବେଶୀ ଦିନ ସେ ସ୍କୁଲରେ ରହି ନଥାନ୍ତେ । ତା ପରେ··· ?
ଅବଶ୍ୟ ତୁଳିକା ସୁଖୀ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତା । ତା ନିଜର ତ କିଛି ଉପକାର
ହୋଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ! ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା ବନ୍ଧୁସର ମହୁଆ ଶିହରଣ ନେଇ ଅଙ୍କୁରିଏ
ପାଇଁ ଥିଲା ମନ ଯାହାର ପାଦ ତଳେ ନିଜର ସବୁ କିଛି ଉଜାଡ଼ି ଦେଇ
ଛପେ, ତାକୁ ସ୍ମୃତି ଜୀବନର କୌଣସି ଲଗ୍ନରେ ହରାଇ ଦେଇ କ'ଣ
ବଞ୍ଚି ହୁଏ ? ନାରୀ ପ୍ରାଣର ହା ହା କାର ଭିତରେ କେବଳ ଦେହର
ପରିତୃପ୍ତି ହେଲେବି ମନର ପକ୍ଷିଣୀକୁ କ'ଣ ଶାନ୍ତ କରି ହୁଏ ?? ହସନ୍ତ
ବାବୁ ବରଂ ତା ମମତାର ମାନ ନଦିଅନ୍ତୁ, ତଥାପି ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବାର
ଅପରିସୀମ ଝୁଙ୍କ ରହିଛି ତା ଭିତରେ । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ପାଇବ···ପ୍ରାଣ
ଦେଇ ଭଲ ପାଇବ···ଜୀବନ ଦେଇ ଭଲ ପାଇବ !

...ହସନ୍ତ ବାବୁ ତୁଳିକାକୁ ଆଦର କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ସେ ତାର ଚୂର୍ଣ୍ଣକୁନ୍ତଳ ଉପରେ ସ୍ୱପ୍ନର ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ଦେଖିଲା ପରି ଅନେକ ସମୟରେ ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି ? କାହିଁକି ଅନେକ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ହସଭରା ମୁହଁ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତେଜନାର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରବାହ ଖେଳି ପଡେ଼ ? ଭାଇ, ଭଉଣୀର ନିଷ୍କାମ ସ୍ନେହତ ଏ ନୁହେଁ ? ଜଣେ ଉଦ୍ଭିନ୍ନ ଯୌବନା, ସମ୍ପର୍କହୀନା କୁମାରୀ କନ୍ୟାକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଛନ୍ଦ-ଚପଳ ଯୁବକ ଭଉଣୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିନେବା ବଦଳରେ ପ୍ରିୟବାନ୍ଧବୀ ରୂପେ କଳ୍ପନା କରି ନେବା କିଛି ସରଳ । ପ୍ରେମର ପ୍ରଥମ ସମ୍ବୋଧନ ଭଉଣୀ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆକର୍ଷଣ ଜାହ୍ନବୀ ତଳେ ମୃଦୁ କଣ୍ଠର ଗୁଞ୍ଜନରେ ହେ ମୋର ମାନସୀ ପ୍ରିୟ କ'ଣ ନୁହେଁ ? ଇମିତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯଦି ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଥାଏ ?

ରୁଦ୍ଧ ଆବେଗକୁ ଗୁପିରଖି ଝଡ଼ ବେଗରେ ଭାବି ଯାଉଥିଲା ମଧୁ । ମଉନ ଗୃହର ପାଣ୍ଡୁର ଆଲୋକ ତିମିରତ କୁନ୍ତଳ ଉପରେ ନାଚୁଥିଲା । ହୃଦୟ ଢେଉଖେଳା ସାଗରର ନୀଳ ବୁକୁ ଉପରେ ଜୁଆର ଉଦ୍‌ବେଳନ ଆସିଯାଏ ଯେପରି । କିନ୍ତୁ କିଏ ବୁଝୁଛି ଏଇ ନୀଡ଼ହରା ପକ୍ଷିଣୀର ବ୍ୟାକୁଳ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ? ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲା ମଧୁ ।

ଦେବା ନେବାର ଦୁନିଆଁ ଭିତରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ଯଦି ମଣିଷର ମନୋବାଞ୍ଛା ହୁଏ...ପ୍ରତିଦାନ ଉପରେ ଯଦି ଭଲ ପାଇବାର ଭିତ୍ତିମାଟି ପଡ଼େ, ତେବେ ହସନ୍ତର ତୁଳିକା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣର ଅନ୍ତରାଳରେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ ବଞ୍ଚିବାର ଆଶା ତ ଥିବ ? ସେ ଆଶା ବିବାହ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କ'ଣ ବା ହୋଇ ପାରେ ?

ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁ ନଥିଲା । ତୁଳିକା କ'ଣ ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ମଥାପାତି ସହିନେବ ? ପ୍ରତିବାଦ କରିବନି ? ସେ ଯେ ଗାର୍ଫିଲ୍ଡକୁ ଭଲପାଏ । ଗାର୍ଫିଲ୍ଡକୁ ଭୁଲି ସେ କଣ ପାରିବନି ବୋଲି ଅନେକ ଥର କଥା ଛଳରେ ସେ କହି ବସିଛି । ତେବେ ପୁଣି କିମିତି

ସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ମଧୁ ଗୁଞ୍ଜରଣତଳେ ନିଜକୁ ସମର୍ପି ଦେଇ ବସିବ ? ନାସ୍ତି ହାଇ କମିତି ଅତୀତ ଦିନର ଅତୃପ୍ତ ଅନୁଭୂତିକୁ ପାଶୋରି ଦେବ ସେ ? ସର ରାତିର ବୁକୁଭରା ପହିଲି ମିଳନ ଲଗ୍ନରେ ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଣ୍ଠରୁ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମ କରି ଉଚ୍ଛୁଳି ଆସିବ, ଜୁହି ଫୁଲିକା ଯୌବନ ଶିରିଳିଟା ପାଖେ ଭ୍ରମର ଖସି ଯାଇନାହିଁ ? ସୁସ୍ମି ବାଭୂଷିତା ଫୁଲିକା କୁଳଦୀପର ଶିଖା ଉପରେ ହାତ ଥାପି କି ଉତ୍ତର ଦେବ ସେତେବେଳେ ?···ମଧୁ ନିଜକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦିଏ—ନାଁ, ଫୁଲିକା ମନର ମୀନାର କେବେ ଏତେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପାରେନା !

ଅନେକ ନିରୋଳା ସମୟରେ ଇମିତି କେତେ କଥା ଭାବି ବସେ ମଧୁ । ପାଗଳ ମନତଳେ ପ୍ରେମର କୀଟାଣୁ ଦଂଶନ କରି ତା ହୃଦ କଲିଜାଟିକୁ ଯେତେବେଳେ କ୍ଷତ-ବିକ୍ଷତ କରି ପକାଏ, ସେ ଅଭିନ ଭିତରୁ କଣିକାଏ ଭାବର ସନ୍ଧାନ ପାଇବା ଆଗରେ ଆକାଶଠାରୁ ପାତାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ମନକୁ ଖେଳାଇ ନିଏ।···ଆଜିବି ସଞ୍ଜ ପହରୁ ଓଜାନଆ ମନ ଧରି ଇମିତି କେତେ କଥା ଚିନ୍ତାକରି ଶୁଇଥିଲା ସେ। ଭିତରୁ କୋଉଠ ଅତର୍କିତ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଉଚ୍ଛୁଳି ଉଠିଲା—ଖାଇବୁ ଆ ମଧୁ !

ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସଟିଏ ଛାଡ଼ି ବାସ୍ତବ ରାଇଜକୁ ଫେରି ଆସିଲା ମଧୁ ।

—ପାଞ୍ଚ—

ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ତୁଳିକା ଯେ ଅନର୍ଗଳ ଭାବରେ ବକ୍ତୃତା ଦେଇ ଯାଠର ଏକଥା ହସନ୍ତ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବୁଝି ପାରିଲା ଡିବେଟିଂ କ୍ଲବରେ । 'ବିଜ୍ଞାନ ଓ ତାର ଭବିଷ୍ୟତ' ବିଷୟରେ ସେଦିନ ଶନିବାରିଆ ଡିବେଟିଂ ହେଉଥିଲା । ବିଜ୍ଞାନର ସପକ୍ଷରେ କହିବା ପାଇଁ ଉଠିଲା ତୁଳିକା । କେତେ ଛାତ୍ର ଓ ଶିକ୍ଷକ ମେଳରେ କମନ୍ ରୁମ୍ ଫାଟି ପଡୁଥିଲା । ସଭାପତିଙ୍କ ଆସନ ଦଖଲ କରିଥିଲା ହସନ୍ତ ।

ବକ୍ତୃତା ଦେବାପାଇଁ ତୁଳିକାକୁ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ବିରାଟ ହଲ୍‌ଟି ଛନଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ମୁଖର ହୋଇ ଉଠି ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ନେବାପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ ଗାଟେଲଇ ପଡୁଥିଲା, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପହିଲ ମଳୟ ଛୁଆଁ ଦୋହଲ ମୂର୍ଚ୍ଛନା ଧରି ଛହୁଳି ଉଠୁଥିଲା ହାସ୍ୟମୟୀ ତନ୍ୱୀ ତୁଳିକାର ଝଙ୍କାରିତ ଗୁଞ୍ଜରଣ ।

ଦେହରେ ତାର ଭୟର ଚମକ ନଥିଲା···ଅନ୍ତରରେ ସ୍ପନ୍ଦନ ଜାଗିନଥିଲା···ତ୍ରସ୍ତା ହରିଣୀ ପରି ଆନ୍ଦୋଳି ଉଠୁ ନଥିଲା ତାର କୁସୁମିତ ଅଙ୍ଗ-ଲତା । ଦୀର୍ଘ ଏକ ଘଣ୍ଟାଧରି ତାର ନିର୍ଭୁଲ୍ ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଛାତ୍ର ଓ ଶିକ୍ଷକଗଣ ନିଜ ନିଜର ଅଖଣ୍ଡ ଚେତାଶକ୍ତି ହରାଇ ବସିଥିଲେ । ଫଳରେ ବାରମିନିଟ୍ ସ୍ଥଳେ ଏକଘଣ୍ଟା କହିଲା ପରେ ବି ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା ଆହୁରି ଶୁଣିବା ପାଇଁ ।

ଆଉ ବସନ୍ତ୍ ବାବୁ···ଭଙ୍ଗା ତରଣୀ ଖଣ୍ଡିକ ସୃଷ୍ଟି ସାଗରର ବିକ୍ଷୋଭିତ ଜଳରାଶି ଭିତରେ ହଲ-ଦୋହଲ ଲଙ୍ଗରହୀନ ଭାବରେ କେତେ ଦୂର ଯେ ଭାସି ଯାଇଥିଲେ ସେ କଥା ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରି ନଥିଲେ । ପର୍ବତ ଝରଣାର କୁହୁ କୁହୁ କଳରୋଳ ଏବଂ କଙ୍କରିଳ ଦିଙ୍କ ଭୂମିକୁ ସିକ୍ତ କରି ଛୁଟି ଚାଲିଛି ଅସ୍ଥିର ଅଧୀନତା ତଳେ ଅସ୍ତଗ ମନ କରିବାପାଇଁ···ସେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ।

ବକ୍ତବ୍ୟ ଶେଷ କରି ତୁଳିକା ଆସନ ଧରିଲା । ଆଉ ଜଣେ ମାତ୍ର ବକ୍ତାଙ୍କ ପରେ ମେଳନ ଓବେହିଂ ଶେଷ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆପଣାର ବନ୍ଧୁ ଧରି ବାହାରି ଆସିଲେ ପଦାକୁ । ମଧୁ ଓ ତୁଳିକା ପଛରେ ରହି ଯାଇଛନ୍ତି । ହଲ୍ ଫାଙ୍କା ହୋଇଗଲେ ବାହାରିବେ ।

···ଆଜମଧ୍ୟ ରହି ଯାଇଛି ବସନ୍ତ । କୋଠରୀଟି ପଡ଼ିଆ ହୋଇ ଆସିବା ପରେ ସେ ତା ହୃଦୟର ସବୁକିଛି ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଧରି ତୁଳିକା ପ୍ରଶସ୍ତିରେ ମୁଖର ହୋଇ ଉଠିଛି । ନିଜ ଭିତରେ ନିଜେ ଲୁଚୁଲି ଉଠି ତୃଷା କଣ୍ଠରେ ହସୁଥାଏ ତୁଳିକା । ତା ଭୂମିକାହୀନ ହସ ଧାରକ ଯେଉଁ କୋଣରୁ ହୋଇ ଆଉ କି, ବସନ୍ତ ପାଇଁ ମନ୍ଦ ଉପାଦାନ ଯୋଗାଉ ନଥାଏ ।

ଶନିବାରର ଶମିଝିମିଆ ଖରା ମଥାନ ଛୁଇଁଲାଣି । ସାମାନ୍ୟ ଦୂରରେ ମନ୍ଥିତକାର ପ୍ରହେଳୀ ଦୃଷ୍ଟି ବପରେ ପରଳ ଲେମ୍ବୁଛି । ସକାଳର ଚଳଞ୍ଚିଆ ତନ ପାକନ୍ଦଳି ଭିତରେ ମିଳେଇ କୋଇଲା ନିଃଶେଷ ରେଲ୍ ଇଞ୍ଜିନ୍ ପରି ନିଆଁ ହୁଲା ବାହାରୁଛି ପେଟ ଭିତରୁ । ଯାହାବା ଆଉକିଛି ସମୟ ଚଳି ଯାଇ ଆସନ୍ତା । ଏ ଦୀର୍ଘ ବକ୍ତୃତା ସବୁତକ ଶୋଷି ନେଇଛି । ବେଶୀ ସମୟ ବସନ୍ତ ସହିତ କଥା ନହୋଇ ଭୋକର ଅଳ ଦେଖାଇ ଦୁଇ ବିହଙ୍ଗିଣୀ ପକ୍ଷ ମେଲିଲେ ।

ସାମାନ୍ୟ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଉଠିଛି ହସନ୍ତ । ନାସ୍ତି ଯଦି ସୁପୁଷ୍ଟ ସମ୍ମୋହନ ତେଜ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ତୁଟେଇ ଯାଇ ପାରନ୍ତ, ତେବେ ସୁପ୍ରୁ କ'ଣ ନାସ୍ତି ରୂପ ପାଇଁ କେବଳ ଜଣେ ନୀରବ ଦର୍ଶକ··· ? ଲଜ୍ଜା ଜର୍ଜରିତ ଗୃହିଣୀ ଉପରେ ଅବସ୍ଥାବ୍ୟଞ୍ଜକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି କଥାର ମୋଡ଼ ଦେଲା ସେ ।

ହଁ, ଗଣିତରେ ତୁମେ ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳ ଅଛ ତୁଳିକା । ପରୀକ୍ଷାରେ କ'ଣ ଯେ କରିବ କିଛି ବୁଝି ହେଉନି । ଟିକେ ଲାଗି ପଡ଼ ।

ବାପା ବି ତ ସେ କଥା କହୁଥିଲେ ! ଜଣେ ଟିଉସନ୍ ମାଷ୍ଟର ମୋର ନିହାତି ଦରକାର । ଏଇ ଗଣିତରେ ଦୁର୍ବଳ ନେଇ ମଧୁ ଓ ମୁଁ ତ ଟେଷ୍ଟ୍ କରିଛୁ ଫାଇନାଲ୍ ନଦେଇ ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟାରୀ ଦେଲୁ । ଜଣେ ଟିଉସନ୍ ମାଷ୍ଟର ଲଗଅରେ ଯଦି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଠୋର ପରିଶ୍ରମ କରି ଯାଆନ୍ତା ତେବେ ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟାରୀରେ ପାଶ ନିଶ୍ଚୟ । ଆପଣ ଦୟାକରି···ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷା ତକ କେବଳ ବନ୍ଦରେ ଶେଷ କରି ତୁଳିକା ଅଶା ଭରା ଗୃହିଣୀରେ ଚାହିଁଲା ହସନ୍ତ ମୁହଁକୁ ।

ହସନ୍ତ ବୃଥା ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲା—ମୋର ତ ସମୟ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ବୁଝିଲେ ହୁଅନ୍ତାନି ?

ବାଧା ଦେଲା ମଧୁ !

ନାଁ । ସାର୍, ଆପଣ ପଢ଼ାଇଲେ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ । ତା ପରି ଡିଲକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଶିକ୍ଷକ ପଢ଼ାଇ ପାରିବେନି । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘଣ୍ଟାଏ ଲେଖା ସମୟ ଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ଇମିତି ଏକ ଅନାହୂତ ସୁଯୋଗର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଥିଲା ହସନ୍ତ । ମନ ବୁଝି ଉପାଦାନ ଭରି ଦେଲା ମଧୁ ! ଅଥଚ ସେ ଅଭିଶପ୍ତା ପାଇଁ ହସନ୍ତର ଭୁଲ ତଳେ ଅରକ ଲାଗି ବା ମଉନ ଧନ୍ୟବାଦଟି ଥରେ ଉଠିନି । ବରଂ ଘୃଣାରେ ଡୋଳା ଘୁରାଇ ନେଇଛି ତୁଳିକା ଉପରକୁ ।

ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତୁ ବୁଝିଥିବ···ଜାଣନ୍ତୁ ତା ଅନ୍ଧାରୀ ଅନ୍ତର ତଳେ ଅନୁଭବ କରିଥିବ ଲକ୍ଷ ବୃଶ୍ଚିକର ଦଂଶନ···ଜାଣନ୍ତୁ ତା ଶିକଳ ଭାଙ୍ଗି ତଳୁ ଉଛୁଳି ଆସିଥିବ କେଇ ବୁନ୍ଦା ଲୁହ । କେମିତି ବା ନଆସନ୍ତା ! ନାରୀ ସେ । ଯୁ ଯୁଗରୁ ସବୁ କିଛି ଦେଇ ତା ବଦଳରେ ସେ ଚାହେଁ ମାତ୍ର ଟିକିଏ ପ୍ରତିଦାନ । କିନ୍ତୁ ସେତକ ପ୍ରାପ୍ୟ ଯଦି ସେ ନପାଏ···???

ହଠାତ୍ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କଲା ତୁଳିକା ।

କହନ୍ତୁ ସାର୍ ! ଏଣିକି ଟିଉସନ କରିବାକୁ ଯିବେନା ?

ହଁ ଯିବି ।

ତାହାଙ୍କୁ ତେବେ ଆଜି ଶୁଣାଇ ଦେବ ?

ତୁମ ଖୁସି ।—ହଲ୍ ଭିତରୁ ତାହାର ଆସୁ ଆସୁ ଜବାବ ଦେଇ ହସନ୍ତି ।

—ନଅ—

ଅପ୍ରତିହତ ବିଜୁଳି ଆଲୋକରେ ତୁଳିକାର ପଢ଼ା କୋଠରୀ ଏକ ଅନନ୍ୟ ଶୋଭା ଧରିଛି । ଧୋବ ମଣ୍ଡଳା କାନ୍ଥ ଉପରେ ସତେ ଯିମିତି କେଉଁ ଏକ ଶାପଜନ୍ମା ଅପ୍ସରୀର ଲାସ୍ୟ—ମଧୁର ରୂପ ଛବି ହଲ ଚହଲ ନାଚୁଛି । ମୁକୁଳା ଝରକାର ରେଲିଂ ଦେଇ ତୁଳିକା ଚାହିଁଛି ନୈଶ ରାତିର ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧକାର ଆଡେ । ମନର ଭାବନା ଅସୀମ ।

ସେ ଆଜି ନିଜକୁ ଅତି ନିଖୁଣ ଭାବରେ ସଜାଇଛି । ଅଧର କଉଦ ତଳେ ଛୋଟ ଛୋଟକା ଛପିଲା ସୁନ୍ଦର ଆଲୋକ ଭଳି ଖଣ୍ଡେ ଦାମୀକା ସିଲ୍କ ଶାଢ଼ୀ···ଆଉ ସମୁଦ୍ର ରଙ୍ଗର ପାତଳ ବ୍ଲାଉଜ୍ ତଳେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶୁଭ୍ର ଇଲାଷ୍ଟିକ୍ ବଡ଼ିସ୍ । ଦେଖିଲେ ମନେ ହୁଏ ସତେ ଅବା ସରମ ପରିସ୍ଫିତ କପୋଳକୁ ନିଷ୍ପ୍ରାଣ ଆସ୍ତରଣ ତଳେ ଅତି ଯତ୍ନରେ ସାଇତି ରଖି ତାହାର ପରିଚର୍ଯ୍ୟା ଲାଗି ଆଗଭର ହୋଇ ଉଠିଛି ସେ । କିଏ ସେତେବେ ସେ ଅନାଗତ ଦେବତା ? ତାହାର ପଦ ଅର୍ଘ୍ୟ ପାଇଁ ତନ୍ୱୀ ତୁଳିକାର ଏପରି ପ୍ରତିକ୍ଷମାଣ ଉପାସନା ?

ସଜ ହଳଦି ମଖା ଦେହରୁ ଅଗୁରୁ ଗୋରଚନାର ଗନ୍ଧ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହକି···ଗୁଚ୍ଛିତ ଚିକୁର ଉପରେ ସଞ୍ଜ ଫୁଟା ଗୋଲାପର ଦୋଳି ଖେଳ ଏବେବି ସରିନି—ମନରେ ଆଶାର ହାବେଳି ଲାଗିଛି···ଉଠି ଦେଇଛନ୍ତି ୬ଟା ଯେତେବେଳେ ଆଜି ଟାପ୍ୟାଙ୍କ ଭାଇ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବେ !

ନାରୀର ମନ ଭୁଲ୍ଲ ରୂପ ତେବେ କ'ଣ ପୁରୁଷ ପାଇଁ ?—ନିଜକୁ ନିଜେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ ତୂଳିକା ।

ଦୂର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରୁ କଏ ଯିମିତି ଜବାବ ଦେଉଥିଲା—ଭ୍ରମର ପାଇଁ ସିନା ଫୁଲର ମନ ମତାଣିଆ ଗନ୍ଧ !

ସାମାନ୍ୟ ହୁରୁଲ ଉଠି ପୁଣି ଥରେ ନିଜକୁ ଚାହିଁ ନେଲେ ତୂଳିକା । ସୁନ୍ଦର ଅତି···ସୁନ୍ଦର । ପାଦର ଅଳତା ଦୁଇ ଧାର ତ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଛି ଆଜି ! ଏଇ ଅଳତା ସେ ଅନେକ ଥର ଲଗାଇଛି । ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା ଆଜି କାହିଁକି ଏତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖା ଯାଉଛି ? ଅତିଥିର ରୁଚି ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ! ତା ପାଦରେ ଅଳତା ରେଖା ଦେଖିବା ପାଇଁ ପାର୍ଥଙ୍କର ଅପାର ଆନନ୍ଦ । ପାର୍ଥଙ୍କର ଭାଷାରେ ତା କୁନି ପାଦର ଅଳତା ଦୁଇଧାର କୁଆଡ଼େ ଦୁନିଆଁର ସବୁ କିଛି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଧରି ରୂପ ପାଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଅଳତାର ଏ ଜ୍ୟୋତି ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିଛି ଖଣ୍ଡେ ଛୋଟିଆ ନୀଳ କାଗଜ । ତା ଭିତରେ ପାର୍ଥଙ୍କ ହାତରେ ଦୁଇ ଧାଡ଼ି ଲେଖା— ତୁମ କଥାର ମାନ ଦେଇ ଆଜି ରାତି ଗାଡ଼ିରେ ଯାଉଛି ମାନସୀ । ମନର ଚଞ୍ଚଳତା ଭିତରେ ଭାଷାର ସରଞ୍ଜାମ ଖୋଜି ପାଉନି । ତେଣୁ କଲେବରର କ୍ଷୁଦ୍ରତାକୁ ଭୁଲ ବୁଝିବନି ମତେ ।

ଲେଖା ଉପରେ ଆଖି ବୁଲାଇ ଆଣି ଫିକ୍ କରି ହସି ଉଠିଲେ ତୂଳିକା । ନିର୍ଜୀବ କଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟାଟି ଧୀର ମନ୍ଥର ଗତିରେ ଦଶ ଛୁଇଁବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଲାଣି । ଘରର ସମସ୍ତେ ଶୋଇ ଗଲେଣି ନିଦରେ । ଆଉ କେତେବେଳେ ଆସିବେ ସେ ? ଗାଡ଼ି ବେଳତ ହେଇ ଯିବାକୁ ବସିଲାଣି । ଧେତ୍— ବଡ଼ ମିଛୁଆ ! କଥା ଦେଇ ମଧ୍ୟ କଥା ରଖି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆଜି ଆସନ୍ତୁ ନା । ସେ ଜମାରୁ କଥା କହିବନି ।

କିନ୍ତୁ ଯଦି ନ ଆସନ୍ତି !

ସ୍ମୃତି ଭୂତ ଯନ୍ତ୍ରଣାକାତର ଦୃଷ୍ଟିରେ ବାହାରକୁ ପୁଣିଥରେ ଚାହିଁଲା ତୁଳିକା। ଜମାଟିଆ ଅଂଧକାର ଭିତରୁ କେଉଁ ଏକ ବିରହ ଜର୍ଜରିତ ପକ୍ଷୀର ବିକଳ କାନ୍ଦଣା ଭାସି ଆସୁଛି। ...ଚକ୍ରବାକ ନିଶ୍ଚୟ। ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ଲାଗି ତୁଳିକାର ଭାବନା ଜଟିଳ ହୋଇ ଉଠିଲା। ...ଏଇ ଚକ୍ରବାକକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଦିନେ ହୁଏତ ତାର୍ଥିକ ଓ ତା ପ୍ରଣୟୀର ଦ୍ୱାପାଳ ପ୍ରଥମ କରି ଆଲୋକ ଧରିଥିଲେ। ସେ ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା। ପିଚ୍ଛିଳ ଅତୀତର ଏକ ନିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟ।

ତୁଳିକା ଅତୀତକୁ ଟଡ଼ାଳା ଘୂରିଲା।

ଜୀବନର ଦୁର୍ଯୋଗ କି ସୁଯୋଗ କହି ହୁଏ ନା, କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ଯଦି ଅଗ୍ନିନକ ତାର୍ଥିକର ସାକ୍ଷାତ ସେ ଗୋଟି ଟ୍ରେନରେ ପାଇ ନ ଥାଆନ୍ତା ତେବେ ତା ଅବସ୍ଥା ଯେ କ'ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ସେ କଥା କିଏ କହିବ ?

କୌଣସି ଏକ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟର ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ ଏଡ଼ାଇ ନପାରି ଦଶହରା ଛୁଟିରେ ତାକୁ ଧରି ବାପା ଯାଇଥିଲେ ବଲାଙ୍ଗୀର। ଦସଖେଳର ଜୁଆର ଓ ଆତିଥ୍ୟରେ ଛୁଟିଟି ବେଶ୍ ବିତିଗଲା। ସେ ଦିନ ବାପ, ଝିଅ ଦୁହେଁ ସମ୍ବଲପୁର ରାସ୍ତା ଦେଇ ଫେରୁଥିଲେ। ବସ୍ ଟିକେଟ ପାଇଁ କାଉଣ୍ଟର୍ ଅସମ୍ଭବ ଧରଣର ଭିଡ଼ ହୋଇଛି। ଶେଷରେ ବାପାଙ୍କୁ ହତାଶ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା। ଯାହାବି ହେଉ ରାତିଟି ତ ସିମିତ ହେଲେ ବିତାଇବାକୁ ହେବ। ପ୍ରଭାତ ହୋଟେଲ୍ର ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ଧରଣର କୋଠରୀ ରିଜର୍ଭ କରିନେବା ହେଲା ଶେଷ କଥା।

ସଞ୍ଜ ହୋଇ ବି ହୋଇନି ସେଯାଏ। ମେଘମେଦୁର ଆକାଶର ଝିଲିମିଖା ମୋଧୂଳି ମନ ଭିତରେ କମ୍ପିତକା ବେଖାପ୍ ଭରି ଦେଉଥାଏ। ସକାଳ ପହରୁ ଅସରାଲୁ ଅସର୍ ବର୍ଷା ହେତୁ ଗଧୂଆ ବେଳଠାରୁ ଥମି ଯାଇଛି ଯେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତା ଉପରେ ପାଣି ଚହଲୁଛି। ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଜଳଯୋଗ କରି ନେଇ ତୁଳିକା କହିଲା — ବାପା, ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ସମୟ ନୀରବରେ ବିତାଇ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ସିନେମା ଯାଇ କିଛି ସମୟ କଟାଇ ଦେଲେ ହୁଅନ୍ତା ନି ?

ଅଲିଅଳି କନ୍ୟା ଭଳି ରଜତ ବାବୁ ଟାଳି ପାରିଲେନି । ତୁଳିକା ଠିକ୍ କହୁଛି । ହୋଷ୍ଟେଲ ଭିତରେ ବସି ସମୟ କାଟିବା ଅପେକ୍ଷା ଟିକେ ଜଗତର ଅଭିନନ୍ଦନ କରୁଛି ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଖଣ୍ଡେ ରିକ୍ସା କରି ଦୁହେଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ।

ହଲ୍ ଭିତରେ ନିଜ ନିଜର ସିଟ୍ ଅକ୍ତିଆର୍ ନେଲାବେଳକୁ ଖେଳର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ସବୁଜ୍ କୋଠରୀ ଭିତରେ ଛପ୍ ଛପିଆ କାଳି ଅଂଧାର — ଦର୍ଶକ ମେଳରେ ହଲ୍ ଉଚ୍ଛୁଳୁଛି । ହେଲେ ଅଂଧକାର ନେଇ ଆଖ ଲୋକର ସ୍ପଷ୍ଟ ବାରି ହେଉନି । ସବୁ କେବଳ ଛାୟା ରୂପ ।

ଛବି ଚାଲିଛି···

ମୁଗ୍ଧ ଚାହାଣୀରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ତୁଳିକା । ହଠାତ୍ କାହାର ସ୍ପର୍ଶ ନିଜ ବାହୁ ଉପରେ ଅନୁଭବ କରି ଚମକି ଉଠି ଚାହିଁଦେଲା ସେ । ବାପାଙ୍କର ଅଜ୍ଞାନ ଶରୀର ତା ଉପରେ ଢଳିପଡ଼ିଛି ।

ତୁଳିକା ଶଙ୍କିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ନାକପୁଡ଼ାରେ ହାତ ଲଗାଇ ଦେଖିଲା ନିଶ୍ୱାସର ଗତି ଅତି କ୍ଷୀଣ । ବାପାଙ୍କର ବ୍ଲଡ଼୍ପ୍ରେସର ରୋଗ କଥା ସେ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଛି । ଯୌବନର ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରାସ କରିଛି । ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରି ବି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ରୋଗମୁକ୍ତ ନୁହନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ସେ ହଠାତ୍ ଚେତା ହରାଇ ବସନ୍ତି । ସାଥେ ସାଥେ ଚିକିତ୍ସା ହେଲେ ସପ୍ତାହକ ଭିତରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ହେଲେ ଆଜିର ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ସେ କି ପ୍ରତିକାର କରିବ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରୁନି । ନୂଆ ଜାଗା, ଯୁବତୀ କନ୍ୟା । ଏଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତା । ବାପାଙ୍କୁ ସାଥେ ସାଥେ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ନିଆ ନଗଲେ ଅବସ୍ଥା ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ଉଠିବ···ପିଲାଙ୍କ ପରି ଭଇଁ ଭଇଁ ହୋଇ କାନ୍ଦିଉଠିଲା ତୁଳିକା ।

ସମବେଦନା ବଦଳରେ ପାଖ ଦର୍ଶକମଣ୍ଡଳରୁ ଅଭିଯୋଗ ଆସିଲା, 'ଗୋଳମାଳ କରନ୍ତୁନି ମିସ୍ ! ଅସୁବିଧା ଥିଲେ ବାହାରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।'

ନଂ ··· ତା ···

ତାର ଠିକ୍ ମଝିକୁ ବସିଥିଲେ ଜଣେ ଯୁବକ । ବୟସ ବାଇଶି ହୋଇଥିବ । ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଚମତ୍କାର ଗଢ଼ଣ ଆଉ ମନଲୋଭା ବେଶଭୂଷା ସାମାନ୍ୟ ଆଗରୁ ଉହୁଙ୍କି ଆସି ସେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—କ'ଣ ହୋଇଛି ଆପଣଙ୍କର ?

ଲୁହ ଓ କୋହକୁ ଚାପିରଖି ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ବ୍ଲଡ଼୍‌ପ୍ରେସର୍‌ରେ ବାପା ଅଚେତ ହୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି···ଏ ସ୍ଥାନ ଆମର ନିହାତି ଅପରିଚିତ··· ବାପାଙ୍କୁ ସାଥେ ସାଥେ ହସ୍‌ପିଟାଲ୍ ନ ନେଲେ ସେ ପ୍ରାଣ ପାଇବେନି ।

ଯୁବକଟି ଦଣ୍ଡେ କ'ଣ ଭାବିବାପରେ ଚିନ୍ତାକରି ହଠାତ୍ ଉଠିଆସିଲେ ରଜତ୍‌ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ । ବିନା ବାକ୍ୟବ୍ୟୟରେ ରଜତ୍‌ବାବୁଙ୍କ ଅଚେତନ ଶରୀରକୁ ନିଜ ବଳିଷ୍ଠ ବାହୁରେ ଟେକି ଧରି ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ଉତ୍କଣ୍ଠା ଅନୁସରଣ କଲା ତାଙ୍କୁ ।

ଠିକ୍ ଛଅ ସପ୍ତାହ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ପରେ ଜୀବନ ଫେରି ପାଇଲେ ରଜତ ବାବୁ । ସାତୋଟି ଅନିଦ୍ର ରଜନୀ ହସି ହସି ରୋଗୀ ସେବାରେ ବିତାଇ ଦେଇଛି ଯୁବକଟି । ନିଜର ଜନ୍ମିତ ପୁଅ ପରି ଲୁହ ଲହୁ ଦେଇ ସେବା କରିଛି । ନିଜ ଦେହପ୍ରତି ଦଣ୍ଡେ ନଜର ଦେଇନି କି ଶାନ୍ତିରେ ଗଣ୍ଡାଏ ବି ଖାଇ ପାରିନି । ହେଲେ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ନହେଲେ ତାକୁ ତୁଣ୍ଡ ଖୋଲି ପଦେ କଥା କହିନି । ଯୁବକଟିର ସରଳ ସ୍ନେହରେ ସେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଅଜଣା ଦୁନିଆ ଭିତରେ ଇମିତି ଯେ ପ୍ରାଣ-ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟର ପବିତ୍ରତା ମିଳେ ଏକଥା ସେ ପହିଲି କରି ବୁଝିଥିଲା ସେଦିନ ।

ସେହି ଯୁବକଟି ନା ରଫିକ୍···ପଢ଼େ ,ସମ୍ବଲପୁର୍ କଲେଜରେ··· ଖାନ୍‌ଦାନ ଘରର ପିଲା···ସମଜାତୀୟ ।

ଦେହରେ ବଳ ପାଇ ଆଖି ମେଲିଲା ପରେ ରଜତ୍ ବାବୁ ରଫିକ ବିଷୟରେ ସବୁ କିଛି ଶୁଣିଲେ । ତାଙ୍କ ହୃଦୟର ସବୁ ସ୍ନେହ-ମମତା କୃତଜ୍ଞତା ଆକାରରେ ଯୁବକଟି ପାଇଁ ଫୁଲ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ବନ୍ଧନରେ ନିବିଡ଼ତା ଆସିଲା । ସୂତାଖିଏ ଲୁହା ଶିକୁଳିରେ ପରିଣତ

ହେଲା । ତୁଳିକାର ଲଜ୍ଜାନତ ଅଧର ଫାଙ୍କରୁ କଅଁଳ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ ମଧୁର ସମ୍ବୋଧନ ଟିଏ ବହୁତ ଆସିଲା—ତୀର୍ଥିକ ଭାଇ !

ତୁଳିକା ଓ ତୀର୍ଥିକ ···ସୁନ୍ଦର ନାମ ଯୋଜନା ।

ବାପା ଝିଅ ଦୁହେଁ ଫେରିଲେ । ସାଥିରେ ଆସିଲା ତୀର୍ଥିକ । ଦିନ କେତେଟି ରହି ଫେରିଗଲା ସମ୍ବଲପୁର । କିନ୍ତୁ ଯିବାବେଳକୁ ଏକାକୀ ଯାଇ ଥିଲା । ତା ଅଜାଣତାରେ ତୁଳିକା ଅମ୍ଳା ବି ଛନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ତୀର୍ଥିକର ସରଳ ଗାଉଁଲିଆ ମନକୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭେଟିବା ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ତୁଳିକା ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଜକୁ ହଜେଇ ଦେଇ ବସିଛି ।

ଦିନ କେତୋଟି ପରେ ପୁଣି ଲେଉଟିଲା ତୀର୍ଥିକ । ପୁଣି ଗଲା । ପୁଣି ଆସିଲା । ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ଅଯଣ୍ଟ ସୋହାଗ ତାକୁ ଆକର୍ଷି ଆଣୁଥିଲା ଥରକୁ ଥର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛୁଟିରେ ଧାଇଁ ଆସୁଥିଲା ସେ ।

···ଏମିତି ବିତି ଯାଉଛି ଅନେକ ଦିନ । ତୁଳିକା ଭିତରେ ଅନ୍ୟକୁ ଭଲ ପାଇବାର ଉପାଦାନ ଖୁବ୍ ଦୃଢ଼ ରହିଥିଲା । ସହନଶୀଳତା ତା ଛୋଟିଆ ଜୀବନର ଚରମ ସାଧନା । ମନ ବୁଝିଲା ପରି ତୀର୍ଥିକର ସବୁ କଷ୍ଟ ଭୁଲିଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାର ମାନ ଦିଏ । ଅଭିଯୋଗ ବାଢେଇନି, ପ୍ରତିବାଦ କରେନି, ଅବାଧ୍ୟ ବି ହୁଏନି । ଏଇ ଗୁଣରେ ମତୁଆଲ କରି ରଖିଥିଲା ସେ ତୀର୍ଥିକକୁ ।

ସେଦିନ ଏପ୍ରିଲ୍ କୋଡ଼ିଏର ଜାକର ହଲକା ମାଛି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦୁଆର ପିଣ୍ଡାରେ ବସି କଥା ହେଉଥିଲେ ସେ ଓ ତୀର୍ଥିକ । ଆକାଶରେ ଲକ୍ଷ ତାରା ଗହଣରେ ଖେଳୁଥିଲା ଜହ୍ନ···ଧରଣୀ ତଳେ ଖେଳି ପଡ଼ୁଥିଲା ହେନା ଫୁଲର ମନ-ମତାଣିଆ ଗନ୍ଧ । ଦୁହିଙ୍କର ମନ ଉଦାସ ଧରି ଯାଉଥିଲା । ବେଲଜଣ୍ଡି ନଈ ସେପାରିରୁ କୁହାଟି ଉଠିଲା ଚକ୍ରବାକଟିଏ ।

ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଏକ ଖିଆଲ୍‌ରେ ଗୋଟାଏ ହୋସରେ ତୀର୍ଥିକ ପାଦତଳେ ସେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲା ତା ଜିଇଁଟିଆ ବୟସର ବିନମ୍ର ପ୍ରେମାଞ୍ଜଳି । ଆଖିର ଲୋତକରେ ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହଜାଇ କହିଲା—ମୁଁ ତୁମକୁ

ଭଲପାଏ । ଆଉ ତାର ପ୍ରତିଦାନରେ ଗୃହେଁ ବଦାଦ୍ୱ । ତୁହ ମୋ ଅନ୍ତ
ମିନତର ପ୍ରତିଦାନ ଦେବନା ?

…ଝୁରୁ ଝୁରୁ କମ୍ପିଉଠିଲା ତୁଳକା । ସେହ ଦୁର୍ବଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତିର ସା
…ଫୁଲ ଶେଯର କାମନା ଆଜ କିଷ୍ଣୁ ଆସିବେ । କଥା ଦେଇଛନ୍ତି, ଟେ
ଲେଖିଛନ୍ତି, ସ୍ୱଜ ଗାଡ଼ରେ କିଷ୍ଣୁ ଆସିବେ ।

ଠିକ୍ ଏତକବେଳେ ଭାବନାରେ ପଡ଼ିଲ ବୋଲି ବାହାର ଦରଜାରେ
ମୃଦୁ ଆଘାତ ଶୁଭିଲା । ଅସହ୍ୱଣୀୟ୍ୱ ଅନନ୍ଦରେ ଥରି ଉଠିଲା ସେ—ଆସିଲେ
ପଙ୍ଖି ! ହସ୍ତା ହରଣୀ ପରି ଛୁଟି ଆସି ଦୁଆର ମୁକାଲି ଦେଲା ।

ଆଖି ଆଗରେ ରକ୍ତ ମାଂସର ଦେବତା ତାର ଗିର୍ଯ୍ୟନ୍ଦ୍ରଭିଇ ।

ପାଦତଳେ ମଥା ଲଗାଇ ଲେଉଟି ଆସୁଥିଲା । ନରମ ବାହୁରେ
ଧରିନେଇ ଛାତି ଉପରକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା ଗିର୍ଯ୍ୟନ୍ଦ୍ର । କଳଷ୍ଟ ବାହୁ ଦୁଇଟି ସଙ୍କୁ
ଚୋଇ ଅସୁଥିଲା ଧୀରେ…ଅତି ଧୀରେ ।

ଅଭିମାନର ରେଖା ଆଙ୍କି ତୁଳକା କଣ୍ଠରୁ ଉଚ୍ଛୁଳି ପଡୁଥିଲା—ଉହୁଁ-
ଛାଡ଼ମ…ଧେତ୍ ଭାରି ଦୁଷ୍ଟ ତୁମେ ।

—ସାତ—

...ଉହୁଁ—ଛାଡ଼ ମ...ଧେତ୍ ଭାରି ଦୁଷ୍ଟ ତୁମେ— କିଏ ଦୁଷ୍ଟ କୁହତ ଦେଖି ?

କାହିଁକି ? ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ରଟା ଦୁଷ୍ଟ...ଚଗଲା ଭଅଁରଟା ଦୁଷ୍ଟ... ଚୂତଶାଖାର କୋଇଲଟା ବି ଦୁଷ୍ଟ ।

ସେମାନେ ନୁହେଁ ଯେ—ଶରତର କଇଁଫୁଲ ଦୁଷ୍ଟ...ମଳୟର ବଉଳ ବି ଦୁଷ୍ଟ ।

କିମିତି ?

ଦୁଷ୍ଟ ମୀ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିବେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଟେକ ନେବା ପାଇଁ ବଉଳ ଯଦି ମହକି ନ ଉଠନ୍ତି...କୁମୁଦ ଯଦି ଅଧର ମେଲି ନଦଅନ୍ତା, ତେବେ ଚନ୍ଦ୍ର କି କୋକିଳ କ'ଣ ଆପଣା ଛାଏଁ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠନ୍ତେ ?

ସୃଷ୍ଟିର ନିୟମକୁ କେହି କ'ଣ କେବେ ଟେକ ନେଇପାରେ ?

ତେବେ ନିଜ ଦୋଷକୁ ଅନ୍ୟଉପରେ ଲଦି ଦେଇ ଲାଭ କ'ଣ ଶୁଣେ ? ପ୍ରକୃତି ଚିରନ୍ତନ ଉପଦେଶର କଙ୍ଗାଳୁଣୀ । ପୁରୁଷ ସଙ୍କଳ୍ପଯୁକ୍ତା ମାତ୍ର ।

ତୁଳିକା ହସିଲା । —ମୁଁ ଉପର ମନରେ ସେମିତି କହୁଥିଲି ନାଁ !

ପୁରୁଷର କିନ୍ତୁ ମନ ଗୋଟିଏ ତୁଳିକା । ନାରୀ ପରି ଦୁଇଟି ମନ ନେଇ ଏତେଟା ଅମଡ଼ା ରାସ୍ତା ସେ ଧରେନି, କି ଅମୃତ ଭିତରେ ହଳାହଳ ଦେଇ ପାରେନି ।

ମାନେ ? ଚହିଁକି ଉଠିଲା ତୁଳିକା ।

ଶାନ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଫୁଲ୍ ସଜାଇ ଲେଖିସାରି···କଲମ ମୁନରେ ଭରି ଯୋଡ଼ ଦରଦୀ ମନରୁ ବେଶ୍ ଦରଦ ବ୍ୟାକୁଳ କରି ସକଅ···ପାଖରେ ଖାଇ ସେବାଯତ୍ନରେ ମନ ଢାଳିଦିଅ—ଓହଲେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ତୁମକୁ ମୁଁ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଆଜି ଭାବୁଛି······

କ'ଣ ଭାବୁଛ ?–ଚଟ୍‌କରି ତୁଳିକା ପ୍ରଶ୍ନକଲା ।

ଭାବୁଛି ତୁମର ଏଇ ଉପର ମନ ଓ ତଳ ମନର ସମ୍ପର୍କ ନେଇ କେତେ ନିଷ୍ଠୁର ମୋ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଦୋହଲି ଉଠିବ, ସମୁଦ୍ରର ଲହରୀ ତୁମକୁ ଛୁଇଁ କୂଳ ଛୁଇଁ ପୁଣି ଆଖି ମିଟ୍ଟିଲାବେଳେ ଯିମିତି କୂଳ ଭୁଲି ଦୂରେଇ ଯାଏ । ସମୁଦ୍ର ମଝିକୁ ଠିକ୍ ସିମିତି ତୁମର ଏ ଧୂସର ମନ-ପାରାବାରର ଢେଉ ମୋତେ ଛୁଇଁବ ନ ଛୁଇଁବା ପରି ଦିନେ ଦୂରେଇ ଯିବ ଦୂରକୁ । ତାପରେ ମୋ ଅବସ୍ଥା ଭାବୁଛତ ?

ତୁଳିକା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ଥିର ପାଖୁଡ଼ା ।

ନିଷ୍ଠୁର ।

ପୁରୁଷ କେବେ ନିଷ୍ଠୁର ହୋଇ ପାରେନା ତୁଳିକା । ନାରୀ ତାକୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝେ । କାରଣ ପୁରୁଷର ନିଷ୍ଠୁର ଅଭିମାନ ତଳେ ଯେଉଁ କୋମଳତା ଭରି ରହିଥାଏ ସେତିକ ସେ ଖୋଜି ବାହାର କରି ପାରେନା ।

ତ'ଣ ମୋ ଭିତର ମନକୁ ଇମିତି ଅବହେଳା ପାଇଲ ଯେ ପ୍ରତିଥର ଆସି ଆଖିରେ ଲୁହ ଚହଲାଇ ଲେଉଟି ଯାଉଛ ଲୁହତ ଦେଖି ? କେତେ ଅଗ୍ରହରେ ଜାଗର ଜାଳି ତୁମ ଆସିବା ପଥକୁ ମୁଁ ଚାହିଁ ରହୁଥାଏ—ଏଇ ତ'ଣ ତାର ପ୍ରତିଦାନ ? କେଉଁଠି ଦିନ ବା ରହିବ ? ମୋ ଅନ୍ତର କ'ଣ ଚାହେଁନା ସେତିକି ସମୟ ତୁମ ସାଥିରେ ହସି ଖେଳି ବିତାଇ ଦେବାକୁ ? ଖୁବ୍ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରେ ଆଘାତ ଦେଇ ବସିଲେ ମୁଁ କିମିତି ବଞ୍ଚିବି ଲୁହତ ଦେଖି ?

ଯିଏ ଯାହାକୁ ଯେମିତି ଭଲପାଏ, ସିଏ ତାଠାରୁ ସେତିକି ଛୋଟ କଥାରେ ବି ସାଂଘାତିକ ଧରଣର କ୍ଷତ-ବିକ୍ଷତ ହୋଇ ଉଠେ ତୁଳିକା ।

ମର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଥାରେ ବି ମୁଁ ଯଦି ନିଜ ପ୍ରତି ଅବହେଳାର ସୂଚନା ।ଉଥିବି, ତେବେ ସେଥିରେ କ'ଣ ଆହତ ହେବା ଲାଗି ମୋ ପାଇଁ ପଥଅଷ୍ଟ ହେବି ? ମୋତେ ତୁମେ ଥରେ ମନ ଭରି ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ଜୁଲିକା । ଯଦି ସ୍ୱତଃ ଲାଗି ଆସିବାକୁ ଚାହଁ ତେବେ ମୋ ଆତ୍ମା ଭିତରେ ଛଡ଼ିଯାଇ ଥରେ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିନିଅ ମୁଁ ଚାହେଁ କ'ଣ ! ଜଣକୁ ଜଣେ ବାସ୍ତବ ମନ ଦେଇ ଚାହିଁ ବସିବା କାହାର ଦୁର୍ବଳତା ନୁହେଁ । ସେଥିରେ ବାସର ଘରରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଆବେଦନ କେବଳ ମାତ୍ର ଭରି ରହେ ନ ଥାଏ··· ଯୌନ ଆବେଦନର ଚଞ୍ଚଳତା ତା ଭିତରେ ନ ଥାଏ···ଭଲ ପାଇବା କେବଳ ଭଲ ପାଇବା ପାଇଁ··· ଦୁଇଟି ମାନବଧର୍ମୀ ଜୀବନର ଦୃଢ଼ ଭବିଷ୍ୟତ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଭାବରେ ଗଢ଼ି ଉଠିବା ପାଇଁ···ସେ ଏକ ମହାନ ଅନୁଯୋଗ···ତାର ଭିତରେ ରହିଛି ବିକାଶ ପାଇଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଆଦର୍ଶ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା, ଆଉ ଦୁଇ ବିପରୀତ ଆତ୍ମାର ମିଳିତ ସ୍ୱାକ୍ଷର ନୂତନ ସତ୍ୟ, ଶିବ, ସୁନ୍ଦରର ନିର୍ଭୁଲ ରୂପରେଖ । —କଥା ଗୁଡ଼ାକ ଉଚ୍ଚାରିତ ହୋଇ ଉଠିଛି ଟୀର୍ଥଙ୍କ ।

ଜୁଲିକା ଟୀର୍ଥଙ୍କର ଏ ଉତ୍ତେଜନା ସହିତ ପୂର୍ବରୁ ବେଶ୍ ପରିଚିତ । ଭଲ କଥାରୁ ଅଡ଼ୁଆ ସୂତା କାହାର କରି ବେଳେବେଳେ ସେ ଅସମ୍ଭବ ଧରଣର ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇ ଉଠେ । ଆଜିବି ସେ ଠିକ୍ ସେମିତି ହୋଇ ଉଠିଛି । ଅବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେବା ପାଇଁ ତାର ପ୍ରଶସ୍ତ ବୁକୁ ଉପରେ ନିଜକୁ ଧୀରେ ଟାଣିଆଣି ଥର ଥର କଣ୍ଠରେ ଜୁଲିକା କହିଲା, ଛି, ତୁମେ ସତେ ଭାରି sentimentat ଟୀର୍ଥଙ୍କ ଭାଇ ।

ଆଗାମୀ ବସନ୍ତର ସେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନିଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ।

ବନାନୀର ବକ୍ଷ ଭେଦି ସ୍ୱଚ୍ଛ ନଦୀଟିଏ ଲୁଚି ଲୁଚି ଛନ୍ଦ ତୋଳି ବହି ଚାଲିଛି ସାଗରର ବକ୍ଷତଳେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେବାପାଇଁ । ଉଲ୍ଲସିତ ପବନର ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ଭାସି ଆସୁଛି ନେଉଠାଣି ମିଥୁନର ଅବ୍ୟକ୍ତ କଳ-କୂଜନ । ଏଇ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ହେବ ବାଦଲ ଫାଙ୍କା ଆକାଶ

କୋଳରେ ଉଇଁଛି ଅସମାପ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରମା । ଶ୍ୟାମଳ ବନାନୀର ବକ୍ଷଭେଦ ଜାଗୁଛି କେଉଁ ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ସ୍ୱପ୍ନର ମନ ମତାଣିଆ ଶିହରଣ···ନଦୀ ଜଳରେ ଚକାଭଉଁରୀ ଉଠୁଛି···ଆଉ ତାର କୂଳରେ ଲଗାଲଗି ହୋଇ ବସିଥିଲେ ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷତ ଆତ୍ମା । ତାର୍କ୍ଷ୍ୟଙ୍କ ଓ ତୁଳିକାର ମନ ତଳେ କେଉଁଥିର ସ୍ୱର୍ଗ ଲାଗିଛି ।

ଆଜି ଅନେକ ବେଳ ଯାଏ ଦୁହେଁ ବୁଲି ବାହାରି ପଡ଼ିଥିଲେ । ସହର ଟପି ନଦୀର ସୁଲଳ ଶଯ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ବାଲୁକା ଗାଲିଚା ଉପରେ ବସି ପଡ଼ି ମେଲି ଦେଇଛନ୍ତି ଅସରନ୍ତି କଥାର ଖିଅ । ସଂଧ୍ୟା ନଇଁଛି । ନଦୀର ଜଳ ତଳେ ମୁକ୍ତାର ଫସଲ ଉଠିଛି ତଥାପି ଦୁଇ ମୁକ୍ତ ପକ୍ଷୀ ବୁଝିବି ବୁଝି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆହୁରି କିଛି ସମୟ ଏମିତି ଛାୟାପଥର ଅଭିସାର ଭିତରେ ହଜି ଯାଇଥିଲେ ମନ୍ଦ ହୁଅନ୍ତା କି । ହେଲେ ତୁଳିକା କରାଇ ଦେଇନି । କଥାରେ ଛେଦ ଦେବା ପାଇଁ ତାର୍କ୍ଷ୍ୟଙ୍କର ବୁକୁ ଉପରେ ନିଜ ମୁହଁଟିକୁ ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇଛି ।

ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ତାର୍କ୍ଷ୍ୟ ଚାହିଁଲେ ତୁଳିକାକୁ । ବ୍ୟଥାବହୁଳ ବିରହିଣୀ, ବିଦେଶୀ ସ୍ୱାମୀର ଲେଉଟାଣି ବାଟରେ ମନ ଭରି ଉଷୁମ ସ୍ନେହ ଛନ୍ଦ ଭିତରେ ଜଡ଼ି ଗଳ୍ପର ତୁଳିକା ତା ଭିତରେ ଲୁଚି ଯାଇଛି । ଆଖିରେ ଝରଝର ଅଶ୍ରୁ ।

ତୁଳିକା !—ଚୂର୍ଣ୍ଣକୁନ୍ତଳ ସାଇତି ଦେଉଁ ଦେଉଁ ଡାକିଲେ ତାର୍କ୍ଷ୍ୟ ।

ଉଁ !

କାନ୍ଦୁଛ ?

ନାଁ, ତ !

ଆଉ ?

ପବନ ଭିତରେ କ'ଣ ଥିଲା କେଜାଣି ଦେହରେ ଲାଗି ଯିବାରୁ ମନଟା ତୁମ ଉପରେ ଆଉଜି ଯିବାପାଇଁ ଛଟ ପଟ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ହୁଁ···ଲୁଚେଇ ଛପେଇ କେତେ ଭାବୁଛ !

ଆଉ ତୁମେ ବି ଦୂରରେ ଯିବାପାଇଁ ଭିତରେ ଭିତରେ 'ବେଶ୍ ସ୍ୱପ୍ନ ଖୋଜୁଥାଅ ।

କିମିତି ବୁଝିଲ ?

ତୁମ କଥାରୁ ।

ପାଗଳୀ···

ହୋଇନ ମ ଏପାଏଁ । ଆହୁରି ଅନେକ ବାକି ଅଛି ।

ମାନେ ?

ତୁମେ ଜାଣେ । ତୁମେ ଯଦି ମୋତେ ପାଗଳୀ କରି ଦୂରେଇ ଯାଅ···

ଛି, ଇମିତି କହନ୍ତି ? ସଞ୍ଜ ଗଡ଼ି ଗଲଣି । ଚାଲ ଯିବା ।

ନଗଲେ କ'ଣ ହୁଅନ୍ତା କି ? ସତେ-ମ ସତେ, ମଣିଷର ପ୍ରକୃତି କି ବିଚିତ୍ର ବୁଝିଲ ! ଏଇ ମନ କୁ ଆଦରେ ଚାହେଁ ମା'ର ଉଷୁମ ଛାତି···ଅଥଚ ମୋ ବୟସକୁ ଆସିଲେ କାହାର ବୁକୁ ଚାହେଁ ଛାଣ ?

କାହାର ?

ନାଁ କହିବନି—ଫିକ୍ କରି ହସି ଦେଇ ଉଠି ପଡ଼ନ୍ତି ଦୁହେଁ । ଘାଟକୁ ଯିବାପାଇଁ ଉଠିଛି

—ଆଠ—

ତୋଫାନୀ ମନ ନେଇ ଅନେକ କଥା ଭାବୁଛି ବସନ୍ତ । ଅବଶ୍ୟ ଭଦ୍ରତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଖୁବ୍ ଧୀର କଣ୍ଠରେ ଡାକୁଥିଲା ସେ । ତଥାପି ଅଛି ଗଲାଣି । ଭିତରୁ ଜବାବ ଆସୁନି । ମନଟା ବଉଯାଉ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ତାପରେ ପୁଣି ତୁହାକୁ ତୁହା ଠୋକର । ମଣିଷ ଛନ୍ଦତ, କେତେ ବା ସହିବ । ମଣିଷ ଯଦି ମଣିଷ ପାଇଁ କାଠ-ପଥର ହୋଇ ପାରିଲା ତେବେ ଦୁଃଖ ଆଉ କାହିଁକି କାହା ପାଖରେ ? ଆଶାର କଳିକା ଝରି ଗଲାଣି···ସବୁ ସରାଗ ବି ମରି ଗଲାଣି ।

ଏଥର ଦରଜା କଡ଼ରେ ଦୃଢ଼ ଆଘାତ କଲା ବସନ୍ତ । ଢେଢେ-ବେଳେଟର ଗୃହର ଛୋକା ମଧୁଆ ଆସି ଦରଜା ମୁହାଁଳି ଦେଇଛି । କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନକରି ସିଧା ସଳଖ ସେ ଉଠିଗଲା ତୁଳିକାର ପଢ଼ା କୋଠରୀ ଭିତରକୁ । କୋଠରୀ ଭିତରେ ଅଂଧାର ନହଉ ଖ ଉଛି—ତୁଳିକା ନାହିଁ ।

ତୁଳିକା ଆଜବି ତେବେ ଗୃହ ଯାଇଛି !! ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲା ବସନ୍ତ ।

ଟିୟୁସନ୍ କରିବାର ଦୁଇ ମାସ ପୂରି ଗଲାଣି । ଉନକ ପାଇଁ ପଢ଼ାଇବାକୁ ଆସିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିନ ସେ । ହେଲେ ଭଙ୍ଗା ଜୀବନରେ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ

ର ସମାଧାନ ନାହିଁ । ତୃଷ୍ଣା ସବୁ ବୁଝିଛୁ...ତା ଗୋପନ ଆଶାକୁ ବେଶ୍ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ । ତଥାପି ବୁଝି ବି ଅବୁଝା, ଜାଣି ବି ଅଜଣା ।

ସେ କ'ଣ କେବଳ ପାଠ ପଢ଼ାଇବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧରି ନିଜର ଶତ ଅସୁବିଧା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛୁଟି ଆସୁଥିଲା ? ମଧୁ ତା ଗତି ପଥରେ ହିମାଳୟର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆଣି ଥୋଇଛି । ସଞ୍ଜ ନ ହେଉଣୁ ତୁଳିକା ସାଥୀରେ ସେ ବି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆସି ହାଜର ହୁଏ । ଭିତରେ ଭିତରେ ଜଳିଯାଏ ବସନ୍ତ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତୁଳିକା ବାଧାଦିଏ । 'ଆମେ ଦୁହେଁ ତ ଗଣିତରେ ଦୁର୍ବଳ । ମଧୁ ବାପା ବି ଟିଉସନ୍ ମାଷ୍ଟରଙ୍କର ଯୋଗାଡ଼ରେ ଅନେକ ଦିନ ଧରି ଥିଲେ । ତେବେ ସେ ମୋ ସାଥୀରେ ନପଢ଼ିବ କାହିଁକି ?'

ଲକ୍ଷ୍ୟହରା ପଥ ନୀରବ ହୁଏ । ମନ ଜଳି ଯାଉଥିଲେ ବି ତାହାରେ ହସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରେ । ଅଭିଯୋଗ କଣ୍ଟକିଳୀ ଭେଦି ଆସିପାରିନା ପୂର୍ବରୁ ଶୁଣି ଫେରି ଯାଏ ଭିତରକୁ । ଅଖି ଆଗରେ ଚେଇଁଉଠେ ତୁଳିକାର ଅତୀତ ଅପମାନ । ଇସ୍ କି ସ୍ୱାପଣ, କି ଭୟଙ୍କର ବେଦନାର ସେ ଦୁର୍ଘଟଣା ସତେ !

ମନ ଦୁଃଖକୁ ମନରେ ମାରି ବସନ୍ତ ପଢ଼ାଇ ବସେ । ସାମନାରେ ବସିଛି ଟେବୁଲ୍ । ଆରପଟକୁ ମଧୁ ଓ ତୁଳିକା । ପ୍ରଥମ କିଛି ସମୟ ଲାଗି ସେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠେ । ଭାବେ, ଏପ୍ରକାର ଗମ୍ଭୀରତା ଦେଖିଲେ ତୁଳିକା ହୁଏତ ପଢ଼ିଲାକରି ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ପଚାରି ବସିବ । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟର୍ଥ ତାର ଭାବନା । ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବା ତ ଦୂରର କଥା, ସେ ସମୟତକ ତୁଳିକା ତା ମୁହଁକୁ ଚାହେଁ ବି ନାହିଁ । ପଢ଼ିବାର ଛଳନା କରି ଭ୍ରମର ଡୋଳା ଦୁଇଟି ଖୋଲା ପୁସ୍ତକ ଉପରେ ସ୍ଥିରକରି ରଖିଥାଏ । ହେଲେ ମଥା ଉଠାଏ ମଧୁ । ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି, ତା ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଥରେ ଗୁଡ଼ିଏ ଚାହାଣୀ ଖେଳାଇ ଆଣି ମଧୁ ଡୋଳା ଦୁଇଟି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଉଠେ । କେତେ କ'ଣ ପଚାରି ଦେବାପାଇଁ ଅଧର ଧାରରେ କମ୍ପନ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ —ପୁଣି ଥମିଯାଏ ।

ବସନ୍ତ କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରେନା । ବରଂ ମନ ତାର ବେଶୀ ବିଦ୍ରୋହୀ ହୋଇ ଉଠେ । —ମଧୁ ତାର କେହି ନହୋଇ ମଧ୍ୟ ତା ଦୁଃଖରେ ବିକଳ ଗୃହିଣୀର ବିଜୟମୂର୍ତ୍ତି କରି ପାରୁଛି, ଅଥଚ ତୁଳିକା, ତା ମନ-ମନ୍ଦିରର ତୁଳିକା, ଅତି ଆପଣାର ତୁଳିକା···ଛି, ଏତେ ନିଷ୍ଠୁର । ନାରୀ ହୃଦୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଇମିତି ଲୌହ କଠିଣ ଥାଏ ?

ମଧୁ ଯଦି ପଢ଼ିବାପାଇଁ ନ ଆସନ୍ତା !··

ତଥାପି ମଧୁ ଆସେ । ନୀରବରେ ବସି ପଢ଼ି ଅବୁଝା ପଢ଼ା ଆଦାୟ କରେ । ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ଖୁବ୍ ସଂଯତ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦିଏ । ତା ଭିତରେ ଭରି ରହିଥାଏ ତା ହୃଦୟର ସମସ୍ତ ଭକ୍ତି, ସ୍ନେହ ଓ ପ୍ରେମ ।

କାନ୍ଥ ଘଣ୍ଟା ଟିକ୍ ଟିକ୍ ଆୱାଜ୍ କରି ଦଶ୍ ହୁଏଁ । ବଡ଼ା କୋହଲ ଧରି ଆସେ । ମଧୁ ଫିକ ପଇଁ ଉଠେ । ବାହି ବାନ୍ଧ କରେ ତୁଳିକା । ବସନ୍ତ ତାରିଫ୍ କରି ପାରେନା । ତା ମନ ହୁଏ ମଧୁ ଚାଲିଯିବା ପରେ ଟିସ ତୁଳିକାକୁ ଏକାକୀ ଅନ୍ତତଃ କିଛି ସମୟ ପଢ଼ାଇ ବସନ୍ତା । ନଟଳୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମନର ପାହାଡ଼କୁ ହାଲ୍କା କରି ବସନ୍ତା ! ଅନେକ ଥର ମୁହଁ ଖୋଲିବା କହି ପକାଏ 'ମଧୁ ଯାଉ । ତୁ ଆଉ କିଛି ସମୟ ପଢ଼ିଗଲେ ହୁଅନ୍ତାନି ?' ତୁଳିକା ଚଟ୍ କରି ଉତ୍ତର ଦିଏ—ନା ସାର, ଅଜି ସେତିକି ଥାଉ । ଆମେ ସାଥୀ ହୋଇ ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିଛୁ, ସାଥୀ ହୋଇ ବନ୍ଦ ବି କରିବୁ । ଶିକ୍ଷକର ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ବିଚାର ରହିବା ଉଚିତ ।

ଅପ୍ରତିଭ ହୁଏ ବସନ୍ତ···ହତାଶର ଜ୍ୱାଳା ତାକୁ ଅତିଷ୍ଠ କରି ତୋଳେ । ଲୁହଲା ମନରେ ଭାବେ ମଧୁର ପାଦଚିହ୍ନ ଯଦି ଏ ଦୁନିଆଁରୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଲିଭି ଯାଆନ୍ତା···

ଅନେକ ସମୟରେ ତାର ସଚେତ ମନ ବି ଚେଇଁ ଉଠେ । ଥରକୁ ଥର ଧାଇଁ ଧାଇଁ ସେ ଅଭ ଗୈରିକ ବାଲି ଭିତରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ଦେବାକୁ ଚାହେଁନା । ନିଜ ଘରେ ବସି ଭାବେ ଟିଉସନ୍ ବନ୍ଦ୍ କରି ଦେବା କଥା ଏଥର ତୁଳିକାକୁ ଶୁଣାଇ ଦେବ···ପୁଣି ତୁଳିକାର ଅତି ନିକଟରେ

ବର୍ଷ ହେବ, ବହୁଁ ଭୁଲ୍ ଧାରଣା ତା'ର । ଭସା ମେଘ ଭିତରେ ବି ପାଣି ରହିଛି । ନିଶ୍ଚୟ ବର୍ଷିବ । ସତରେ କି ସୁନ୍ଦର ତୁଳିକା ! ମଧୁ ପରି ଗନ୍ଧହୀନ ମଧୁ-ମାଳତୀ ପାଖରେ ସେ ଗୋଟିଏ ହସ ହସ ଗୋଲାପ କଳି । ଜୀବନର କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବି ଯଦି ଥରେ ପାଇଁ ସେ ତାର ଜୁଆର-ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ପରଶ ଆଙ୍କିଦିଅନ୍ତା !...ଭାବାବେଗରେ ମୁହ୍ୟମାନ ହୋଇ ଉଠେ ହସନ୍ତ ।

ଇମିତି କେତେ କଥା ନିତି ଭାବି ନିତି ସଂଶୋଧ ଦେଉଥାଏ ହସନ୍ତ ଚେଷ୍ଟାକରେ ସିନା, କିନ୍ତୁ ନିଜ ଭାବନାର କୂଳ କିନାରା ସେ କେବେ ପାଏନା । ବରଂ ଗଳ୍ପ କେତେଦିନ ହେବ ସନ୍ଦେହର ଜାଲ ଲେଟିଛି—ତୁଳିକା ନିଶ୍ଚୟ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯୁବକକୁ ଭଲପାଏ—ସେ ହେଉଛି ତାର ଏଇ ଅତିଥି, ଯାହାକୁ ଭାଇବୋଲି ପରିଚୟ ଦିଏ କାହାରେ ।

ସେ ଠିକ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି, ତାଙ୍କ ଆସିଲା ଦିନଠାରୁ ତୁଳିକା ମନରେ ଅସମ୍ଭବ ଧରଣର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖା ଦେଇଛି । ପାଠ ପଢ଼ାରେ ଆଉ ମନ ନାହିଁ । ପ୍ରତିଦିନ ଟିଉସନ୍‌କୁ ଆସି ଫେରାଇଦେଉଛି ସେ ! ଘରେ ପଚାରିଲେ ଜବାବ ମିଳେ -ତାଙ୍କ ସାଥିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇଛି । ଆଜି ସେ ଛନ୍ଦି ସମ୍ଭବ । ପଚାରିଥିଲେ ଏଇ ଜବାବ ହିଁ ମିଳିଥାଆନ୍ତା ।

ସତେ କ'ଣ ତୁଳିକା ତାଙ୍କୁ ଭଲ ପାଏ ?

ସତେ କ'ଣ ତୁଳିକାର ବାପା ତାଙ୍କ ସହିତ ତା ବିବାହରେ ଏକମତ ?

ହୋଇନଥିବ ! ତୁଳିକାର ବାପା ପୁତ୍ରହୀନ, ଅଥଚ ତୁଳିକାର ସେ ଭାଇ... ଜନ୍ମଠିଆ ଗ୍ରାମର ଅନ୍ଧାରରେ ହୁଏତ କାହାରେ ଭୁଲିଲେ ମଧ୍ୟ ଘରେ ବାରଣ ନାହିଁ ! ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସମର୍ଥନ ତ ନିଶ୍ଚୟ ଭିତରେ ଥିବ ।... ପୁଣି ହସନ୍ତ ଭାବେ, ତା ହୃଦୟର ଦୃଢ଼ତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତୁଳିକାର ଏହା ଯଦି ଏକ ଚରମ ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା ହୋଇଥିବ... ଜଣକୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝିବା ତ ଅତି ସହଜ ।

ଭାବୁଥିଲା ବସନ୍ତ। ଭାବନା ଭିତରେ ନିଜକୁ ହଜାଇ ରଖିଥିଲା ସେ ଭିତରକୁ ପାଦ ଦେଇଛି ମଧୁ। ନୀରବରେ ଆସି ଖଣ୍ଡିଏ ଚୌକି ଦଖଲ କରି ନେଲା ସେ।

ହଁ, ଜୁଲିକା କେଉଁ ଆଡ଼େ ଯାଇଛି କହିପାରିବ? —ଦୃଢ଼ ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ବସନ୍ତ।

ନାଁ।

କେତେବେଳକୁ ଗଲାଣି?

ଦିନ ଅନେକ ଥିଲା।

ଏକା ଯାଇଛି ନାଁ ତାର ସବୁଦିନର ସାଥୀ ଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସାଥିରେ ଯାଇଛି?

ଦେଖିନି ଆଜ୍ଞା। ତେବେ ଏକାକୀ ତ ସେ କେବେ କେଉଁଆଡ଼େ ଯାଏନାଁ।

ଉତ୍କର୍ଷିତ ଅହଙ୍କାରରେ ଫୁଲି ଉଠୁଛି ବସନ୍ତ।

ଏ ଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଯୁବକଟିର ପ୍ରକୃତ ରୂପ ତୁମେ ଜାଣ? ସେତ କୁହେ ତା ଭାଇ ବୋଲି।

ତାହାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସିନା, ହେଲେ ଜଗତର ଦୃଷ୍ଟିରେ? ରକ୍ତର ବନ୍ଧନ ନଥାଇ ଯେଉଁ ଅନୂଢ଼ ଅନୂଢ଼ାଙ୍କ ଭିତରେ ଭାଇ ଭଉଣୀର ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ିଉଠେ, ତା ପଛରେ କିଛି ନା କିଛି ଗୋଟିଏ ରହସ୍ୟ ତ ଥିବ ନିଶ୍ଚୟ। ପରୀକ୍ଷା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ। ଅଥଚ ପାଠପଢ଼ାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ନୂତନ ଭାଇଟି ସାଥିରେ ଏକାକିନୀ ରାତିଅଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରେ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଖାଇବାରେ ତା ବାପ ମା' ଆପତ୍ତି କରନ୍ତି ନି?

ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ସେତିକି ବୁଝାମଣା ରହିଛି।... କଥା ଛଳରେ ଫିକ୍ କରି ହସି ଉଠିଲା ମଧୁ।

ବେଶ୍, ତୁମଠୁଁ ଅଧିକା କିଛି ଶୁଣିବା ମୋର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ। ତୁମେ ପିମ୍ପିଡ଼ି ଏ ବିରାଟ ଦୁନିଆଁ ଭିତରେ ଏକ ସହଜ ନିରର୍ଥକ ସୃଷ୍ଟି, ତୁମ କଥାର ଠିକ୍ ସିମିତି ମୂଲ୍ୟହୀନ। ପଢ଼ି ବସ...ବସନ୍ତ ଚିଡ଼ି ଉଠିଲା।

ନିଷ୍ଟୁପ୍ ବାତାବରଣ ତଳେ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବିତି ଯାଇଛି । ପତ୍ର ପଢାରେ ଆଦୌ ମନ ଲାଗୁନି । ହସନ୍ତର ପାଗଳାମୀ ତାକୁ ବାଧୁଛି ବୋଧହୁଏ ! ବହି ଉପରୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ ଡାକିଲେ—ସାର୍ !

ହସନ୍ତ କିଛି ଭାବୁଥିଲେ ବୋଧହୁଏ । ଉତ୍ତର ଦେଲେନି ।

ପୁଣି ଡାକିଲେ ସେ ।

ସାର୍ !

ସାର୍ !!

କ'ଣ ? ସାମାନ୍ୟ ଉତ୍ତେଜିତ ସ୍ୱରରେ ହସନ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ଏ ଅଙ୍କଟା ଆଦୌ ବୁଝି ହେଉନି ।

ବେଶ୍, ଟିକେ ବନ୍ଦ କରି ଦିଅ । କାଲି ବୁଝିବ । ଆଜି ମୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।

କ'ଣ ହେଉଛି ?

ମୁଣ୍ଡଟା ବିନ୍ଧୁଛି ଭୀଷଣ ।

ନିଜ ଭିତରେ କି ଏକ ଅଜ୍ଞାତ ତୃପ୍ତି ଅନୁଭବ କରି ଶିହରୀ ଉଠିଲେ ମଧୁ । ଗୋଟିଏ ଯୁଗର ସାଧନା ପରେ ଆଜି ସେ ପାଇ ପାରିଛି ତା କାମନାକୁ ଏକାଙ୍କୀ । ମନରେ କେତେ ଆଶା···ହୃଦୟରେ କେତେ ଜୁଆର—ଏତେ ନିକଟରେ ପାଇବ ସେ କ'ଣ ତାର ସେବା କରି ପାରିବନି ? ତା ନାରୀ ଜନ୍ମର ସାର୍ଥକତା ଆଣି ପାରିବନି ? ଥରେ ଛେପ ଢୋକିଲେ ମଧୁ ।

ଭିତରୁ ଭାଷା ଆସୁନି । କ'ଣ କହିବ ? କିପରି କହିବ ? କେଉଁ ଅଧିକାର ଧରି କହିବ ? —ଆଉ ଥରେ ନିଜକୁ ସଜାଡି ନେଇ ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ ଡାକିଲେ—ସାର୍ !

ଉଁ ? ବିରକ୍ତିରେ ହସନ୍ତ ଉପରକୁ ମଥା ଟେକିଲେ । କାହିଁକି ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ବିରକ୍ତ କରୁଛ ତୁମେ !

ଗୋଟାଏ କଥା କହିବି···

କହ ।

ମଥା ବିନ୍ଧୁଥିଲେ—କଷ୍ଟ ଲାଗୁଥିବ । ଯଦି କିଛି ନଭାବନ୍ତି ତେବେ ମୁଁ ଚିପି ଦେବି ।

ଜବାକ ଗୃହାଣୀଟର ହସନ୍ତ ଗୃହିଁଲ ପ୍ରଗଲ୍‌ଭ୍ ଯୁବତୀଟି ଆଡ଼କୁ ।

ମଧୁ ସ୍ୱଗରଞ୍ଜିତ ସ୍ୱରରେ କହିଲା—ଲୁହନ୍ତୁ ସାର୍ ।

ତୁମର ଏତେଟା ସହାନୁଭୂତି ମୋର ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ।

ତୁମୀ କ'ଣ ଶିକ୍ଷକର ସେବା କରେନ ?

କନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷକ ତାକୁ ସିନା ତାରିଫ୍ କଲେ ?

ତଥାପି···ନାଁ, ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ସେବା କରିବ । ମୋଟେତ କାରଣ କର ନାହିଁ ।

କ୍ଷଣାରେ ଅବ ଉଠିଲ ହସନ୍ତ । —ଗନ୍ଧହୀନ ମଧୁମାଳତୀ ଦେବତାଙ୍କ ଉପାସନା ପାଇଁ ନୁହେଁ ମଧୁ । ଦେବତା ଗୃହେଁ ସୁରଭି, ଦେବତା ଗୃହେଁ ପରାଗ—ନୃତ ତୁମର ନିଷ୍ଫଳ ହେବ—ସାଧନା ତୁମର ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ·· ଭ୍ରମର ଗୃହେଁ ମଧୁ । —ମାଳତୀ ନୁହେଁ ।

···ହସନ୍ତ ଗୃଲ ଯାଇଛ !···ପଛରୁ ଲେଉଠିଛି ଉପହାସ । ମଧୁ ମାଳତୀର ବ୍ୟର୍ଥ ଜୀବନ ପାଇଁ ତୀବ୍ର ଉପହାସ । ସେ ଗନ୍ଧ ହୀନା—ସ୍ୱା ହୀନା······

—ନଅ—

ରାତି ପାହୁଛି···ସିନ୍ଦୁର ଫଟା ଆକାଶ କୋଳରେ ସକାଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଇଁ ଆସିଲେଣି···କଦୋମ୍ବ ବୃକ୍ଷ ତଳ ଶୀତୁଳ ପବନଟିଏ ଖେଳି ଉଷୁମ ଧରି ଆସୁଛି । ଶୀତ ଯାଉଛି, ବସନ୍ତ ଆସୁଛି । ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପୁରାତନ ପରେ ଆଗାମୀ ନୂତନର ଅଭିନନ୍ଦନ । ଆବେଗ ଆନ୍ଦୋଳନଶୀଳ ରାତି ଅନ୍ଧାର ପରେ ଏ ବାଳସୂର୍ଯ୍ୟ ଜାଗୃତଶୀଳ···ଏ ଉତ୍ତପ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ···ଏ ଆଲୋକ ପ୍ରଗତିଶୀଳ । ଟଗଫୁଲିଆ ଭୁଇଁରେ ଝର ଝଡ଼ିଲଣି—ତାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ସ୍ୱପ୍ନ ବି ଛୁଟି ଗଲଣି ।

···ତଥାପି ସେ ବିଛଣା ଛାଡ଼ନି । ହଂସଶୁଭ୍ର ଶେଯ ଉପରେ ଘୁମ୍ ମାରି ଘୋଳେଇ ପଡ଼ିଛି । ଅଳସ ଦେହଲତା ଲୋଡ଼ୁଛି ସକାଳର ଏ ଆଲୋକ-ମିଶା ହାଲ୍କା ପବନରେ ଆଉ କ୍ଷଣକୁ । ନିସ୍ତେଳା ମନ ବାତୁଳ ହଉଛି, ଏ ଭାବନା ନିଜର, ନିଜ ପ୍ରାଣର, ନିଜ ଅସ୍ଥିର, ରୋମାନ୍ସଧର୍ମୀ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଣୁ ପରମାଣୁର ।

ଟେବୁଲ ଉପରୁ ରାତି ଫୁଲର ଗନ୍ଧ ଏବେ ବି କକ୍ଷଟିକୁ ସୁରଭିତ କରୁଛି । ନିତି ରାତିରେ ଶୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ତୁଳସୀ ସ୍ନେହ-ସୁନ୍ଦର ତାଙ୍କ ତାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ବିଛଣା ଉପରେ ଅଞ୍ଜୁଳାଏ ଫୁଲ ବିଛି ଦେଇ ଯାଏ । ଗତ ରାତିରେ ବି ବିଛି ଦେଇଥିଲା ।

ଗୋଟିଏ ଫୁଟିଲା ଗୋଲାପର ଅର୍ଦ୍ଧ ମଳିନ ପାଖୁଡ଼ାକୁ ହାତ ପାପୁଲ
ରଖି ସସ୍ନେହରେ ଚାହିଁ ଦେଉଥିଲା ତୀର୍ଥଙ୍କ । ଫୁଲ ଭିତରେ ଜୀବ
ପରଶ ଜଡ଼ି ରହିଛି । ବୃନ୍ତଚ୍ୟୁତାର ଗୃହାଣୀରେ ଲୀନ ସର୍ଜନା କର
ଗଣ୍ଡରେ ହସ ଧରିଛି । ତଥାପି ଫୁଲ ମନରେ ଦୁଃଖ ନାହିଁ, ଅଭିମାନ ନାହିଁ
ବନ୍ଧନ ତାର ଅଦୃଶ୍ୟ···ବିରାଟ ତାର ହୃଦୟ । ସେଇଥିପାଇଁ ଦୁନିଆଁ ତ
ଆଦର କରେ, ସ୍ନେହ କରେ, ଶ୍ରଦ୍ଧା କରେ ।

ମଣିଷ ଯଦି ଇମିତି ଗୋଟିଏ ଫୁଲ ହୋଇ ଫୁଟି ଉଠନ୍ତା···

ମନ ହୁଅନ୍ତାନି ଜୀବନର ପରିବେଶ ! ଅଳ୍ପ କେତେକ୍ଷଣ ଲାଗି ଆସି
ଝାଉଁଳି ଗଲେ ବି ସେ ବଞ୍ଚିବାରେ ଏକ ଦୁର୍ଲଭ ସ୍ୱାଦୁ ରହିଛି···ସେ
ଆଦର୍ଶରେ ଏକ ବିରାଟ ଦୃଢ଼ତା ରହିଛି···ସେ ସରଳତାରେ ଏକ ମହା
ତ୍ୟାଗ ରହିଛି···ମଣିଷ ଯଦି ଏତିକି ବୁଝନ୍ତା । —ଆବେଗରେ ଫୁଲଟିକୁ
ବୁକୁ ଉପରେ ଚୁପି ଧରି ଆଖି ମୁଦି ଦେଲା ତୀର୍ଥଙ୍କ ।

ପଛରୁ ଆସିଛି ତୁଳିକା ।

ଦିନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ବିଛଣା ନ ଛାଡ଼ି ଫୁଲ ସାଥିରେ ତ
ବେଶ୍ ପ୍ରେମ ଜମାଇ ବସିଛ ?

ତୀର୍ଥଙ୍କ ଆଖି ନ ଖୋଲି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ତୁମକୁ ଆଜି ମୁଁ ଜମାରୁ କଥା କହିବିନି ।

କାହିଁକି ଶୁଣେ ?

ଗତ ଗୋଟାକତ ଏକାଟିଆ କରି ଦୂରେଇ ଗଲ । ସକାଳୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କି ଦେଖା ନାହିଁ ? ସ୍ୱାର୍ଥପର ।

ଉପରକୁ ଟଳି ପଡ଼ି ସୋହାଗ ଭରା ସ୍ୱରରେ ତୁଳିକା କହିଲା—ମନ
ବୁଝି ବି ତୁମେ ଯଦି ଇମିତି ଅଭିମାନ କରିବ ତେବେ ତାର କି କୈଫିୟତ
ମୁଁ ଦେବି କୁହ ତ ! ମନ ଅନେକ ସମୟରେ ଅନେକ କଥା ଚାହୁଁଥିଲେ ବି
ବାପ ମା'ଙ୍କ ଭୟରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେ ସବୁକୁ ଚୁପି ନେବାକୁ ହୁଏ ।

ନିଦ୍ରିତ ଅନ୍ତଥିରୁ ଜାଗ୍ରତ ପାଇଁ ବି ତୁମ ବାପ, ମା କ'ଣ କାରଣ
କରି ଥାଆନ୍ତେ ?

ତଥାପି……

ଶିରୁ !

ହଁ-ଗୋ-ହଁ-ତୁମ ସାହସ ମୁଁ କ'ଣ ବୁଝିନି ? ମନେ ଅଛି ନାଁ, ...ର ଥର ତୁମେ ଯେଉଁଦିନ ବାହାର ଥିଲ, ତା ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ମୋ ...ଚନ୍ଦ୍ରାକୁ ରକ୍ଷା କରି ମୁଁ କମିତି ଛୁଟି ଆସିଥିଲି ତୁମ ପାଖକୁ । କହ ପାରିବ ... ପ୍ରତିଦାନ ସେଦିନ ଦେଇଥିଲ ତୁମେ ମୋତେ ? କେଉଁଠି ଥିଲା ତୁମର ...ସେଦିନର ସାହସ ? ସେଦିନର ସେ ନିଝୁମ ରାତିରେ ମୋ କରସ୍ପର୍ଶ ପାଇ ତୁମେ ବିଚଳିତ କଣ୍ଠରେ କହି ଉଠିଥିଲ, ନାଁ, ଶୀଘ୍ର ଯାଅ ତୁଳକା ! କେହି ଯଦି ଦେଖି ନିଏ…ଜୋର କରି ଠେଲି ଦେଇଥିଲ ନା ସେତେବେଳେ ? ମଧ୍ୟ ସପନ ତେଜି ମୁଁ ଯେ ନୀରବ ଅନ୍ଧାରରେ ଛୁଟି ଯାଇଥିଲି ତାର ବିନିମୟରେ କ'ଣ ଆଶା କରିଥିଲି ଏଇ ଅପମାନ ?…ଏ ହେଲା ତୁମର ନମ୍ବର ଓ୍ୱାନ ଦୁର୍ବଳତା । ଆଉ ଶୁଣିବ ?

କୁହତ ଦେଖି ?

ଅତୀତକୁ ଫେରି ଚାହଁ, ଦିନକର ଫୁଲ ସଞ୍ଜରେ ବାହାର କୋଠରୀ ଭିତରେ ବସିଥିଲେ ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ । କୋଉ ରେଡ଼ିଓର ଘରେ ରାଗିଣୀରେ ମନ ଦେଇଥିଲି । କଥା ଛଳରେ ସେଦିନ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ମୋତେ ଆଜି ପରି ଶିରୁର ଅଖ୍ୟା ଦେଇଥିଲ । ତୁମ ଅପମାନ ସହି ନପାରି ଅଗ୍ନିପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଉଠିଲି । ବାପା ବାହାରେ ଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କାହାର ଦରଜା ଦେଇ ତାଙ୍କ ଆଗମନର ଆଶା କରି ଯାଉଥିଲି …ଆଉ କୋଉ ଯଦି ଆସେ ତେବେ ସେ ଆସିବ ଭିତର ଦରଜା ଦେଇ । ତଥାପି ଦେହରେ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଠୁଳ କରି ଗୋଟିଏ ହୋପ୍‌ରେ ଦୁଇଟି ଯାକ ଦରଜା ଭିତର ପଟୁ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଢଳି ପଡ଼ିଥିଲି ତୁମ କୋଳରେ । କୁହତ ଦେଖି, ସେଦିନ ତୁମେ ଭୟରେ ଥରି ଉଠି ନଥିଲ ? …ଏଇତ ତୁମ ସାହସ ?

ଚାର୍ଯ୍ୟକ ଦୁର୍ବଳତାରେ ତୁଳକା ମୁଖର ହୋଇ ଉଠିଛି । ନିଜକୁ ସୀମିତ ହେଲେ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । କଥାରେ ବାଧା ଦେଇ କହିଲି—

ମୁଁ ବାସ୍ତବିକ୍ ଖୁବ୍ ନୁହେଁ ତୁଳିକା । ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ସାହ
ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ମୋ ଦେହରେ ଢେର ଶକ୍ତି ରହିଛି । ସେ ମୁହୂ
ଆସୁ ତୁମେ ବଳେ ବଳେ ବୁଝିବ ଶୌର୍ଯ୍ୟକ ଖୁବ୍ ବ ସାହସୀ । ମନର ବସ୍ତୁ
ଯେବେ ଧକ୍କା ଖାଇ ମରି ଯାଏନା । ବରଂ ଧର୍ମଘାତ ପାଇଁ ଆହୁରି ଦୃ
ହୋଇ ଉଠେ, ଅହୁରି ସବଳ ହୋଇ ଉଠେ । ସେ ଧର୍ମଘାତରେ ସ୍ୱାଦନ୍
ରହିଛି··· ଆନନ୍ଦ ରହିଛି···ନୂତନତ୍ୱ ରହିଛି ।

ହୁଁ···କଥା ଭିତରେ ତୁଳିକା ବୋଧହୁଏ ଅନ୍ୟ କିଛି ଭାବି ବସିଥିଲା
ଶୌର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ବି ଶୁଣି ପାରିନି । ଖାପଛଡ଼ା ହୁଁ ଟିଏ ମାରି ଦେ
ବସିଛି ।

କ'ଣ ଭାବୁଛ ?

ତୁଳିକା ଚମକି ଉଠିଲା ।—ନାଁ କିଛି ନୁହେଁ ତ !

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବୋଧହୁଏ ?

ତୁଳିକା ହସିଲା ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କା ତୁମ ପାଇଁ ସମଷ୍ଟିଗତ ହୋଇ ନ ଉଠିଛି ?
ଶୁଣିବ ?

ହୁଁ ।

ତୁଳିକା ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲା ।

ସେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାଗଳର କାହାଣୀ । ଆଚ୍ଛା କୁହତ ଦେଖି,
ହୃଦୟର ବନ୍ଧନ ଯଦି ପ୍ରେମ ହୁଏ···ମନର ସ୍ୱୀକାର ଯଦି ଭଲ ପାଇବା
ହୁଏ···ପ୍ରାଣର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ମମତା ହୁଏ, ତେବେ ଜଣେ କ'ଣ କେତେ
ଏକାଧିକ ହୃଦୟକୁ ଆପଣାର କରି ନେଇ ପାରିବ ?

କାହିଁକି ନୁହେଁ ? ପରିହାସ କଣ୍ଠରେ ଜବାବ ଦେଲା ଶୌର୍ଯ୍ୟ ।

କେଉଁଠି ସମାଧାନ କଲ ?

ତେବେ ବିନା ଭୂମିକାରେ ତୁମର ସମାଧାନଟା କହି ଦିଅନା ।

ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ କଥା କହୁଥିଲି ମ ।

ସେ ପୁଣି କିଏ ?

ଅମ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକ । କିଛି ଟିଉସନ୍ କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ଲୋକଙ୍କ ...ରେ ଦେଖିବାକୁ ଯିମିତ, ଭିତରଟା ଠିକ୍ ଓଲଟା । ନିହାତି ଅଶ୍ଳୀଳ ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଭାବେ ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ନିନ୍ଦାକରି ଅଜ୍ଞାତରେ ସମାଲୋଚନା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଆହୁରି ବେଶୀ ଅଶ୍ଳୀଳ ।

ମୋ ଉପରେ ତାର ଯେ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ୁଛି ।

ମାନେ ?

ମାନେ ଜଣେ ଅବିବାହିତ, ଆଉ ଜଣେ ଅବିବାହିତାଠାରୁ ଯାହା ...ଗ୍ରୀ କରେ । ଯଥା—ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା···ଭଲ ପାଇବା··· ପ୍ରେମ···

ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲି ଗାର୍ଯ୍ୟକ ।

ପ୍ରେମ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକର ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି ତୁଳିକା । ବର୍ଣ୍ଣାର୍ଡ୍ ...ଙ୍କ ଭାଷାରେ Every one in the universe is bastard··· ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହସନ୍ତ ନିନ୍ଦାରେ ମୁଖର ହୋଇ ଉଠିଛ, କିନ୍ତୁ କିଏ କହିବ ତୁମ ପଛରେ କିଛି ଆବର୍ଜନା ନାହିଁ ବୋଲି ? ମୁଁ ତୁମ କଥା ମନ ଦେଇ ଶୁଣି ଆତ୍ମତୃପ୍ତି ଲାଭ କରୁଛି, ହେଲେ ମୋର ଯେ ଅତୀତ ନାହିଁ ଏ କଥା କ'ଣ ତୁମେ ଜୋର୍ ଦେଇ କହିପାରିବ ? ଭୁଲ୍ ସମସ୍ତିଙ୍କର ରହିଛି । ତେଣୁ ଅନ୍ୟକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜକୁ ଥରେ ଭଲକରି ଦେଖି ନେବା ଉଚିତ । ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ୍ ଫ୍ରୟେଡ୍ କୁହନ୍ତି ଅନ୍ୟର ଅପପ୍ରଚାର କରିବା ଏକ କୁତ୍ସିତ ଆନନ୍ଦ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ସେ ଗୋଷ୍ଠୀର ମଣିଷକୁ ବରଂ ଆମର କ୍ଷମାଦେବା ଉଚିତ ।

ତୁଳିକା ଅଭିମାନରେ ମୁହଁ ଫୁଲାଇ ଦେଲା ।

ଅତି ସୋହାଗରେ ମାନିନୀ ପ୍ରିୟାକୁ ନିଜ ବୁକୁ ଉପରେ ଭିଡିଧରି ହାତରେ ଥିବା ମଉଳା ଫୁଲଟି ତା ବିନ୍ୟସ୍ତ କବରୀ ଉପରେ ଖୋସି ଦେଉଁ ଦେଉଁ ମମତାଜଡିତ କଣ୍ଠରେ ଗାର୍ଯ୍ୟକ କହିଲା—ଏତିକିରେ ରାଗିଗଲ ? ଛି, ଅନ୍ୟର ନିନ୍ଦା ଗାଇ କେହି କ'ଣ ବଡ ହେଲଣି ? ବରଂ ଦୋଷୀକୁ କ୍ଷମାଦେବାରେ ପ୍ରାଣୀର ବଡ଼ିମା ଫୁଟିଉଠେ । ତଳେଥାଇ ଉପରକୁ ତ ସମସ୍ତେ ଚାହାଁନ୍ତି । ଉପରେ ଥାଇ ତଳକୁ ଚାହାନ୍ତି କେତେ ଜଣ ?

ତୁଳିକା ହସିଦେଲା ଫିକ୍ କରି ।

ଲାଇବ୍ରେରୀ
ନଂ.........
ତା.........
ରାଉରକେଲା

—ଦଶ—

ଗୋଟିଏ ହୃଦୟ ଯଦି ଅନ୍ୟ ଏକ ହୃଦୟ ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥା… ଗୋଟିଏ ମନ ଯଦି ଅନ୍ୟ ଏକ ମନର ଲଗାମ ସହିତ ନିଜକୁ ଗୁନ୍ଥି ରଖିଥ… ଗୋଟିଏ ଆତ୍ମା ଯଦି ଜୀବନ ମରଣର ପଣ ଧରି ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୌବ କୂଆରି ଖେଳକୁ ଝମ୍ପ ଦେଇଥାଏ—ତେବେ ଜଣକର ନିନ୍ଦା, ଅପମା ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ତୁଣ୍ଡରେ ଶୁଣି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବରଦାସ୍ତ କରି ପାରେନି ଭିତର ମମତା ବିଳପି ଉଠେ, ବାହୁନି ଉଠେ, କାନ୍ଦଉଠେ।

ଠିକ୍ ଏମିତି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛି ମଧୁ। ବସନ୍ତ ତାକୁ ନିଜର ବୋଲି ଭାବି ନଥିଲେ ବି ସେ ବସନ୍ତକୁ ଅନେକ ଦିନୁ ଆପଣାର କରି ନେଇଛି। ତେଣୁ ସାତପର ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ବସନ୍ତର ଅପମାନ ଶୁଣି ସେ ମର୍ମାହତ ହୋଇ ଉଠିଛି।

…ମନ ମତାଣିଆ ସ୍ୱଭାବ ଅଭ୍ୟାସରେ ଫୁଲ ଫୁଲ ବୁଲିବା ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସନ୍ତର ଅପନିନ୍ଦା ଗାଇ ବସିଥିଲେ, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ କୌଣସି ଏକ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଧରି ସେ ଯାଇଥିଲେ ତା ନିକଟକୁ। ବୁଲିବାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ତାଙ୍କର ଶୋଇବା କୋଠରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ ସେ। ଭିତରୁ କପୋତ କପୋତୀର କଳ-କୂଜନ ଶୁଭୁଛି। ମଧୁ କାନ ପାତିଲେ। ଶୁଣିଲେ, ବସନ୍ତର ଅପମାନ ଆଉ ତା ଆତ୍ମବଡ଼ିମା।

ସବୁତକ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ତା ଭିତରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ଆଖିରେ
। ଚହଲୁଥିଲା—ପୁଣି ସେ ଲୁହ ତଳେ ଘୃଣାର ଲେଲିହାନ ଜଳୁଥିଲା ।
ବାଦ କରିବା ପାଇଁ କଷ୍ଟ ଥରୁଛି, କିନ୍ତୁ ପାରୁନି । ଆଗ ପଛ ବିଗୃର କରି
ଉଠି ଆସିଛି ସେ । ତୀର୍ଥଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣି ପାରୁନି ।

ଭୂଣ୍ଡର ଭାଷାକୁ ରୋକି ନେଇଛି ସିନା, ହେଲେ ରୋକି ନେଇ
ରୁନି ଆଖିର ଅଶୁଖା ଲୁହ କେଇ ଧାର । ସେ ରୋକି ହେବାର ନୁହେଁ ।
ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ପର ଠାରୁ ବିଛଣା ଧରିଛି । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଖରାର ନିଆଁ
ଳିଲଣି । ମିଛଟାରେ ଦେହ ବ୍ୟସ୍ତର ଆଳ ନେଇ ବିଛଣା ଧରିଥିଲା ସିନା,
ନ୍ତୁ ଆଖିର ଲୁହ ବୁକୁର କୋହ ଧରି ସତକୁ ସତ ଦେହରେ ଉତ୍ତାପ
ସିଛି । ସଂଧ୍ୟାକୁ ଟିଉସନ୍ ଯେ ଯାଇ ପାରିବ ଏ ଆଶା ତାର କମାଟୁ
ହିଁ । ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଜାଗୁଛି, ଆଜି ବି ତୀର୍ଥଙ୍କ ସାଥିରେ ତୁଳନା ନିଶ୍ଚୟ
ଲ ବାହାରି ପଡ଼ିବ । ହସନ୍ତ ବାବୁ ଆସିବେ । ଅପମାନ ପାଇ ଫେରିବେ ।
ଫେରନ୍ତୁ । ଯିମିତି ଅବୁଝା ହେଉଛନ୍ତି ଠିକ୍ ସିମିତି ଶାସ୍ତି ପାଇବେ । ଛି,
।ତେ ପଠ ପଢ଼ିବି ଗୋଟାଏ ଝିଅକୁ ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝି ପାରିଲେନି !
।ରଙ୍ଗ ସିନା ସାମାନ୍ୟ ଉତ୍ତାପରେ ତରଳି ପଣି ହୋଇପାଏ, କିନ୍ତୁ ପଥରକୁ
ରଳାଇବାର ବୋକାମୀ କରି ବସିଲେ···

ଆପଣା ଲୋକର ଭୁଲ୍ ଦେଖି ଅଭିମାନରେ କାଟ ଶିକ୍ଷା ଦେଇପର
।କେତେ କଥା ହସନ୍ତ ପାଇଁ ମନେ ମନେ କହି ଗୃଲିଥିଲା ମଧୁ । ଦେହର
ଉତ୍ତାପ ବଢ଼ୁଛି । ମନର ଉତ୍ତାପ ବି ବଢ଼ୁଛି ।

ମଧୁ ଭାବୁଥିଲା କେବଳ ତାରି ପାଇଁ ଆଜି ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କର ଏ ଦଶା
।ଲଖ ରାସ୍ତାରୁ ସେ ନିଜେ ସର୍ପିଲ ପରି ଥୋଇଛି । ସେଦିନ କମନ୍‌ରୁମ୍‌ରେ
ଝିଲିକାଠାରୁ ଅପମାନ ପାଇ ସେ ଯିମିତି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲେ ସେଥିରେ ହୁଏତ
ତାଙ୍କ ମନ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ହୋଇ ଉଠିଥାଆନ୍ତା । ଝଣିକାର
ପରିସର ଡେଇଁ ସେ ହଟି ଯାଇ ଥାଆନ୍ତେ ଅନେକ ଦୂରକୁ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତରାୟ
ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ସେ ନିଜେ । ଆପଣାର ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଦୁହିଙ୍କୁ ମିଳାଇ ଦେଇଛି ।

ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ କାମନାରେ ହସନ୍ତର ନିଜତ୍ୱ ଦାଉ ମକଚ ଦେଉଛି··· ତାକୁ ପଥହରା କରିଛି···ତାକୁ କକ୍ଷଚ୍ୟୁତ କରୁଛି । ଏଥିପାଇଁ ସେ ନିଜେ କି କ'ଣ ଦଣ୍ଡ ପାଇବେନି ? ସେ ନିଜେକି କଣ କାନ୍ଦ କାଃ ମରିବେନି ?

ଲୁହର କୁଟିଳ ବନ୍ଧନୀ ଭିତରେ ତେବେ କ'ଣ ପ୍ରେମର ସୃଷ୍ଟି ! !

ଦିନ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ଚାଲିଛି । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପ୍ରଖର କିରଣ ନରମି ଆସିଲାଣି । ବୋଉ ଆସି ଜୋର୍ କରି ବାର୍ଲି ଟିକିଏ ପିଆଇ ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଶୋଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ବି ଶୋଇପାରୁନି ମଧୁ । ଆଉ ଜଣକ ପାଇଁ ତା ପ୍ରାଣତଳେ ବାଦ-ପ୍ରତିବାଦ ସଂଘର୍ଷ ଚାଲିଛି । ହସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଯେକୌଣସି ମତେ ରାସ୍ତା ଧରାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମଧୁ ଭାବି ଭାବି ଠିକ୍ କଲା ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଲେଖିବ । ପରିଣାମ ବିଷମୟ ହେଉ, ହସନ୍ତ ତାକୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝୁ, ତଥାପି ଲେଖା ଜରିଆରେ ଭୁଲର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ସେ ତାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଇ ଦେବ । ଗୋଟିଏ ଡ୍ରେସ୍‌ରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ରାଇଟିଂ ପ୍ୟାଡ୍‌ଟା ଟାଣି ଆଣିଲା ସେ । ଏଥର ଚିଠି ଲେଖିବ । କିନ୍ତୁ···ଥମିଗଲା ମଧୁ ହାତର ଗତି । କ'ଣ ଲେଖିବ ? କିମିତି ଆରମ୍ଭ କରିବ ? କି ସମ୍ବୋଧନ କରିବ ସେ ପହିଲେ ?

ଲେଖିବ, ମଉନ ଦେବତା ଗୋ···
ଉହୁଁ···ହେଲାନି ।
ହେ ମୋର ସପନ ସାଥୀ···
ନାଁ, ତାଙ୍କ ମନକୁ ଆସିବନି ।
ଭଙ୍ଗା ଘାହାନ୍ତର ବେପଥୁ ମୋର···
ଛି; ଭଲ ଶୁଭୁନି ।

ତେବେ ? କ'ଣ ଲେଖିବ ? କିମିତି ଆରମ୍ଭ କରିବ ? ମଧୁ ଭାବିଲା । ବହୁତ ଭାବିଲା । କେବଳ ଗୁଡ଼ିଏ ବିନ୍ଦୁ ଦେଇ ପଦ ସମ୍ବୋଧନଟି ଶେଷ କରି ଦିଆଯାଏ ? ଲେଖିଲା ସେ ।

"..............."

ସାର୍ ବ୍ୟତୀତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁହଁ ଖୋଲି ତୁମକୁ ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଡାକିନି । ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ହୁଏତ ଡାକି ପାରିଥାଆନ୍ତି···କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସୁଯୋଗ ମୋତେ ଦେଇନ । ତେଣୁ ଆଜିର ଏ ପ୍ରଥମ ଲେଖାରେ ତୁମର ସମ୍ବୋଧନ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ବିନ୍ଦୁରେ ହିଁ ମୁଁ ରଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟହେଲି । ଏହି ବିନ୍ଦୁ ଭିତରେ ମୁଁ ଚାହେଁ ସିନ୍ଧୁର ଦର୍ଶନ । ସିନ୍ଧୁପରି ଗମ୍ଭୀର, ବିଶାଳ ଓ ପବିତ୍ର ମୋର ଏ ସମ୍ବୋଧନ । ତୁମ ମନକୁ ଆସି ନପାରେ !- ତୁମେ ରାଗିପାର, ଘୃଣା କରିପାର, ପରିହାସ ବି କରିପାର । ତଥାପି ନାଚାର ମୁଁ ।

ଚିଠିଟି ଦେଖି ତୁମେ କହିପାର୍ କେଉଁ ଅଧିକାର ଧରି ମୁଁ ଏତେ ଦୂର ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ସାହସ କଲି !

ଶୁଣିବ ?

ଶୁଣିବ ଏକ ଅଭାଗିନୀର ଅଶ୍ରୁବୋଳା ଇତିହାସ ?

ନାଁ-କହିବନି ! କାହିଁକି କହିବ ? ତୁମେ କ'ଣ ଶୁଣିପାରିବ ? ତୁମର କ'ଣ ସେ ହୃଦୟ ରହିଛି ? ତୁମର କ'ଣ ସେ ଆନ୍ତରିକତା ଅଛି ?- ଛଡ଼ ! ତେବେ ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ଏ ଚିଠି ଲେଖା ଆରମ୍ଭ ସେଇ କଥା କହୁଛି ତୁମକୁ ଶୁଣ ।

ତୁମେ ତୁଳିକାକୁ ଭଲ ପାଅନା ? ଜୀବନ ପଣ କରି ତାକୁ ଆପଣାର କରି ନେବାକୁ ଚାହଁନା ? କାହିଁକି ? ସେ କ'ଣ ତୁମକୁ ସେତିକି ଭଲପାଏ, ଯେତିକି ତୁମର ତା ପାଇଁ ରହିଛି ? ଥରେ ତାକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛ ? ଥରେ ତା ଭିତର ଆତ୍ମା ପରଖି ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛ ? ପାଗଳ ! ପାଗଳ ତୁମେ—ବଡ଼ ପାଗଳ । ତୁମର ବାତୁଳତା ଦେଖି ଦୁନିଆଁ ହସିବ ।

ତୁଳିକା ତୀର୍ଥଙ୍କୁ ଭଲ ପାଏ । ସେଦିନ ତୁମେ ପଚାରୁଥିଲ, ମୁଁ କହି ନଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ମନ ଖୋଲି କହୁଛି ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥିର ମିଳନ ହିମାଳୟ ପରି ଦୃଢ଼, ବଜ୍ର ପରି କଠିଣ ! ତୁମେ ସେ ଡୋରୀକୁ ତୁଟାଇ ଦେଇ ପାରିବ ? ବୃଥା ଆଶା । ତୁମ ପାଇଁ ତା ଭିତରେ ସ୍ନେହ ନାହିଁ— ଅଛି ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଘୃଣା । ତୁମର ଅପନିନ୍ଦା ସେ ଦୁନିଆଁ ଆଗରେ ଗାଇ ବୁଲେ

···ତୁମର ମାନବିକତାକୁ ସେ ଅସମ୍ମାନ କରେ···ତୁମର ମହନୀୟତାକୁ ସେ ଅବହେଳା କରେ । ସେ ଦାବୀ ଟିକକ ତା ହାତରୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ଦେଖ ପରିଣତି କଣ ହେଉଛି···

ମୁଁ ଜାଣେ ଆଜି ତୁମେ ମୋତେ ଟିକ୍ ବୁଝିବନି । ପିଲାଦିନର ମିଛି ମିଛିକା ଧୂଳି ଖେଳ ଏବେବି ତୁମ ଆଖିରେ ପଟଳ ବୋଳିଛି । ତୁମେ ବିଭୋର···ତୁମେ ବସ୍ତୁତ ! କିନ୍ତୁ ଦିନ ଆସିବ ଯେତେବେଳେ ଅତୀତକୁ ଫେରିବା ପାଇଁ ଆଉ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବି ନଥିବ ତୁମର । ଫାଙ୍କା ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ଥିବ ···ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରୁଥିବ—ତେବେ ବୁଝିବ ?

ତୁମକୁ ମିନତି କରୁଛି···ଅନୁରୋଧ କରୁଛି···ପାଦ ଧରୁଛି—ମୁଁ କେହି ନହେଲେବି ମୋର ଏତିକି ମାଗୁଣି ରଖି ତାର ବିଷାକ୍ତ ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଆସିବାକୁ ଥରେ ଚେଷ୍ଟା କର । ରୂପର ଗୋଲକ ଧନ୍ଦା ଧରି ସେ ପଛରେ ଚାହିଁଯାଉ—ତୁମେ କିନ୍ତୁ ମାଡ଼ି ଚାଲ ଆଗକୁ ।

ପାରିବନା ?—ଆଶା ରଖି ରହିଲି । ଭଲ ନେବ ।

ଇତି

“......”

ଚିଠିଟି ଲେଖି ସାରି ଥରେ ମନ ଭରି ପଢ଼ି ନେଲା ମଧୁମାଳତୀ । ଧନ୍ଦ ଚିଠି ଏତିକିରେ ହସନ୍ତ ବାବୁ ସଳଖ ରାସ୍ତା ଧରିବେ ?

—ଏଗାର—

ବାହାରେ ଗାଡ଼ି, ଘୋଡ଼ା, ମଟର…ଭିତରେ ବିଜୁଳି ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଝହ୍ଲୁଲା ଢେଉ ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ନଇଁଛି । ଜହ୍ନ ଉଇଁଛି । ଅଜ୍ଞାତ ତଥ୍ୟର ଜନ୍ମ । ଜନ କୋଳାହଳ ଶୁଭୁଛି । ମନରେ ରେଖା ଅଙ୍କନ । ନିତ୍ୟପ୍ରତିର ଯିବା ଆସିବା ଲାଗିଛି । ସୃଷ୍ଟିର ଧର୍ମ । ଭିତରେ ବସିଛି ତୁଳିକା । ଦୃଷ୍ଟି ଛଳ ଛଳ, ଟଳ ଟଳ ।

ଅର୍ଥହୀନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପୃଥିବୀକୁ ଗୃହାଁବା ମାନେ ଜୀବନ ହୋଇ ପାରେନା ? ଅତୀତକୁ ଝୁରି ଝୁରି ଆଖିରୁ ନୀର ଢାଳିବା ମାନେ ବି ଜୀବନ ହୋଇ ପାରେନା !

ଚମକି ଉଠିଲା ତୁଳିକା । କିଏ କହୁଛି ?

କହୁଛି ତା ମନର ମଣିଷ !

ହୁଁ, ଅତୀତର ସ୍ନିଗ୍ଧ-ମଧୁର ସ୍ମୃତିକୁ ପାଶୋରି ଯିବା ମାନେ ବି ଜୀବନ ହୋଇ ପାରେନା । ଜୀବନଟା ବ୍ୟଥାର ସମଷ୍ଟି ହେଲେବି ଆନନ୍ଦର ଆବାହକ ନିଶ୍ଚୟ !

ଦିନେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କଳାବତୀର ବିରହରେ କେତେ କେତେ କବିତା ଲେଖୁଥିଲେ । କଳାବତୀ ଯଦି ଆଜି ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କର ବିରହ ଅନୁଭବ କରି ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସେ ବି କ'ଣ କବିତା ଲେଖି ନଥାନ୍ତା ? ମନର ମେଳ ନ ଥିଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ବାହୁନି ଉଠିବ !—ଆଜି କଳାବତୀ ନାହିଁ…

ଭକ୍ତକବିଙ୍କର ପଦଚିହ୍ନ ମରି ଯାଇଛି ଏ ଶ୍ୟାମ-ଚିକ୍କଣ ଶଯ୍ୟା ଉପରୁ । ଯିବା ଆସିବା ଅଛି ବାସ୍ତବ । କିନ୍ତୁ ଅତୀତ ଯିବ କୁଆଡେ ? ତୋଇଲ ଡାକନ—କର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ପ୍ରକୃତ ବର୍ଷ···ମଳୟ ବାନ୍ଧବ—ଥରକ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ସବୁ ଥର ।···ଆଉ ଅତୀତ ? ସେବି କ'ଣ ଚେଇଁବନି ?

ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତି ହେଉ ଟାର୍ଗିଙ୍କୁ ଟ୍ରେନ୍ ଧରାଇ ଲେଉଟିଛି ତୁଳିକା । ମୁହୂର୍ତ୍ତିକର ଅତୀତ । ତଥାପି ସେ ତାକୁ ଭୁଲି ପାରୁନି, ପାଶୋରି ପାରୁନି । କିପରି ବା ପାରନ୍ତା ! ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ଭିତରେ ଯେ କେତେ ଯୁଗର ସାଧନା ଜଡ଼ି ରହିଛି ।

ପଢ଼ା କୋଠରୀରେ ବସିଛି ତୁଳିକା । ବେଧାନ ଖଣ୍ଡିଏ କିନିଅର ଫୁଲ ଟଙ୍ଗର ଶାଢ଼ୀ । ତା ତଳେ ମ୍ୟାଚ୍ କଲା ପରି ମଖମଲ ବ୍ଲାଉସ୍ଟି ମର୍କରି ଆଲୋକରେ ଚକ୍ ମକ୍ କରି ଉଠୁଛି । ଏଇ ଶାଢ଼ୀ ଓ ଏଇ ବ୍ଲାଉଜ୍‌କୁ ଟାର୍ଗିକ୍ ବେଶୀ ପସନ୍ଦ କରେ ! ଷ୍ଟେସନ୍ ଗଲାବେଳେ ସେ ପିନ୍ଧି ଯାଇଥିଲା । ଟାର୍ଗିଙ୍କ୍ ଟ୍ରେନ୍‌ଟା ହୁଏତ ଚାଲି ଯିବଣି । ତଥାପି ତୁଳିକା ମନର ଦନ୍ଦ ସରିନି । ପଢ଼ା କୋଠରୀରେ ବସି ବି ସେ ପରିପାଟୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିନି । ଆଖିରେ ଲୁହ···ଭୂଲୁରେ କୋହ । ଟିକ୍ ଟିକ୍ ଗତିରେ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ଆଗେଇଛି । ତା ମନର ଭାବନା ବି ବେଗ ଧରିଛି ।

କ'ଣ ହୋଇଛି ତୁଳିକା ?

ମେନ୍‌ସୁରେସନ୍ ଖଣ୍ଡିକ ସମାଧାନ କରୁ କରୁ ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ବସନ୍ତ ।

ନାଁ, କିଛିତ ହୋଇନି !

ହେଲେ ତୁମ ଗୁହାଣୀରେ ଲୁହ ବିନ୍ଦୁ ଯେ !

କେଜାଣି କାହିଁକି ସଞ୍ଜ ପହରୁ ଆଖି ଦୁଇଟି ଝପସା ହେଉଛି ।

ତା ତ ନିଶ୍ଚୟ ! ତଥାପି ଏ ପୋଡା କଳା ପଛରେ କିଛି ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଅର୍ଥ ନିଶ୍ଚୟ ଜଡ଼ିତ ।

ମାନେ ? ଅଦ୍ଭୁତ ଜିଜ୍ଞାସାରେ ତୁଳିକା ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

ମାନେ ବାହାରେ ଝରା ଜୋଛନାର ମ୍ଳାନ ଆଭା ଭିତରେ ଭରା ଅନ୍ଧକାର ଫୁଆରା । ଶୀତ ପବନ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଛି । ମନ ଗୃହୁଁଛି ଏଇ ଅବଶ ଅଳସ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାର ଅନୁରାଗ ନିବିଡ଼ ଆଶ୍ଳେଷ ପରବାସୀ ବନ୍ଧୁ ପାଇଁ କାମନାର ସଳିତା ଜାଳି କେଉଁଠି ହୁଏତ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛାଡୁଥିବ ନବ ବିବାହିତା ପତ୍ନୀ କାମିନୀ—ପ୍ରିୟ ଫେରିବେ···ହଁ ନିଶ୍ଚୟ ଫେରିବେ । କିନ୍ତୁ କେବେ ? ଠିକ୍ ଏଇମିତି ଭାବନା ଭିତରେ ପ୍ରତ୍ୟେକର ଦୃଷ୍ଟି ଜଳି ଉଠେ—ତୁମରି ପରି ।

ତୁଳିକା ଚମକି ଉଠିଲା ।

ମେନ୍‌ସ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଖଣ୍ଡିକ ହେଲା କି ନାହିଁ କିମ୍ଭୂତ ! ସାହିତ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରିବା ବା ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଏ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ ।

କିନ୍ତୁ କ୍ଷେତ୍ର ନଥାଇ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ସେ ବାହାର କରାଯାଇ ପାରେନା ତୁଳିକା । ଲକ୍ଷ୍ୟ ନଥାଇ ଆଲେଖ୍ୟ ଆଙ୍କିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତୁମେ ଆଉ ଅଙ୍କ ବୁଝିବାର ଅବସ୍ଥା ର ନାହିଁ···ତୁମ ପରିପାଟୀରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥିନୀର ସଫଳତା ନାହିଁ—ଅଛି କ୍ଳାନ୍ତ ବିଧୁରା ଜାଗିଥିବା ପାଇ ପରିହାସ ଏକ ପକ୍ଷିଣୀର ସୁପ୍ତିଭୁକ୍ତ ହା ହାକାର । ଯାଅ ଶୋଇପଡ ।

ସାର୍···କଣ୍ଠରେ ଥରି ଉଠିଲା ତୁଳିକାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ହସନ୍ତ କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବପରି ହସୁଛି ।

ମୁଁ ତ କହୁଛି ଭୁଲ୍ କହିନି ତୁଳିକା ! ଗତ କେତୋଟି ଦିନର ହସ-ଖେଳରେ ହଠାତ୍ ବ୍ରେକ ଦେଇ ତୁମ ମନ ଗାଡ଼ିଟରେ ଯେଉଁ ଲମ୍ବା ଡାଗର ଆକସ୍ମିକ ପତନ ହୋଇଛି, ସେଥିରେ କଳଟପାଡ଼ି କେହି କ'ଣ କେବେ ପାଠରେ ମନ ଲଗାଇ ପାରେ ? ପଢ଼ିବାର ଶୀତଳ ମନ ତୁମର ଏହା ଭିତରେ ନିଦ୍ରାନ୍ତ ଚପଳ ଧରି ଯାଇଛି । ତାକୁ ପୁଣି ରାସ୍ତା ଧରାଇବା ଅସମ୍ଭବ ।

ହସନ୍ତର ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ ତୁଳିକା ପକ୍ଷରେ ଅସହଣୀୟ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ତୁଳିକା ଦଣ୍ଡେ ଗୁମ୍ ମାରି ରହିଗଲା—ନିଆଁ ଜାଳିବ ନାଁ ଲଭେଇବ ! ଜାଳିଦେଲେ ହସନ୍ତ ପତଙ୍ଗ ପରି ପୋଡି ଜଳି ପାଉଁଶ ହୋଇ ଯିବ

ନିଶ୍ଚୟ ! କିନ୍ତୁ ତାର ପ୍ରିୟବାନ୍ଧବୀ ମଧୁ ଦୁଃଖ କରିବ, ଅଭିମାନ କରିବ, ଅନୁରୋଧ ଛଳରେ କହିବ ତାକୁ କ୍ଷମା ମାଗ୍ । ନାଁ, ଜଳନ୍ତି ନିଆଁ ଲିଭେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ—ଅବସ୍ଥା ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କଣ୍ଠରେ କୋମଳତା ଆଣି କହିଲା —ତାର୍କିକ ବାବୁଙ୍କୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝନ୍ତୁନି ସାର୍ ! ସେ ଆମର କେବଳ ଅତିଥି ନୁହନ୍ତି, ବାପାଙ୍କର ଜୀବନଦାତା ବି । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଯେତିକି ଯତ୍ନ ନେବାର କଥା, ମୁଁ ସେତିକି ମାତ୍ର ନେଉଛି । ଏଥିରେ ଆପଣ ଆଉ ଏତେ ରାଗି ଗଲେ ହେବ ?…

ନାରୀର ଗରଳ ଭଙ୍ଗୀ ସରଳ କଥାରେ ହସନ୍ତର ମନ ଅବଶ୍ୟ କେତେକାଂଶରେ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଲା । ତଥାପି ସନ୍ଦେହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଭେଇ ଯାଇନି—ଏତେ ଶୀଘ୍ର ତା ଯିବାର ନୁହେଁ । ଅଧିକା କିଛି ନକହି ସେ ଚୌକି ଛାଡ଼ିଲା ।

କୋଠରୀ ଭିତରେ ଏକା ବସିଥିଲା ତୁଳିକା । ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଧୂମାଳ ଉଠିଥିଲା— ଆଜିର ଅବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ସେ କ'ଣ ଠିକ୍ କରିଛି ? ତୈଳହୀନ ଦୀପାଳୀକୁ ପୁଣି ଜାଳିଦେବା ଅପେକ୍ଷା କଥାଟାର ଗୋଟାଏ ହିସାବ ନିକାଶ କରି ଦେଇଥିଲେ ମନ୍ଦ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା !

—ବାର—

ମଧୁ ଦେହର ଉତ୍ତାପ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । କେତେ ଡାକ୍ତର ଆସିଲେଣି···କେତେ ଔଷଧ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲାଣି—ତଥାପି ରୋଗର ଉପଶମ ନାହିଁ । ସୁନ୍ଦର ତଳ ତଳ ଝିଅଟିର ଚପଳ ଛନ୍ଦ ଲାବଣ୍ୟ ଦିନ କେତୋଟିର ରୋଗ ପାଣ୍ଡୁରତା ଧରି ଶ୍ରୀହୀନ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଧୂଳିର ଦେହ ଧୂଳିରେ ଲୋଟୁଛି । ଅବିନ୍ୟସ୍ତ କେଶଦାମ ଅସଂଯତ ପବନରେ କେରି କେରି ହୋଇ ଅବଶ ତନୁଲତା ଉପରେ ଖେଳେଇ ପଡ଼ୁଛି । ମନର ସବୁ ବ୍ୟାକୁଳତା ଢାଳିଦେଇ ସେ ମିନତି କରୁଛି—ହେ ଭଗବାନ ! ହତାଶର ହୁତାଶନ ଭିତରେ ମୁଁ ଆଉ ଦଗ୍ଧ ହୋଇ ପାରିବିନି । ମୋତେ ତୁମେ ନେଇ ଯାଅ···ତୁମ ପାଷାଣ ଫଳକ ଭିତରେ ମୋ ଅବହେଳିତ ଦେହକୁ ନିଷ୍ପିଷ୍ଟ କରିଦିଅ । ଯେଉଁ ଦୁନିଆରେ ମଣିଷ ମଣିଷର ସ୍ନେହ ବୁଝେନି, ମମତା ବୁଝେନି, ଅନ୍ତରିକତା ବୁଝେନି, ସେପରି ଦୁନିଆଁରେ ମୁଁ ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ରହିବାକୁ ଚାହୁଁନି । ସରଳ ମଣିଷର ବୁକୁତଳେ ମୁଁ ଆଉ ଗରଳ ଦେଖି ପାରିବିନି ।

ଏତିକିବେଳେ ଆସିଛି ତୁଳିକା । ମଧୁ ଦେହରେ ହାତ ମାରି ଚମକି ଉଠିଛି । ଖଇଫୁଟା ତାତି ।

ମଧୁ ଆଖି ଖୋଲିଲା । ଶୁଖିଲା ଓଠଧାରରେ କ୍ଷୀଣ ହସ ରେଖା ଆଙ୍କି କହିଲା—ବସ୍ ।

ତୁ ନ କହିଲେ ବି ମୁଁ ଜାଣେ । ଅଯଥା କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଦେହର ଦୁର୍ବଳତା ବଢ଼ାଇ ଦେ'ନା । ଆରବଟରେ ଶୋଇ ରହ ।

ଆଉଥରେ ହସିଲା ମଧୁ ।

ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ ସତରେ ବଞ୍ଚିବି ଭୁଲକା ? ମନମୃଣାଳ ମୂଳରେ ସର୍ପର ଦଂଶନ ଲାଗିଛି ପରା ! ଆଉ ବେଶୀଦିନ ନୁହେଁ । କ୍ଷୟ ଲାଗି ଉଠିଲାଣି ।

ଧେତ୍ ପାଗଳି ! ଇମିତି କଥା ତୁଣ୍ଡରେ ଧରନ୍ତି ନା ? କେତେ ଲୋକ ବେମାର ପଡ଼ୁଛନ୍ତି, ପୁଣି ଭଲ ବି ହେଉଛନ୍ତି । ଆଉ ତୋର ଏତେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିବାର ମର୍ମ ?

ମୁଁ ଆଉ ଭଲ ହେବାକୁ ଚାହେଁ ନା ଭୁଲକା !

ଜାହ୍ନବୀ ଶୁଣେ !

ମଧୁ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲା ।

ହଉ ଥାଉ ! ଅନ୍ତର୍ଦହନର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଭଲ ହେବା ନହେବା ଭଗବାନଙ୍କ ହାତର କଥା···ମରିବା ବଞ୍ଚିବା ତାଙ୍କ ବିଚାର ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ସକାଳେ ପାଦ ଥାପି ଶେଷ ସଞ୍ଜ ଦେଖିବାକୁ ଏତେ ଆତୁର କାହିଁକି ?

ମଧୁ କଥାରେ ସାମାନ୍ୟ ମୋଡ଼ ଦେଇ କହିଲା—ଅଚ୍ଛା ଗୋଟି କଥା ପଚାରିବି କହିବୁ ?

ପଚାର୍ !

ହସନ୍ତ ବାବୁ ଟିଉସନକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ନା ?

ଛାଡ଼୍ ତାଙ୍କ କଥା । ଥରେ ପରା କହିଛି ସେ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି ?

କାହିଁକି ? ହେଲା କ'ଣ ?

କ'ଣ ପୁଣି ନହେଲା ଯେ ଏ ଶୁଣିବୁ ? ତୁ ରୋଗ ବିଛଣାରେ ଟିଉସନ୍ ଯିବା ବନ୍ଦ୍ । କାଲି ତାଙ୍କୁ କହିଲି, ସାର୍ ମଧୁ ଅବସ୍ଥା ବଳାବ ଚାଲନ୍ତୁ ଥରେ ଦେଖି ଆସିବା । କାହିଁକି ସେ ଶୁଣନ୍ତା ! କହି ବେଳନାହିଁ । ଏଇଆଙ୍କୁ କ'ଣ କୁହନ୍ତି ମଣିଷ ?

ମଧୁକୁ ବାଧୁଛି । ନୀରବରେ ସେ ଆଖି ମୁଦିଦେଲା । କୋଠରୀ ସାରା ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଗୃହିଣୀ ଘୁରୁଥିଲା ତୁଳିକା ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ରହିଛି ଟେଷ୍ଟ ପେପର । ତା କଡ଼ରେ ଖଣ୍ଡେ ନୀଳ ଲଫାପା । କୌତୂହଳୀ ହୋଇ ତୁଳିକା ଲଫାପାଟିକୁ ଟାଣି ଆଣିଲା । ଆଖି ମେଲି ମଧୁ ଥରେ ଉଠିଲା ଉତ୍କଟରେ । ଇସ୍ କି ଭୁଲ୍ ! ସେ ଦିନ ହସନ୍ତ ଭାଇଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠିଲେଖି ବି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରିନି । ତୁଳିକା ହାତରେ ଯେତେବେଳେ ପଡ଼ିଛି, ନିଶ୍ଚୟ ପଢ଼ିବ । ତାପରେ...? କ୍ରୋଧ ଓ ଘୃଣାରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିବ ସେ । ଆହତା ଫଣିନୀ ଓଲଟି ଚୋଟ ଦେବ ନିଶ୍ଚୟ । ତା ପବିତ୍ର ପ୍ରଣୟକୁ ବଦନାମ କରି ବାହାରେ ଅପପ୍ରଚାର ଆରମ୍ଭ କରିବ । ମଧୁ ବାଧାଦେଲା—ମୋ ରାଣ, ଚିଠିଟି ପଢ଼ନା ।

କାହିଁକି ନପଢ଼ିବି ? କିଛି...

ହଁ କିଛି କ'ଣ...ବହୁତ କିଛି ଅଛି ।

ତେବେ ତ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ପଢ଼ିବି । ଦୁଇ ବାନ୍ଧବୀ ଭିତରେ ଏତିକି କ'ଣ ଏକମନ ଆମର ନାହିଁ ?

ନିଷ୍ଫଳ ହେଲା ମଧୁର ସବୁ ଅନୁରୋଧ, ଲକ୍ଷ ମିନତି, କୋଟିଏ ବ୍ୟାକୁଳତା । ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ତୁଳିକା ପଢ଼ିନେଇ ଅସମ୍ଭବ ଧରଣର ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଛି । ମନ-ମରମ ତଳେ ତାର ଭୁହାକୁ ଭୁହା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଙ୍କିଛି— ଏ ଶାନ୍ତ ସରଳ ଝିଅଟି ତେବେ ଅପରିଚିତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟର ପାଦ ତଳେ ମନ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇପାରେ ?

ତୁଳିକା ! ମଧୁ ଡାକିଲା ।

ତୁଳିକା ଉତ୍ତର ଦେଇନି ।

କଥା କହିବୁନି ତେବେ ?

କହିବାର ଅଉ କ'ଣ ବାକି ରଖିଛୁ ଯେ ?

ରାଗ କଲୁ ?

ନାଁ ରାଗୁନି ଯେ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି । ତୋପରି ଝିଅ, ଯାହାପାଇଁ ବସନ୍ତର ମଳୟ, କୋକିଳର କୁହୁତାନ ସବୁ ହାର୍ ମାନି ଫେରିଯାଏ

ବୋଲି କଳ୍ପନା ଭରିଯାଏ, ସେ ପୁଣି ମନର ସବୁକିଛି ଦେଇ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଭଲପାଇ ବସିବ, ଏତ କିଛି ଭଲ୍ ଅସ୍ୱାଭାବିକ କଥା ନୁହେଁ । କିମିତି ସେ ଭୁଲ୍ କରି ବସିଲ୍ ?

ଅନ୍ୟକୁ ଭଲ ପାଇବାତ ଭୁଲ୍ ନୁହେଁ ତୁଳକା ।

ହେଲେ ତୋ ପରି ବୁଢ଼ ଚଡ଼ଇର ଝିଅ ପାଇଁ ଆଦୌ ଆଶା କରି ଯାଏନା ଯେ !

ସମସ୍ତିଙ୍କ ପରି ମୋ ଦେହରେ ତ ରକ୍ତ ମାଂସରେ ଗଢ଼ା ।

ତଥାପି...

ମନ ସମସ୍ତିଙ୍କର ସମାନ୍ ତୁଳକା । ମମତା ଦୁର୍ଲଭ ପଦାର୍ଥ । କମ୍ବସ କେହି ତାର ଅବମାନନା କରି ପାରେନା । ପ୍ରଣୟ ଚିରସବୁଜ, ଚିର ସୁନ୍ଦର । ସେହି ସୁନ୍ଦର ଓ ସଉନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଆକଣ୍ଠ ପାନ କରିବା ପାଇଁ କିଏ ବା ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ନ ଉଠିବ ?

ତୁ ବି ତେବେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠି ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଆପଣାର କରି କହିଛୁ ?

କଷ୍ଟସ୍ବ କଥା । ବସନ୍ତର ତଳ ପାହାଚରେ ଥାଇ ଉପର ପାହାଚକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ ମୁଁ । ମୁଗ୍ଧ ମଧୁର ଜୀବନ ପୋଡକୁ ପୋତାଶ୍ରମ୍ବ ଧରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ । ଏ ତ ଅପଚେଷ୍ଟା ନୁହେଁ ?

ଅପଚେଷ୍ଟା ନହେଲେ ବି ଦୁର୍ବଳ ଚେଷ୍ଟା । ସତେ ତୁ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ ଭୁଲ୍ କରିଛୁ ମଧ...ଏତେ କଅଁଳ ଛୁଡ ଧରି ତାଙ୍କ ଯୌବନ ଜୁଆର ଭିତରକୁ ତେଇଁ ପଡ଼ି ତୁ ଅନ୍ୟାୟ କରିଛୁ !

କବାଜ ଗୃହାଣୀରେ ମଧ୍ୟ ଗୃହିଁଙ୍କ ତୁଳକା ମୁହିଁକୁ । କ'ଣ କହୁଛୁ ସେ ! କଳେ ଭଲ ପାଇବି ଭଲ ପାଇବାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝି ପାରିଲନ !

ଆମର ଏ ମୂକ ସମାଜ ଦୁର୍ଲଭ ମମତାକୁ ଯିମିତ ବଳଲାଗି କରେ ତୁ ବିତ ଟିକ୍ ସିମିତ କରି ବସିଲୁଣି ? ଆଚ୍ଛା ତୁଳକା, ତୁ କେବେ ମନ ମଣିଷର ତାଳକୁ ଶୁଣିଛୁ ? ଥରେ ପରି କହୁଛି, ଭଲପାଇବା ଜୀବନ ପାଇଁ ଏକ ବରାଟ ଅମୃତ୍ୟାଗ...ବସ୍ତୁବାଦୀ ଦୁନିଆ ପାଇଁ ଏକ ବରାଟ

ଆଦର୍ଶ । ଆଦର୍ଶକୁ ତୁ କେବେ ଘୃଣା କରୁ ? ଆଦର୍ଶ ଯଦି ବିଚଳିତ ହୁଏ ଯେବେ ଏମା ଜୀବନ ଦୁର୍ବହ ହୋଇଉଠିବ, ସମାଜ ନିନ୍ଦା ଅପବାଦ ଗାଇବ—କିନ୍ତୁ ଆଦର୍ଶ ଯଦି ଦୃଢ଼ ହୁଏ ? ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଗ୍ନି ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ଯଦି ବିଜୟ ଟୀକା ମିଳେ ?

ସୁଯୋଗର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ଥିଲି ତୁଳିକା । ମଧୁ କଥାର ଖିଅ ଧରି କହିଲି, ଆଦର୍ଶ ଯଦି ତୋ ପାଇଁ ଏତେ ବଡ଼, ତେବେ ମୋ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ କ'ଣ କ୍ଷମାଦେଇ ପାରିଲୁନି ? କେଉଁ ବିଶ୍ୱସ୍ତତାର ହାତଦେଇ ଆଜି ତୁ ଯାଉଥିଲୁ ବସନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ମୋର ଅପପ୍ରଚାର ଗାଇବାକୁ ?

ମୁଁ ତ ଅପପ୍ରଚାର କରିନି ! ବାଧାଦେଲି ମଧୁ । ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଯେଉଁ କଥା ତାଙ୍କୁ ତୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଥିଲୁ, ସେ କଥା ମୁଁ ମୁକୁଳି ଦେଉଥିଲି ମାତ୍ର । କିନ୍ତୁ ତୁ··· । ତୋ କଥା ଥରେ ଭାବିଛୁ ଦେଖି ?

କ'ଣ ଭାବିବି ?

ଏଇ ସୋହାଗ ବାସ୍ତୁହୀନ ଯୁବକ ନାମରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ଧରି କୁତ୍ସା ଗାଇ କି ଗୌରବ ପାଇଲୁ ? କି ସ୍ୱାର୍ଥ ମିଳିଲା ତୋତେ ? ଆପଣା ଚରିତ୍ରର ସଫାଇ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ଜଣକର ନିନ୍ଦା ଗାଇ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କର ଯେଉଁ ମନ ଧରି ଯାଏ, ସେ କ'ଣ ପ୍ରକୃତ ଏକନିଷ୍ଠତା । ବସନ୍ତ ବାବୁ ତୋତେ ମନଦେଇ ଚାହୁଁଥିଲେ, ତୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଦାନ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଲୁନି । ଏହା ବୋଲି ତାଙ୍କ ହୃଦୟକୁ କି ତୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ବସିବୁ ? ଏଇ କ'ଣ ନାରୀର ନାରୀତ୍ୱ ? ଯେଉଁ ନାରୀ ପୁରୁଷକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଶିଖିନି, ସେ ନାରୀ—ନାରୀ ନୁହେଁ—ରାକ୍ଷସୀ ।

କହି ଚାଲିଛି ମଧୁ ! ରେଗିଣା ଅଧିର ତାର ମୁଖର ହୋଇ ଉଠିଛି । ଅପମାନ ସହି ହେଉନି ଆଉ । ଆଖି ତଳେ ଲୁହ ଜମିଆସିଲାଣି । ଆଉ ଶୁଣି ପାରିଲିନି ତୁଳିକା···ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ସହ୍ୟ କରି ପାରିଲିନି । ହଠାତ୍ ଉଠି ପଡ଼ିଲି ବାହାରି ଯିବାପାଇଁ ।

—ତେର—

ତୁଳିକା ଚାଲି ଯାଉଛି—ଚାଲି ଯାଉଛି ତା ଘରର ଛବି ସା
ପବନରେ ହଲି ହଲି, ସଞ୍ଜ ଅଂଧାରରେ ଥରି ଥରି । ମଧୁର ପିଞ୍ଜ
ରେ ହଲଚଲ ଦମକା ପବନ ବାହାରକୁ ଉଡ଼ିର ଆସିଲା ।

ତୁଳିକା ଅପମାନିତ ହୋଇ ଫେରିଛି । ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃ
ନଦେଇ ସେ ତାକୁ ଚଂଚଳୀ ଭାବରେ ଅପମାନ ଦେଇଛି । ତା ମ
ତଳେ ପ୍ରତିହିଂସାର ବହ୍ନି ନିଶ୍ଚୟ ଜଳି ଉଠିଥିବ ! ସେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବ
ନିଶ୍ଚୟ ନେବ । ହେଲେ ସେ କାହିଁକି ଇମିତି ଭୁଲ୍ କଲା ? ଟିକି
ଧରା ପଡ଼ିଥିବା ପରେ ଅଇଁଲ କଣ୍ଟକ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ କ'ଣ
ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ! ଜଳନ୍ତା ନିଆଁରେ ଆହୁତି ଦେଇ ସେ ବଡ଼ ଭୁଲ
କରିଛି ।

ତୁଳିକା ତାର କା ଜଣେ ? ଜଣେ ପରିଚିତା ସହପାଠିନୀ । ତ
ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ଭାଗ ନେବା ପାଇଁ ଏତିକି ପରିଚୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ
ଦେବା-ନେବାର ଦୁନିଆଁ ତଳେ କଷାକଂଷି ସ୍ୱାର୍ଥର ପ୍ରଥମ ପରିପୂର
ଜୀବନ-ଧର୍ମୀର ଧର୍ମ । ···ସେଇ କେତେ ଟି ସିଧା ସିଧା ଧାଡ଼ିର ସମ
ମନ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି—କେତେ ବିରାଟ ହୋଇ ନଉଠବ ? ଲେଖାଟି ଧ
ତୁଳିକା ଦୁର୍ନାମ ରଟି ବସିବ···ସତ୍ୟକୁ କେବଳ ମନ ଭିତରେ କେତେ ନୂ
ମିଥ୍ୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେବ । ସମାଜ ଗୃହିଁ ବସିଛି । ସ୍ନେହକୁ ବଡ଼ କରେଇବା

ର ଅପାର ଆନନ୍ଦ । କହିବ, "ମଧୁ କଂଭଗ୍ନହିଣୀ, ଛଳନା;
ସ୍ତ୍ରୀ···ଗୋପନରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପୁରୁଷ ପାଖକୁ ପ୍ରେମ ନିବେଦନ ଜଣାଇ
ଛି, ଚିଠାଉ ଲେଖିବସି ଥିଲି"—ଇମିତି କେତେ କଥା ।

ଆଉ ବସନ୍ତ···ଜୀବନର ସବୁଜ ବେଳା ଧପରର ନୟନର ସଜଳ
ର୍ଘ୍ୟ ଧରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ଯାହାର ଶାରକ ବନ୍ଦାପନା କରି ଆସିଥିଲା,
ଶଷରେ ସେ ବି ଭୁଲକାର ଛଳନା ଗୁଞ୍ଜରଣରେ ମଭୁଆଲ ହୋଇ ତା
ାମରେ ସତ ମିଛ ଦୁଇପଦ କହି ପିକାଳୁ ପଛେଇବନି ।

ତାପରେ···ତାପରେ କ'ଣ କରିବ ସେ । କମିତି ବଞ୍ଚିବ ? ଫେରି
ଆସିବାର ସମତାର ପଥ ଆଗେ ଆଗେ କଣ୍ଟକର ହୋଇ ଉଠିବ । ସରଳ,
ଅକପଟ, ପବିତ୍ର ହୋଇ ସେ ଆଉ ଫେରି ପାରିବନି—ଫେରି ପାରିବନି
ସମାଜ ଭିତରକୁ ନିଜର ସତୀତ୍ୱ ଝଣ୍ଡା ଧରି । ସେ ଅସତୀ—ସେ
ବାରବିଳାସିନୀ···

ଦୁନିଆଁର ନିର୍ମମ, ନିଷ୍ଠୁର ଆଘାତ ତଳେ ମର୍ମାହତ ହୋଇ
ଉଠିଛି ମଧୁ । ବଞ୍ଚିବାର ସ୍ୱାଦୁ ତା ପାଇଁ ହଳାହଳ ରୂପ ନେଇଛି ।
ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରଣୟିନୀ ପରି ଜୀବନ୍ତ ଦଗ୍ଧ ନହୋଇ ଏ ପଙ୍କିଳ ଦୁନିଆଁ ଭିତରୁ
ଛୁଟିଯାଇ ପାରି ପ ରିଲେ ଜନ୍ମର ସାର୍ଥକତା ଆସନ୍ତା, ନିଜ ହୃତ ହୃଦୟର
ପରିଚୟ ମିଳନ୍ତା । ଆଖି ଆଗରେ ରୂଢ଼ ଦୁନିଆଁର ବିଭୀଷିକା, ବଞ୍ଚିବାର
ବାସନା—ଆଖି ଆର ପାଖରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ଦୁନିଆଁର ଚିତ୍ର—ଅତି
ମୁଗ୍ଧକର, ଅତି ମଧୁର । କେଉଁଟିକୁ ସେ ବରି ନେବ ଆଜି ?

ମଧୁ ମନର ଦୃଢ଼ତା ଧୀରେ ଧୀରେ ବଜ୍ର ପରି କଠିନ ହୋଇ
ଉଠୁଥିଲା । ଯେଉଁ ଭଗବାନ ତା ସରଳ ପ୍ରାଣର ନିରଳ, ପ୍ରେରଣାକୁ
ହୁତାଶନର ପରଖ ଦେଇ ପାଉଁଶ କରି ଦେଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କରି ବିରୁଦ୍ଧରେ
ସେ ଧର୍ମଘଟ କରିବ । ସେ ଚୁଟେଇ ଯିବ ବହୁତ ଦୂରକୁ—ଆଖିର ...
ପାରି ଗାଁକୁ ।

ମଧୁ ଗୋଟାଏ ହୋସ୍‌ରେ ଉଠି ବସିଲା । ଏତେ ଦିନର ବେ
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯେତେ ଯିମିତ ଆଖି ପିଛୁଳାକ ଭିତରେ କେଉଁ ଆଡ଼େ ଉଭେ

ଯାଉଛି···ସତେ ଯିମିତ ତା ଦେହର ନଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ପୁଣି ଲେଉଟି ଆସିଛି
ମଧୁସ୍ମି ଗୃହାଣୀରେ ଅଟେରେ ଗୃହ ପାଖକୁ ଗୃହିଁଲା । କେହି ନାହିଁ । ଉତ୍ତ
ଭଗ୍ନ ଦଉଡ଼ି ଲ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାଃସ୍ତଜ ଆଲୋକ ରଶ୍ମି ସଞ୍ଜ ଅନ୍ଧାରରେ ହଜି ଗଲେଣି
ତାରାର ଫୁଲକୁ କକଟାରେ ଖଞ୍ଜି ଆଉ ଘଡ଼ିକ ପରେ ଆକାଶ-ମଥାନରେ
ଦୋଳି ଖେଳିବ ଚନ୍ଦ୍ର । ବୋଧ ହୁଏତ କର୍ମକ୍ଲାନ୍ତ ଦେହକୁ କେଉଁଠି ଆଉ
ଜାଇ ନେଇ ଥିବ । ଅଫିସରୁ ବାପା ଫେରୁ ଫେରୁ ରାତି ପହରେ ହେବ
ଏତିକ ଭିତରେ ତାକୁ ସବୁ କିଛି ଶେଷ କରି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ତ
ଖଣ୍ଡେ ଶେଷ ଚିଠି ତ ଲେଖି ଦେଇ ଯାଇ ପାରିବ ତା ନିଷ୍ଠୁର ଦେବତା
ନିକଟକୁ ! ମନର ଶେଷ ସ୍ୱର୍ଗ, ପ୍ରାଣର ଶେଷ ବ୍ୟଥା, ଜୀବନର ଶେ
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କ'ଣ ସେ ଜଣାଇ ଦେଇ ଯାଇ ପାରିବନି ? କଲମ୍ ଧରି
ମଧୁ । ହାତ ଥରୁଛି—ଥରୁଛି ରୋଗିଣୀ ହାତର ତୁଳିକା—ତଥାପି ସେ
ଗଡ଼ିଗଲି—ତଥାପି ସେ ଚାଲିଲା ।

ବିଜୟୀ ପ୍ରିୟ ମୋର···

ଆଜି ମୋର ଏ ଶେଷ ଲଗ୍ନରେ ରୁଗ୍ଣ ଦେହର ଦହନ ଓ ବିକଳ
ମନର କ୍ରନ୍ଦନ ଭିତରେ ଲେଖୁଛି ଏ ଚିଠିଟି । କାହିଁକି ଲେଖିବି, ଲେଖିବା
ପଛରେ କି ସ୍ୱାର୍ଥ ବା ଜଡ଼ିତ ଏ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଅବକାଶ ବି
ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଗଡ଼ି ଗଲେ ଅପର ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମୋ
ପାଇଁ ଆଉ କିଛି ନଥିବ । ତୁମେ ବି ନିଶ୍ଚୟ ସୁଖୀ ହେବ । ତୁମର ଜନ୍ମ
ଗଲା—ତୁମ ବିଗ୍ରହରେ ମଧୁ ଅନେକ ବନ୍ଧୁ ମଳିଣି । କିନ୍ତୁ ମୋ ବିଗ୍ରହରେ
ତୁମେ ଚିରଦିନର ଦେବତା । ମଣିଷ ହେଲେବି ଠାକୁର । ତୁମେ
ଅବିନାଶୀ, ତୁମେ ଅକ୍ଷୟ, ତୁମେ ଅମର । ତେଣୁ ପିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ଅତୀତ
ଇତିହାସ ସବୁ କାଣିଗୃଏ ତୁମକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଣାଇ ଦେଇ ଯିବ । ଆଜି ଏ ଚରମ
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୋ ଲେଖନୀ ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ହସିବ, ଶେଷ ଥର ପାଇଁ କଥା
କହିବ ।

ତୁମେ କିନ୍ତୁ ଶୁଣିବତ ? ଶୁଣି ପାରିବ ମୋ କରୁଣ ଜୀବନର ଅନ୍ତ
ବୋଲା ଇତିହାସ···ଶୁଣି ପାରିବ ମୋ ବିକଳ ପ୍ରାଣର କାତର ରାଗିଣୀ ?

।ରିବ ତୁମେ ? ଶୁଣି କଣ କରିବ ? ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଦେଇ ପାରିବ ? ବେଦନା ଜଣାଇ ପାରିବ ? ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରାଇ ପାରିବ ? ସେ , ସେ ଆନ୍ତରିକତା ତୁମର ଅଛି ? ସେ ସମବେଦନା ତୁମର ଅଛି ? ମକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲି ।

ତୁମ ଆଖିରେ ମୁଁ କ'ଣ ଥିଲି ଜାଣେନି କିନ୍ତୁ ମୋ ଆଖିରେ ଥିଲ । ଦେବତା । ସେଇଥିପାଇଁ ଆଗ ପଛ ବିଚାର ନକରି ମୁଁ ତୁମକୁ ପାଉଥିଲି—ଭଲ ପାଉଥିଲି ତୁମକୁ ଆଜୀବନ ମୋ ପଣତ କାନରେ ି ରଖିବା ପାଇଁ—ଭଲ ପାଉଥିଲି ତୁମ ବ୍ୟସ୍ତ-ଅକୁଳ ଅବସାଦକୁ ମମତା ଅମୃତରେ ଧୋଇ ଆଣିବା ପାଇଁ । କୁମାରୀ ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଭୁଲ ସେ, ଅଜଣା ଅଶୁଣା ଯୁବକ ପ୍ରତି ପ୍ରଥମ ଅନୁରାଗ, ପ୍ରଥମ ମୋହ ନ । ···ମୋ ଜୀବନକୁ ପାଦରେ ତୁମେ ଦଳି ଦେଇଥିଲ···ମୋ ହକୁ ତୁମେ ଉପେକ୍ଷା କରିଥିଲ—ତଥାପି ମୁଁ ଡେଇଁଥିଲି ତୁମ ଜୀବନ ର ଭିତରକୁ । ମୋ ଦୁର୍ବଳ ଦିନରେ ତୁମେ ପ୍ରଥମ ହୋଇ ଉଭା ହୋଇଥିଲ ବୋଧହୁଏ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ତା ଭିତରେ ଜୀଇଁବାର ର୍ଗ ପାଇଥିଲି, ଫୁଲର ଗନ୍ଧ ପାଇଥିଲି, ଆଉ ପାଇଥିଲି ଏକ ନୂତନ-ରାଗର ସୂଚନା !

ହେଲେ କ'ଣ ମିଳିଲା ମୋତେ ?
କି ସମ୍ମାନ ରହିଲା ମୋର ?
କି ପ୍ରତିଦାନ ଦେଲ ତୁମେ ?

ବୁକୁ ତଳେ କେତେ ଆଶା ସୌଧ ଗଢ଼ିଛି···କେତେ କଳ୍ପନାର ଦୀପ ଜାଳିଛି—ଦିନ ଆଲୁଅରେ, ଘନ ଅନ୍ଧାରରେ, ଉଷା ପାହାନ୍ତରେ ···ଖାଲି ଚାହିଁଛି···ଆଖିରେ ଲୁହ ଭରି ଚାହିଁଛି···ବୁକୁରେ କୋହ ଧରି ଚାହିଁଛି—ନିହାତି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ତୁମ ସାଥିରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ । ସେଇଥିପାଇଁ ଏ ବିଡମ୍ବନା !···ସତେ ମ ! ଉଡ଼ା ଚଢ଼େଇକୁ ଧରି ରଖିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରୟାସ ମୁଁ କରିଥିଲି ତା ମୋର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି ! କାହିଁକି ଉଚିତ ହେଲା ? ସେ ଭୁଲ୍ ମୋର ନା ତୁମର ? ତୁମର ମୋ ପ୍ରତି ଅବହେଳା,

ବରଞ୍ଚ, ଘୃଣା ଦେଖି କମ୍ ଅରଡ଼ ତୁମଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନି ! ତଥାପି କ'ଣ ପାଇଲି ? ପ୍ରତି କ୍ଷଣରେ ତୁମର ହସ ହସ ମୁହଁ ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ଝଳକି ଉଠିଲା । ତାର ଫଳ ଏ ପରାଜୟ !

ଆଜି ମୁଁ ହାରି ଯାଇଛି···

ସତେ ହସନ୍ତ ବାବୁ ଆଜି ମୁଁ ହାରି ଯାଇଛି—ହାରି ଯାଇଛି ମୋ ନାରୀତ୍ୱ—ହାରି ଯାଇଛି ମୋ କଳ୍ପନା ତୁମର ରୁକ୍ଷ ପୌରୁଷ ପାଖରେ । ତଥାପି ବୁଝି ପାରୁନି ଆଜିର ଏ ବିଦାୟ ଲଗ୍ନରେ ତମର ସ୍ମୃତି କାହିଁକି ମୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଆକୁଳ କରୁଛି···କାହିଁକି ମୋ ପାଦକୁ ଭିଡ଼ି ଧରୁଛି ପଛକୁ । ସତେ କ'ଣ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲପାଅ ?

ନାଁ—ଅସମ୍ଭବ ! ତୁଳିକାର ମୋହ ଯାହା ଆଖିରେ ଭେଲିକି ଲଗାଇଛି ସେ ପ୍ରକୃତ ହୃଦୟ କେବେହେଲେ ବୁଝି ପାରେନି ! ପାରିବ ନାହିଁ ବି ! ସେଇଥିପାଇଁ ମୋର ପରାଜୟ···ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ଦୂରେଇ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛି !

ମୁଁ ଆଜି ଯାଉଛି । କେଉଁଠିକୁ ଜାଣ ? ବହୁତ ଦୂରକୁ···ଯେତେ ଦୂର ଗଲେ ମଣିଷ ଆଉ ଥରେ ଲେଉଟି ଆସି ପାରେନା···ଯେତେ ଦୂର ଯାଇ ପୁଣି ଥରେ ସେ ଆଉ ଏ ଅଶ୍ରୁଳ ସଂସାରକୁ ଚାହିଁ ପାରେନା । ମୋ ମନର ମଣିଷ ମୋତେ ଆଜି ଇଙ୍ଗିତ କରୁଛି···ନୂତନ ସଂସାରର ନୂତନ ଆଲୋକ ଦେଖାଉଛି । ତୁମ ପୁରୁଷ ଦର୍ପିତ ମନ ପାଖରେ ମୁଁ ସିନା ହାରି ଯାଇଛି, ହେଲେ ମୋ ଆଦର୍ଶ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ଅବିଚଳିତ । ବ୍ରତ ମୋର ଏବେବି ମଳିନ—ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୋର ଏବେବି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ—ସାଧନା ମୋର ଏବେବି ଶେଷ ହୋଇନି ।···ସେ ଆଜି ମୋତେ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଉଛି, ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଉଛି—ଯାହା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ଦେଇ ପାରିନ ତୁମେ । ଆଜି ମୁଁ ଚାହେଁ ମୁକ୍ତି । ତୁମକୁ ଭଲ ପାଇ, ଆଦର୍ଶକୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରି ଅନ୍ୟ ଏକ ପୁରୁଷର ଆଶ୍ଲେଷ ଭିତରେ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଶ୍ୱାସ ହେବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁନା । ସୀମାବଦ୍ଧ ଜୀବନ ଠେଲି ସୀମାହୀନ ଜୀବନ ଭିତରକୁ ଲମ୍ଫ ଦେବାକୁ ମୁଁ ଚାହେଁ । ଆଉ ମୁଁ ଚାହେଁ ଏ ପଙ୍କିଳ ଦୁନିଆଁ ଆର ପାରିରେ ଦେଖିବାକୁ ଏକ

ଦୁନିଆ । କୋଇଲି ଗାଉଥିବ, ମଳୟ ବହୁଥିବ, ସୁରଭି ଛୁଟୁଥିବ— ବ ମୁଁ ସେଠି ଏକାକୀ ତୁମରି ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ—ଆଙ୍କୁଥିବି ତୁମରି ମୂର୍ତ୍ତି—ଗଢ଼ୁଥିବି ଅଶାର ତାଜମହଲ ! ସେଇଠି ମୁଁ ଏକାକୀ ସାଧନା ବି, ଏକାକୀ ତପସ୍ୟା କରିବି—ଅତି ନୀରବରେ, ଅତି ଗୋପନରେ ! ମ ଫିବ ! ହଁ ସାଥି, ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଫିବ ! ଦିନ ଆସିବ ଗଗନ ପବ ଦ ମୋ ଚାନ୍ଦିଣୀ ଝରିପଡ଼ିବ ତୁମରି ଦେହରେ···ଗୁମୁରି ଉଠିବ ତୁମରି ତନ କାନେ । ତୁମେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ପାରିବନି···ମୋ ଦେବତା କେବେ ାଡେ ଛାଡ଼ି ବେଶୀ ଦିନ ରହି ପାରିବନି ! ଏଠି ଯାହା କଳ୍ପନା ସେଠି ହିବ ବାସ୍ତବ·· ସେଇଠି କରିବି ମୁଁ ତୁମର ପାଦ ପୂଜା···ସେଇଠି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିବ ମୋ କୁମାରୀ ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଉଷୁମ କାମନା । କି ସୁନ୍ଦର !

ଆଅ ସାଥୀ—ବେଳ ଗଡ଼ି ଗଲାଣି । ଆଉ ଘଡ଼ିଏ ଗଲେ ଆକାଶରେ ହ୍ନ ଉଠିବ···ତାପରେ ଧଳକରେ ଜ୍ୟୋତିର ଫୁଲ ଫୁଟିବ···କୋଉର ାନ୍ତ ଆଖି ପତାରୁ ସ୍ୱପ୍ନ ବି ତୁଟିବ । ତା ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ସବୁ କଥାର ସମାଧାନ ମୁଁ କରି ନେଇ ନଥିବି ତେବେ ଆଉ କ'ଣ ସେତେବେଳେ ପାରିବି ?··· ମୋ ପାଇଁ ତୁମେ କିଛି ଦୁଃଖ କରିବନି । କେତେବେଳ ଭାବି ନଥିଲ—ଆଜି କରିବ ଭାବିଛ ? ମୁଁ ତୁମର କିଏ ? ମଧୁ ତୁମ ପାଖରେ ଏକ ନିଭଅଁଛ ସୃଷ୍ଟି । ଅତୀତରେ ଯଦି ଭୁଲ୍ କିଛି କରିଥାଏ, ତେବେ କୋମଳ ହୃଦୟରେ କ୍ଷମା ଦେବ । ଚିଠିଟି ପଢ଼ିସାରି ବି ପୁଣି ଥରେ ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବନି ସେତେବେଳକୁ ମୃଦୁଗଂଧା ନଦୀ ଚଞ୍ଚଳ ଉର୍ମିର ଶାଇ ମୋତେ ଟାଣି ନେଇଥିବ ଅନେକ ଦୂରକୁ । ପାଣିରେ ଗାର ପଡ଼ି ଲିଭିଯିବ··· ତନ୍ଦ୍ରିଲ ଜଳରେ ଲହରୀ ଉଠି ଲିଭିଥିବ ।···

ହସି ହସି ବିଦାୟ ଦିଅ—ଏତିକି ତୁମ ପାଖରେ ମୋର ଶେଷ ମାଗୁଣି —ଅଳି—ପାରିବନି ଦେଇ ?

। ଇତି ।
ଗଂଧହୀନା
ମଧୁମାଳତୀ

ଚିଠିଟିକୁ ଶେଷ କରି ଥରେ ପଢ଼ିନେଲେ ମଧୁ । ମନର ସବୁ ଦରଦ ଧୋଇନେଇ କଳା ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ଚକ୍ ମକ୍ କରି ଉଠୁଛି । ଯେଉଁଠୁ ତୁଳିକା କାଢ଼ି ନେଇଥିଲେ ତାର ପ୍ରଥମ ଚିଠି, ସେଇଠି ଅତି ଯତ୍ନରେ ଭାଙ୍ଗିଭାଙ୍ଗି ମଧୁ ସାଇତି ଦେଲେ ତାର ଏ ଶେଷ ଲେଖାକୁ । କୋଉ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ନିଦ୍ରିତ ।

ଦେହ ଥରୁଛି—ମନ ବି ଥରୁଛି । ବିଛଣା ଉପରୁ ଉଠିଆସି ଧୀରେ ଦୁଆର ଅଗଣାରେ ଠିଆହେଲେ ମଧୁ । ଏଇ ଘର···ଯେଉଁଠି ଦିନେ ସେ କୁଆଁ କୁଆଁ କାନ୍ଦ ଉଠିଥିଲେ···ଯାହାର ପାଣି ପବନ ତା ଦେହର ପ୍ରତି ଶିରା-ପ୍ରଶିରାରେ ଫୁଟି ଉଠିଥିଲେ—ତାକୁ ସବୁ ଦିନ ପାଇଁ ପଛରେ ପକାଇ ଆଜି ତାକୁ ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ—ସବୁ ଆକର୍ଷଣ ତାକୁ ଭୁଲି ଯିବାକୁ ହେବ । ଆଖିରେ ଲୁହ ଖେଳୁଛି ।

ନିମିଷକ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଶକ୍ତ କରି ନେଲେ ସେ । ଛି, ଏସବୁ ଦୁର୍ବଳ ମନର ବିକାର । ବାପ, ମା' ଜନ୍ମ ସିନା ଦିଅନ୍ତି, ଭାଗ୍ୟତ ଦିଅନ୍ତି ନି । ସେ ଯିବ—ନିଶ୍ଚୟ ଯିବ ! ଆଦର୍ଶର ବିଜୟିନୀ ହେବାକୁ ଯିବ ! ଜୀବନ-ସଂଗ୍ରାମରେ ଜୟଟୀକା ନେବାକୁ ଯିବ ।

ଆଖି ଆଗରେ ଗଦାଏ ରାସ୍ତା । ସହରର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ମୃଦୁଗଂଧୀର ବୀଚି-ବିକ୍ଷୋଭିତ ବକ୍ଷ । ବନାନୀର ନିବିଡ଼ କୋଳ ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ଝରି ପଡ଼ୁଛି ସେ । ତାକୁ ଯେ କୌଣସି ମତେ ସେଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ହେଲେ ସେ ଯାଇପାରିବତ !

—ଚଉଦ—

ଅପମାନର ଜ୍ୱାଳାରେ ହସ୍ତା ଭୁରଙ୍ଗୀ ପରି ସେତେବେଳେ ଲେଉଟି ଯାଇଥିଲା ତୁଳିକା, କିନ୍ତୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ପଢା କୋଠରୀରେ ବସି ଚିନ୍ତା କରିବା ଫଳରେ ଅଭିମାନ ତାର ନିହାତ ହାଲ୍‌କା ହୋଇଯାଇଛି···ମଧୁ ମନର ନିର୍ମଳତାକୁ ସେ ଆଉ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରୁନି ।

ବାସ୍ତବିକ୍ ମଧୁ କଣ ଭୁଲ କରିଛି ! ପ୍ରତ୍ୟେକ ତରୁଣତରୁଣୀଙ୍କର ଜୀବନରେ ଏମିତି ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସି ପହଞ୍ଚେ ଯେତେବେଳେ କି ସେ ଆପେ ଆପେ ଅନୁଭବ କରେ ଏକ ତଡିତ୍‌ର ପ୍ରବାହ ।

ମଧୁ ହସନ୍ତବାବୁଙ୍କୁ ଭଲ ପାଏ—ଭଲ ପାଏ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ହଜି ଯିବା ପାଇଁ—ଭଲ ପାଏ ଗୋଟିଏ ତରଣୀରେ ଦୁହେଁ ଭାସି ଯିବାପାଇଁ । ନିହାତି ସରଳ, ନିହାତି ନିର୍ମଳ ତାର ମନୋଭାବ । ହସନ୍ତ୍‌ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ଅବହେଳା ପାଇବି ସେ ତାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରେ—ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନା ପାଇ ବି ପୂଜା କରେ······ନିଷ୍ଠୁରତା ଦେଖି ବି ସାଧନା କରେ । ସେ ଯିମିତି ନିଜର ଆଦର୍ଶ ଧରି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ନୀରବ ପୂଜାରିଣୀ ସାଜି ଆସିଛି, ସିମିତି ଆଜି କାଲିର ଦୁନିଆଁରେ କେତୋଟି କୁମାରୀ କନ୍ୟା ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି ? ମଧୁ ବାସ୍ତବିକ୍ ଆଦର୍ଶବାଦିନୀ । ତା ସଂକଳ୍ପ ଅତି ଦୃଢ଼, ଅତି କଠୋର । ସମବୟସ୍କା ହେଲେ ବି ହୃଦୟର ମହନୀୟତା ନେଇ ସେ ତାର ନମସ୍ୟା···ଭାବନାର

ଛୁହେଲ ଭିତରେ ତୁଳିକା ଯେତିକି ବୁଂଧି ହୋଇ ଉଠିଥିଲା; ଅବସ୍ଥାର ଗୋଲକଧନ୍ଦା ତାକୁ ସେତିକି ବିହ୍ୱଳ କରି ଦେଉଥିଲା ।

ମଧୁର ଦାଦାର ନାବକୁ ଯିମିତି ହେଲେ କୂଳରେ ଲଗାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଭିଯୋଡ଼ ଅମ୍ମାକୁ ଯିମିତି ହେଲେ ଯୋଡ଼ ଦେବାକୁ ହେବ—ସେଥିପାଇଁ ଆଜି ତାକୁ ବସନ୍ତ୍ ବାବୁଙ୍କ ସାଥିରେ ଗୋଟାଏ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବସନ୍ତ୍ ବାବୁ ଆସିଲେ ସବୁ କଥା ଖୁସି ଖୋଲି କହିବ । ମଧୁକୁ ବିବାହ କରି ନେବା ପାଇଁ ମିନତି କରିବ । ସେ କ'ଣ ତା ଅନୁରୋଧର ମୂଲ୍ୟ ଦେବେନି ? ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ହୋଇ ବି ଗୋଟିଏ ଜଳନ୍ତା ଜୀବନର ଭିନାରି ଧରି ପାରିବେନି ?

ନିଜ ମନ ଭିତରେ ଆଶା ନିରାଶାର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଙ୍କି ନିଜେ ସମାଧାନ କରୁଥିଲା ତୁଳିକା । ବାହାରୁ ଯୋଡାର ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । ବସନ୍ତବାବୁ ଆସିଲେ କି !

ଏବୁଣି କିନ୍ତୁ ଡେଇଁ ବସନ୍ତ୍ ଭିତରେ ପାଦ ଦେଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ଏ ଅଭିନୟର ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ସଙ୍କଳ୍ପ କରି ଦଶାରୁ ବାହାରିଛି । ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ପାଇବା ପରେ ତା ମନରେ ବି ଜଳନ୍ତା ନିଆଁର ଚେଇଁ ଚେଇଁ ଗୁଳା ଘୁରୁଛି । —ଏ ପ୍ରହସନର ଆଜି ଯବନିକା ହେବ ।

···ଆଜି ଗାଁରୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ପାଇଛି । ବାପା ଦେଇଛନ୍ତି । ଖୁବ୍ ଭଲ । ବାପ ନିଜ ପୋଷିଲା ଝିଅ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବନି ତ ଆଉ ଦେବେ କାହା ପାଖକୁ ?

ମୋ ପାଇଁ ସେ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡେ କେବଳ ମାତ୍ର ଚିଠି ନୁହେଁ ତୁଳିକା—ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତିମନ୍ତ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ।

କାହିଁକି ? କ'ଣ ଇମିତି ଲେଖାଥିଲା କି ସେଥିରେ ?—କ୍ଷୀଣ କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ତୁଳିକା ।

ଲେଖାଥିଲା ମୋ ବିବାହ କଥା । ଅନେକ ଆଡ଼ୁ ନିତି ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସୁଛି । ବାପା ଚାହୁଁଛନ୍ତି ବିବାହଟା ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ହୁଏ ଉଠାଇ ନେବାକୁ

ଳିକା

...ଧବା, କାରଣ ତାଙ୍କର ବୟସ ଖସିଲାଣି···ବୋଉ ଚାହୁଁଛି ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ବେଳ-ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦେଖିବ···ଆଉ ଆମ ବୁଢ଼ୀଆଈ ଚାହୁଁଛି ଆଭିଜାତ୍ୟର ଗର୍ବକୁ ବଜାୟ ରଖିବାପାଇଁ କୁଳର ଲକ୍ଷ୍ମୀଟିଏ।—ଇମିତି କେତେ କଥା, କେତେ ଅଭିଯୋଗ। ଏତେଦିନ ଯାଏଁ ଫାଙ୍କି ଦେଇଥିଲି ସିନା ଆଉ ଏଣିକି ଫାଙ୍କି ହେବନି। ଉତ୍ତର ନ ଦେଲେ ସେ ନିଜେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ ବୋଲି ଧମକ ଦେଇଛନ୍ତି।

ଆପଣ କେବେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫାଙ୍କି ଆସୁଥିଲେ ?

ତା'ଛଡ଼ା ମୋ'ର ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାୟ ନଥିଲା ଯେ ?

ହୁଁ···ତୁଳିକା ହଠାତ୍ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲା।

ତୁଳିକା !···

ଉ ?

କ'ଣ ଭାବୁଛ ?

ଭଙ୍ଗା କୁନିଆଁ ଭିତରେ ଭ୍ରାନ୍ତ ମଣିଷର ଅବସ୍ଥିତି କଥା ନିହାତି ବିଚିତ୍ର, ନିହାତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ—ନୁହଁ ସାର୍ ?

ମାନେ ?

ଅନାଗତ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ଖାହିଁ ଗୃଏ ସୁଆଦ ଲୋଡ଼ ବିଗତ ଅତୀତ ପାହାଡ଼ରୁ ଏଇ ମଣିଷ କେତେ କଥା ଖୋଳେ··· ଅନ୍ଧାରରେ ବାଟ ଲଗାଇ ଧୂଳି ଘର ତୋଳେ···ସତ୍ୟ ଶିବ ସୁନ୍ଦରର ଅପଘାତ କରେ—ତାହାଲେ ପାଏ କ'ଣ ଶେଷରେ ? ଜୀବନକୁ ହତ୍ୟା କରି ତା ଭିତରୁ ନୂତନ ଜୀବନ ଖୋଜିଲେ ତା ଭିତରେ ତ ନୂତନତା କୌଣସି-ମତେ ମିଳି ପାରେନା—ବରଂ ପୁରାତନକୁ ବି ହଜାଇ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ ମଣିଷ।

ତୁମ ଭାଷା ତଥାପି ବି ମୋ ପାଇଁ ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ ତୁଳିକା।

ତା ତ ନିଶ୍ଚୟ ସାର୍ ! ଯିଏ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାପ ମାଆଙ୍କର ଭାଷା ବି ବୁଝିପାରିଲାନି ସେ ଜଣେ ସାଧାରଣର ଭାଷା ପୁଣି ବୁଝିବ ବା କିମିତି ?

ତୁଳିକା !

ସ୍ୟାର୍,

ମୁଁ ଠିକ୍ ଭାବୁଛି ସାର୍ ! ଜୀବନର ଉଷ୍ଣ ଉତ୍ତେଜନାରେ ଆପଣ ନିଜର ଆଦର୍ଶ ହରାଇଛନ୍ତି, ନିଜର ମାନବିକତା ହରାଇଛନ୍ତି; ବାପ ମା'ଙ୍କର ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବି ହରାଇଛନ୍ତି । ତରଳ ଚଞ୍ଚଳତା ଭିତରେ ଆପଣ ଚିରଦିନ ଏମିତି ବିଚଳିତ ହେବେ । ଠିକ୍ ଭୁଲ୍‌ର ବିବେଚନା ଆପଣ ଜମାରୁ କରି ପାରିବେନି ।

ସେ ସୁଯୋଗ ମୁଁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇନି ।

କିଏ କହେ ଆପଣ ପାଇନାହାନ୍ତି ବୋଲି ? ଢେର୍ ଥର ପାଇଛନ୍ତି, ଅନେକ ଥର ପାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପାଇବି ଆପଣ ବୁଝି ପାରି ନାହାନ୍ତି । କାହିଁ କି ଜାଣନ୍ତି ? ପବିତ୍ର ମନର ପ୍ରଣୟଠାରୁ ଦେହର ପ୍ରୟୋଜନ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଢେର୍ ବେଶୀ···ହୃଦୟର ଶାଶ୍ୱତ ସତ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ବାହାରର ଗଂଧଭରା ଆବରଣ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଢେର୍ ବେଶି । ସେଇଥି-ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ବୋଧଶକ୍ତି ଥାଇ ବି ଆପଣ ଆଜି ଜଡ଼, ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଥାଇ ବି ଆପଣ ଆଜି ଅଂଧ । ଯେଉଁଠି ନିର୍ମଳ ଝର-ନିର୍ଝର ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଝରି ପଡ଼ୁଛି, ତାକୁ ଭୁଲି ମରୀଚିକା ଭିତରେ ପାଣି ଖୋଜି ବସୁଛନ୍ତି—ପାଇବେ କେମିତି ? ନ ପାଇଲେ ବା ଦୁଃଖ କରିବେ କାହିଁକି ?

ଭରା ଦରଦରେ ବସନ୍ତର ମନ ଉଚ୍ଛୁଳି ଉଠୁଛି । — ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ମୋ ସ୍ୱଚ୍ଛ ତଳର ତାତିକୁ ତୁମେ ଅନୁଭବ କରିପାରିଲନି ତୁଳସୀ— ପାରିଲନି ଏତେ ବୁଝି ମୋ ଭିତର ଅମ୍ବା ଗୃହେଁ କ'ଣ, କାହାପାଇଁ ମୁଁ ଆଜି ନିଃସ୍ୱ···ତାହାପାଇଁ ଆଜି ମୋର ଏ ନୈତିକ ଅବନତି ?

ବୁଝିଛି ସାର୍, ସବୁ···ବୁଝିଛି ।

ତଥାପି ବୁଝିବ ଅବୁଝା ହେଉଛ କେମିତି ? ମମତାର ସରଳ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଏ ଦୁନିଆଁରେ କ'ଣ ପ୍ରତିଦାନ ନାହିଁ ? କହ ପାରିବ ତୁମକୁ ଏମିତି କାଠ, ପଥର କିଏ କଲା—କାହାର ଭୁଲରେ ତୁମେ ଏମିତି ଦରଦହୀନ ହୋଇ ଉଠିପାରିଲ ?

ମୋ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତୁ ସାର୍ । ଜୀବନର ସବୁ ସ୍ନେହ ଦେଇ ଆଜି ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ମୋତେ ପାଶୋରି ଯାଆନ୍ତୁ·· ମନେ କର୍

ଳିକା ଥିଲା ଆପଣଙ୍କ ବୈପର୍ଯ୍ୟମୟ ଜୀବନ ପାଇଁ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ଜଣୀଥିବାର ସ୍ୱପ୍ନ।…

ତୁଳିକା !—ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ହସନ୍ତ। ତୁମେ ଏ କଥା କହୁଛ ତୁଳିକା। ସାଗୋରି ପିକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧରି ମୁଁ କ'ଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମକୁ ଚାହିଁ ବସିଥିଲି ? ମୋ ଆଖିରେ ଆଖି ମିଳାଇ ଥରେ ଚାହିଁ…ମୋ ହୃଦୟ ସହିତ ହୃଦୟର ବିନିମୟ କରି ଥରେ ଦେଖ— କ'ଣ ମୁଁ ଚାହେଁ ତୁମଠୁ—ଦୀର୍ଘ ଦିନଧରି ମୁଁ ତାହାର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ବସି ରହିଛି। କୁହ—କୁହ ତୁଳିକା—ସତକରି କୁହ, ତୁମେ କ'ଣ ମୋତେ ଭଲ ପାଅନା ?—ତୁଳିକା ହାତକୁ ମୁଷ୍ଟି ଧରି ପିଲାଙ୍କ ପରି କାନ୍ଦି ଉଠିଛି ହସନ୍ତ।

ତୁଳିକା ଥରି ଉଠିଛି।—ଏ କ'ଣ ? ଏତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ପାଇଁ ସେ ପିଶାଚୀଠାରୁ ଆହୁରି ଭୀଷଣ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା, ଆଜି ପୁଣି ତା ପାଇଁ ତା ହୃଦୟରେ ଦରଦ ଆସିଛି। ଏତେଦିନ ପରେ ତୁଳିକା ମନରେ ହସନ୍ତର ଆକୁଳତା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ରେଖା ଆଙ୍କିଛି—ପ୍ରଥମ ଥର ସନ୍ତାପରେ ତା ଆତ୍ମା ଉଛୁଳି ଉଠିଛି। ହାତରୁ ହାତ ମୁକାଳି ନେବା ଶକ୍ତି ନାହିଁ; ବାଧା ଦେବାର ଯୁ ନାହିଁ। ନିହାତି ଥରି ଥରି କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ହଁ ସାର୍, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲପାଏ…ଅତି ଭଲ ପାଏ, …ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଏ— ସକାଳର ଶିଶିର ଠାରୁ ଆହୁରି ଭଲ ପାଏ—ସନ୍ଧ୍ୟାର ଜାଗରଠାରୁ ଆହୁରି ଭଲ ପାଏ…କିନ୍ତୁ—

କିନ୍ତୁ ?

ତୁଳିକା ଦୁଇ ବୁନ୍ଦା ଲୁହ ଭୂଇଁ ଉପରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇ ତୋଳା ଦୁଇଟି ତଳକୁ ନତ କରି ନେଲା।

ଉଦ୍‌ବେଗରେ ତୁଳିକା ଦେହକୁ ଥରେ ଝୁଙ୍କାଇ ଦେଲେ ହସନ୍ତ।
—କିନ୍ତୁ ପୁଣି କ'ଣ ତୁଳିକା ?

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଅସମର୍ଥା ସାର୍…ଆପଣଙ୍କ ଅଶାର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଁ ଉପାଦାନ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ମୁଁ ନିହାତି ଅକ୍ଷମ।—ମୁଁ ବାନ୍ଧ୍ୟା…।

ତୁଳିକା…ଆଉ ଥରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ହସନ୍ତ।

ହଁ ସାର, ଶାର୍ମଙ୍କ ବାବୁଙ୍କୁ ମୁଁ ନିଜର କରି ନେଇଛି ଅନେକ ଦିନୁ । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ମନ ବୁଝିବି ପ୍ରତିଦାନ ଦେଇ ପାରୁ ନଥିଲି । ଆପଣ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ସାର୍, ଗୋଟିଏ ଦେବତାର ଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫୁଲକୁ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦେବତାର ଅର୍ଚ୍ଚନା କ'ଣ କରିପାରି ପାରେ ?

ହସନ୍ତର ହାତ ମୁଠା ଧୀରେ ତୁଳିକାର ସ୍ପର୍ଶ ଉପରୁ ଢୋହଳ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଦମକା ପବନ ଉଠୁଥିଲା ତା ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଅନ୍ତର ତଳୁ ଗୁମୁରି ଗୁମୁରି···

ନିର୍ଲିପ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହି ଚାଲିଛି ତୁଳିକା—ଭଲ ପାଇବାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମହାନ ଆଦର୍ଶ କେବଳ ବିବାହ ଭିତରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ ସାର୍ । ବରଂ ମମତା ଢେର ଦିନ ପାଇଁ ବଞ୍ଚି ରୁହେ । ମୋତେ ସାନ ଭଉଣୀ ଗର୍ବ ଦେବାକୁ ମା' କୋଳରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଆସି ନଥିଲେ । ଆଜିଠାରୁ ସେ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରିବେ ଆପଣ । ଆପଣ ହେବେ ମୋର ସୋହାଗ ସେନେହ ଭାଇ···ଅତି ଆଦରର ଭାଇ । ବୁଝନ୍ତୁ, ସତେ ଯଦି ମୋତେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ଆସୁଥିଲେ ଆପଣ, ତେବେ ମୋର ଏଇ ସାମାନ୍ୟ ଅଳି, ସାମାନ୍ୟ ମାଗୁଣି, ସାମାନ୍ୟ ମିନତିକୁ ଆପଣ ପୂରଣ କରି ପାରିବେନି ?

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଉଠିଛି ହସନ୍ତ । ତୁଳିକାର ଅନୁରୋଧ ବାସ୍ତବିକ୍ କି ମଧୁର, କି ଆକର୍ଷଣୀୟ ! ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ମନର ସ୍ମୃତି ତାର ଅଦଳ ବଦଳ ହୋଇ ଉଠିଛି । ନିଜର ଇତର ବିଳାସର ସ୍ୱପ୍ନ ମରି ଯାଇଛି—ମରି ଯାଇଛି ଏକ ଚଳ-ଚଞ୍ଚଳ ଜୀବନ, ଅନ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ଜୀବନର ଆଲୋକ ପାଇ ।

ବୁକୁ ଉପରେ ମଥା ଥାପି ମୃଦୁ ମଞ୍ଜୁଳ ସ୍ୱରରେ ତୁଳିକା ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠିଲା—ଭାଇ···

ଅଜାଣତରେ ହସନ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଇଛି—ହଁ ?

ଏଣିକି ବାପ ମା'ଙ୍କର ଅବାଧ ନହୋଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ବିବାହ କା ନେବନା ?

କ୍ଷୀଣ ହସ ଧାରରେ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଲେ ହସନ୍ତ ।

ଭଉଣୀର ଅଧିକାର ଯଦି ପାଇଲ ତେବେ ମନଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱଭଳ ବାଛିବ ନଜେ । ତୁମେ ଆପତ୍ତି କରିବନାତ ?

ନାଁ ।

ଶୁଣ ଦଅ ।

ସ୍ନେହ ଅପେକ୍ଷା ଗୁଣର ମାନ ବେଶୀ ନୁହେଁ ତୁଳିକା ।

ବେଶ୍ ମଧୁ ହେବ ମୋ ଭଉଣୀ । ସେ ତୁମକୁ ଅତି ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଭଲପାଏ···ତାର ଅନ୍ତର ଆତ୍ମା ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚାହୁଁ ବସିଛି ତୁମର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ । ଗତ କେତେଦିନ ହେବ ସେ ରୋଗ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଛି, କେବଳ ତୁମର ପାଇଁ, ତୁମକୁ ଭାବି ଭାବି, ତୁମକୁ ଝୁରି ଝୁରି । ସେ ତାହାର ଅଭିନନ୍ଦନକୁ ତୁମେ ଆଉ ଫାଙ୍କି ଦିଅନି ଭାଇ···ଜୀବନ ମରୁର ତପ୍ତ ବାଲିକା ଉପରେ ତାର ମଧୁର ଯୌବନକୁ ଏକାକିଆ ଛାଡ଼ିଦେଇ ତୁମେ ଆଉ ହୁଟିଯାଅନି । ମୋତେ ଯେଉଁ ଆଶ୍ୱାଦେଇ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ପାଇ ଆସୁଥିଲ, ସେହି ଆଶ୍ୱାରେ ତାକୁ ଥରେ ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର—ଦେଖିବ ସେ ମଧୁ ମାଳତୀ ନୁହେଁ, ଗୋଲାପ କଳିକା । ତୁମ ଅମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଣୟର ଏକମାତ୍ର ପୂଜାରଣୀ ।···ଅଶାନ୍ତୀ ଗୃହାଣୀରେ ତୁଳିକା ଚାହଁଲା ହସନ୍ତ ମୁହଁକୁ

ହସନ୍ତ ଅଧରରେ ଆଶାର ସ୍ଫୁରଣ ।

ଶରତର ସଙ୍କେତ ଦେଉଛି ସେ ।

—ପନ୍ଦର—

ଆକାଶରେ ଗୃନ୍ଧ ଉଠିଲା—ଉଠିଲା ସେ ଯେଉଁ ଛାଇ ଆଲୁଅର ଚେକ ଚେକ ଭଉଁରୀ ଧୂସର ଧରଣୀ ଉପରେ ।

ଅଂଧକାର···

ଘାଡ଼କ ଅଂଧକାର, ନିବିଡ଼ ଅଂଧକାର, ନିଥର ଅଂଧକାର—ଅତି ଭୀଷଣ···ଅତି ଭୟଙ୍କର ।

ଝଡର ବେଗ ଅଛି । ବାଆ ଧରି ସେ ଯାଏ—ବାଆ ନଥିବ ସେ ଯାଏ । କଟି ମିଟିଆ ଅଂଧକାର ଭିତରେ କଳା ଅଂଧାରୀ ଢାଳ ଛୁଟିଛି । ବେଗ ବଢ଼ୁଛି—ବଢ଼ୁଛି ଭରା ନଦୀର ଜୁଆର ପରି ହଲ ହଲ···ଶ୍ରାବଣର ମେଘ ପରି ଫୁଲି ଫୁଲି ।

କେତେ ଆଶା ଧରି ବସନ୍ତ ଓ ଜୁଲିକା ଛୁଟି ଯାଇଥିଲେ ମଧୁ କୁଟୀରକୁ । ମନରେ ଥିଲା ଅପାର ପୁଲକ, ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ, ସେ ଟିଏ ସରଳ ବାଳିକାର ନିକଟରେ କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା କରିନେବାର ଝୁଙ୍କ ଦୁହିଙ୍କ ମନକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରି ରଖିଥିଲା । ମଧୁମାଳତୀ ଫୁଲ ଭିତରୁ ମଲ୍ଲୀ ଚମ୍ପାର ଗଂଧ ଛୁଟିବ—ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ ଛୁଟିବ । କାହିଁ ଛୁଟି ପାରିଲାନତ ? କୁଆଡ଼େ ଗଲା ସେ ଆଶା ? କୁଆଡ଼େ ଗଲା ସେ ଭରସା ?

ଅବହେଳାର ଫଳ ମିଳିଛି । ବୁଝିବାର ସମୟ ଗଡ଼ି ଗଲାଣି । ମଧୁ କ୍ଷମା ଦେଇନି । ସେ ନାହିଁ । ନିବିଡ଼ ଅଂଧକାରରେ ହଜି ଯାଇଛି—ହଜି

ଯାଉଛି କଳା ରାତିର ଗାଢ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ ଭିତରେ—ଅତି ନୀରବରେ, ଅତି ଗୋପନରେ, ଏକାକୀ । ହେଲେ ପଛରେ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛି ଦୁଇଧାଡ଼ି ହାତ ଲେଖା । ତା ଅସ୍ଥିର ମନର କାହାଣୀ ସେ···ତା ଜୀବନର ଶେଷ ଭିକ୍ଷା—ବିଚଳିତ ପୁରୁଷ ପାଇଁ ତା ଅବିଚଳିତ ଆଦର୍ଶର ଶେଷ ସ୍ୱାକ୍ଷର ।

ମଧୁ ତେବେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବ ? ମୃଦୁଗଂଧାର ବକ୍ଷରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବ ? ନୂଆ ସୃଷ୍ଟି ଦେଖିବ ? ନୂଆ ଦେଉଳ ଗଢ଼ିବ ? କିନ୍ତୁ କିଏ ରହିବ ସେଇ ପୁରୁଣା···ମଣିଷ ରୂପୀ ତା ମନର ଠାକୁର ପାଇବ ସେଠାରେ ପୂଜା । —ହସନ୍ତ ପଢ଼ିଲା । ତୁଳିକା ବି ପଢ଼ିଲା ।

ମଧୁ ! ଏ କ'ଣ କଲ ମଧୁ ? ଜୀବନକୁ ଜୀବନ ପରି ଉପଭୋଗ ନ କରି ଏ ଭୁଲ୍ କାହିଁକି କରି ବସିଲ ତୁମେ ? ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିଲନି ? ଆଉ ଦଣ୍ଡେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ରହି ପାରିଲନି ? ଆଉ ନିମିଷେ ଗୃହଁ ବସି ପାରିଲନି ?—ଏତେ ନିଷ୍ଠୁର ତୁମେ ?

ବନାନୀର ବକ୍ଷଚିରି ଗର୍ଜି ଉଠୁଛି ମୃଦୁଗଂଧା । ଛାଇ ଛୁଇଁଛି । ମଧୁର ଛାଇ । ମରଣମୁଖୀ ଜୀବନର ଛାଇ । ଆତ୍ମିକତାର ଅସ୍ତିତ୍ୱର ବିକଳ ବିଧୁର ଛାଇ ।

ଏ ପୁଣି କିଏ ?

ଅନେକ ବ୍ୟବଧାନରେ···ଅନେକ ଦୂରରେ···ବନାନୀର ଲତା ଗହଳି ତଳେ···ବୁଦା ବୁଦା ଜଙ୍ଗଲ ତଳେ—ଛୁଟିଛି ଏକ ଯୁବକ—ହସନ୍ତ···ତା ପଛରେ ଧାଇଁଛି ପାଗଳିନୀ ତୁଳିକା । ମଧୁ ଜୀବନର ଚରମ ଲଗ୍ନରେ ତାକୁ ଯେ କୌଣସି ମତେ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ! ମରଣ ମୁହଁରୁ ତା ଜୀବନର ଭେଳାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ !

ବୁଦା ବୁଦା ଜଙ୍ଗଲ, କେଉଁ କେଉଁ ଘାସ, ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଗଛ । ଶାଳ-ତମାଳ ଘେରା ବନାନୀର ବକ୍ଷ ଅସୀମ, ବିରାଟ । ତାରି ଭିତରେ ମଧୁମାଳତୀର ଲତା ଉଠିଛି । ଫେଣ୍ଟି ଫେଣ୍ଟି ଫୁଲ ଫୁଟିଛି । ଗନ୍ଧହୀନ । ତଥାପି ଭୁଇଁରେ ଲୋଟୁଛି···ବନାନୀର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ମୃଦୁଗଂଧାର ଗର୍ଜ୍ଜନ । ଅଜର ରଜନୀରେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନବତୀ ।

ଛାୟାପଥ ମାଡ଼ି ଚାଲୁଛି ଦୁଇଟି ସନ୍ତ ଚରଣ—ଦୁଇଟି ବନ୍ଧୁର ଦୃଷ୍ଟି ···ନ ଥର ନିଶୀଥିନୀର, ନିଜନତ ତମସାରେ । ଜନନୀର ସ୍ୱପ୍ନ ଭୁଟିଛି— ଅଭୁଟ ସ୍ୱପ୍ନ ଭୁଟିଛି ଏତେ ଦିନରେ, କେତେକେମା ଯୁଗପରେ । ସେ ଚାହୁଁଛି । ଭାବୋଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହୁଁଛି—ଗଭୀର ଅଂଧକାରରେ ଆଖିମେଲି ଚାହୁଁଛି··· ··ଛ, କଳା-କଜ୍ଜ୍ୱଳ ତଳେ ଡୋଳାଖୋଲି ଚାହୁଁଛି । ଦେଖିବ । ଜୀବନ ମ··ଣର ଲୀଳା ଦେଖିବ । ମଣିଷର ଧ୍ୱଂସ ଦେଖିବ । ପ୍ରଣୟର ଆଦର୍ଶ ·ଦେଖିବ । କେତେବେଳେ ?

ମଧୁ ଛୁଟିଛି ।

ପଛରୁ ଚିତ୍କାର ଶୁଭୁଛି । ଛାୟାର ଚିତ୍କାର···ବିକଳ କଣ୍ଠର ଚିତ୍କାର···ସ୍ୱଭୂମିର ଚିତ୍କାର—ମଧୁ ! ମଧୁ !! ମଧୁ !!!

ପୁଣି ଆହୁରି ପଛରୁ ଶୁଭୁଛି—ଭାଇ ! ଭାଇ !! ଭାଇ !!!

ଝଞ୍ଜର ମନ୍ଥନ—ମଣିଷ କଣ୍ଠର ଉତ୍ତର ଶୁଭୁନ—ଶୁଭୁଛି ବନାନୀର ଉତ୍ତର, ମହାକାଳର ଉତ୍ତର···ଦ୍ୱୀନାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ।

ମଧୁର ମନ ଥର ଥର ହୋଇ ଉଠିଲାଣି···ଚହଲ ଚହଲ ହୋଇ ଉଠିଲାଣି । ସେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ସେ ଶୁଣିବ ଶୁଣି ପାରୁନ, ବୁଝିବ ବୁଝି ପାରୁନ, ଜାଣି ବି ଜାଣି ପାରୁନ । ରକ୍ତ ମାଂସର ଦେହ ଆଜି ତାର ଜଡ଼ ···ମନର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଆଜି ତାର ମୂକ···ପ୍ରଣୟର ଧୂଳିକ ଆଜି ତାର ସୁପ୍ତ । କେବଳ ଧାଇଁବା ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଇମିତି ଧାଉଁଥିବ ସେ—ଧାଉଁଥିବ ବନାନୀର ବକ୍ଷ ଭେଦି, ଭସ୍ମ ଅଂଧାରରେ ଗୀର କାଟି, ନୀରବ ପବନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରି—ଯେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ଅକ୍ଷତ ଆତ୍ମା ନଦୀ ବକ୍ଷରେ ସ୍ଥାନ ନପାଇଛି—ସ୍ଥାନ ନପାଇଛି ଏ ସୃଷ୍ଟି ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ଜଗତରେ ।

ମୃଦୁ ଗଂଧ ପାଖେଇ ଆସିଲାଣି—ପାଖେଇ ଆସିଲାଣି ମଧୁ ଅତି ନିକଟରୁ —ପୁଣି ପାଖେଇ ଆସୁଛି ବସନ୍ତ—ପାଖେଇ ଆସୁଛି ଜୁଲିକା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଉଦ୍‌ବେଳନ । ଏକର ଜୀବନ ରକ୍ଷା ଲାଗି ଆରେକର ଚେଷ୍ଟା । —ପଛରୁ ଚିତ୍କାର ଶୁଭୁଛି—ମଧୁ, ମଧୁ, ମଧୁ—ଭାଇ, ଭାଇ, ଭାଇ,···

ଗଗନ ପବନ ଭେଦ ପ୍ରଧ୍ୱନିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି ସେହି ଏକ ସ୍ୱର, ଏକ ଲହର, ଏକ ରାଗିଣୀ—

ଏ ଚେଷ୍ଟା ତୁମର ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ହସନ୍ତ—ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ତୁମର ଆଶାବାଦୀ ଜୀବନ ଧର୍ମ । ତୁମେ ଦୁର୍ବଳ, ତୁମେ ଅସ୍ଥିର, ତୁମେ ବିଚଳିତ ! ଏହି ବଳିଷ୍ଠ ଅଦର୍ଶବାଦୀ ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀ କନ୍ୟାର ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାକୁ ସ୍ପର୍ଶି ଏଇ ଜଞ୍ଜାଳମୟ ସୃଷ୍ଟି ଭିତରେ ଭିଡ଼ି ଧରିବାକୁ ତମେ ଅକ୍ଷମ, ତୁମେ ଅଯୋଗ୍ୟ ।

ମୃଦୁଗଂଧା ନଦୀର ଶାନ୍ତ ଗର୍ଜନ ଭିତରେ ମା'ର ଡାକ ଶୁଭୁଛି । ମା'ର ସ୍ତନରୁ ଝରି ପଡୁଛି କ୍ଷୀରର ଝରଣା···ମା'ର ସୁକୋମଳ କୋଳ ଏବେବି ରହିଛି ତା ପାଇଁ ମୁକୁଳା । ତାରି ଭିତରେ ଆଜି ନିଜର ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜି ନେବ ମଧୁ । ସେ ଆଶ୍ରୟ ଚିରବାଞ୍ଛିତ, ଚିର ସ୍ୱପ୍ନିତ, ଚିର ଈପ୍ସିତ ।···

···ହସନ୍ତ ଲାଗି ଆସିଲେଣି ଅତି ନିକଟକୁ । ଏଥର ମଧୁକୁ ଧରି ନେବ । ତାର ଶେଷ ସମୟରେ ଉଦ୍ଧାର କରିବ ତାକୁ—ତାକୁ ହସାଇବ—ତା ମନର ବୋଇତକୁ ଭସାଇବ । ସୁନ୍ଦର ଧରଣୀ—ଭାଇ, ଭାଇ, ଭାଇ—ତୁଳିକା କଣ୍ଠର ବିଭ୍ରାନ୍ତ ସମ୍ବୋଧନ ଶୁଭୁଛି ।

ମଧୁ, ମଧୁ, ମଧୁ···ହସନ୍ତର ପ୍ରାଣବିଦାରୀ ଚିତ୍କାର ନଦୀର ଆକାଶରେ ମିଳେଇ ଯାଉଛି ।

ମଧୁ ନଦୀର ଅତଡ଼ା ଉପରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି । ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ତ-ନାର ଏକ ମୃଦୁ ସମ୍ବୋଧନ ଶୁଣି ପାରୁଛି ସେ···କିଏ ସେ ତୁଳିକା···ନା ନଦୀର କୋମଳ ସ୍ୱର ଏ ନୁହେଁ···କିଏ ସେ ? କିଏ ସେ ତାକୁ ଏପରି ସଗ୍ରଗବେଳା ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସମ୍ବୋଧନ କରୁଛି—ତେବେ କଣ ହସନ୍ତ ବାବୁ ଛୁଟି ଆସିଛନ୍ତି ତା ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ପାଇଁ—ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆଉ ପ୍ରାଣ ପାଇଁ ଏ ମାୟା କାହିଁକି ? ନା, ନିଜ ଦୁର୍ବଳତାର ସ୍ୱାଦ ସେ ଅନ୍ୟକୁ ଗ୍ରହିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ? ତୁଳିକା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ସାରାଜୀବନ ଧରି ହେୟ ପଣ୍ଡପନ୍ଥ ହୋଇ ରହି ପାରିବନି···ତୁଳିକା ତାର ପ୍ରିୟବାନ୍ଧବୀ—ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସାଥୀ···

ସେ ବସନ୍ତକୁ ନେଇ ଯା'ଇଚ୍ଛା ତା' କରୁ···ସେ ବାଧା ଦେବନି ଆଉ···ବସନ୍ତ ଦିନେ ଅନୁତାପ କରିବ···ଯାହାକୁ ସେ ଏତେ ଘୃଣା କରି ଆସିଥିଲା, ତାରି ନିକଟରେ ପ୍ରିୟ ଥିଲା ସେ···ଆଉ ଯାହାଠାରେ ଅନ୍ତରର ସବୁତକ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଥିଲା—ଶେଷରେ ତାହା ଆକାଶ କୁସୁମରେହିଁ ପରିଣତ ହେଲା—

ମଧୁ···ମଧୁ···ତୁଳିକା ଡାକୁଛି—ତେବେ କଣ ବସନ୍ତ ଆଉ ତୁଳିକା ଦୁହେଁ ଯାକ ଧାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାକୁ ବିଦ୍ରୂପ କରିବାକୁ···ତୁଳିକା ! ଦୁଇଟି ସ୍ମୃତିଚିହ୍ନହିଁ ତୋର କାମ୍ୟ···ତୋ ମନକଥା ମୁଁ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଛି···ଜଣକୁ ଅନ୍ତରରେ ଘୃଣା କରି ଲୋକଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରେମର ସମ୍ମାନ ଦେଲୁ, ଆଉ ଜଣକୁ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେହ ସବୁ ଦେଇ ଦେଇ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରି ତୋଳିଲୁ···କିନ୍ତୁ ବସନ୍ତର ଏ ଅପମାନ ମୁଁ ସହି ପାରିବିନି ତୁଳିକା···ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆଉ ଏ ଛଳନା କାହିଁକି ? ଫେରି ଯା—

ମଧୁ···ମଧୁ···ବସନ୍ତର କ୍ଷୀଣ ସ୍ୱର ଭାସିଆସିଲା ଅଳ୍ପ ଦୂରରୁ । ମଧୁ କିନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷା କଲାନି । ବିଭ୍ରାନ୍ତ ଚିତ୍ତରେ ଝାମ୍ପ ଦେଲା ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ ।

ମଧୁ···ମଧୁ···! ବସନ୍ତ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା ଅଡ଼ଡ଼ା ପାଖରେ···ମଧୁକୁ ଧରି ନେଇ ଆନ୍ତା ସେ, କିନ୍ତୁ ଅଭିମାନୀ ଝିଅଟି ଧରା ଦେଲାନି ତାକୁ···ବସନ୍ତ ମଧ୍ୟ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଝାମ୍ପ ଦେଲା ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ···

ନଦୀର ଶାନ୍ତ ଜଳସ୍ରୋତରେ ଦୁଇଟି ଜୀବନ ଭାସି ଚାଲିଲେ ଆଗ ପଛ ହୋଇ ।

ଭାଇ···ଭାଇ···ତୁଳିକା ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ମଧୁ ଓ ବସନ୍ତ ଦେହ ନଥିଲେ ନଦୀ କୂଳରେ···ନଦୀ ଅଡ଼ଡ଼ା ଧାରେ ଧାରେ ଧାଇଁ ଚାଲିଲା ସେ ସ୍ରୋତ ଅନୁକୂଳରେ ।

× × ×

ରାତିର ଶେଷ ପ୍ରହର ।

ମଧୁମାଳତୀ ତା ଶେଯରେ ଶୋଇଛି—ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ସଂଜ୍ଞା ଫେରି ପାଇନି ସେ···ସବୁଜ୍ଞାର ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ସରିଲାଣି—ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ

ଡୁଲ୍କା । ଗୋଟିଏ ଚେୟାରରେ ବସନ୍ତ ବସିଛି ଆଗରୁ । ମଧୁର ବାପା ବୋଉ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ଝିଅର ଆଖି ପତାକୁ ଅନେଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଖି ପତା ଖୋଲିବାକୁ ଲାଗିଲା...ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗୃହାଣିରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନେଇଲା ମଧୁ । ଡୁଲ୍କା ଖୁବ୍ ଧୀରେ ତା ମୁଣ୍ଡବାଳ ଆଉଁଷି ଦେଇ ଡାକିଲା—ମଧୁ...

ମଧୁ ଆଖି ବୁଜିନେଇ ଥିଲା ଘଟଣାଟିର ଆମୂଳଚୂଳ ଥରେ ଭାବି ନେବାକୁ...ନଦୀରେ ସେ ଝାସ ଦେଇଥିଲା—ଏଠାରେ କପର ପହଁଚିଲା ସେ ...ମନେ ମନେ ଲଜ୍ଜାରେ ସଢ଼ିଗଲା ମଧୁ ।

ବୋଉ ଗିଲାସେ ଗରମ ଦୁଧ ଆଣି ତା ମୁହଁ ପାଖରେ ଟେକି ଧରିଲେ ।

ନେଲୁ—ପିଇଦେ...

ଡୁଲ୍କା ପିଆଇ ଦେଲା ମଧୁକୁ । କୋଠରୀଟି ଶୂନଶାନ ହୋଇଗଲା—ବାପ ମା ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । କ୍ରୋଧର କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ଫୁଟି ଉଠି ନଥିଲା—ପ୍ରାଣ-ପିତୁଳି ଝିଅକୁ ଫେରି ପାଇ ସେ ବାସ୍ତବିକ୍ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ବସନ୍ତ ଚେୟାର ଛାଡି ଉଠିଲା—ମଧୁ ଥରେ ବସନ୍ତକୁ ଅନେଇ ଦେଇ ପୁଣି ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ଆଣିଲା—ତା ମୁହଁଟା ଈଷତ୍ ଲାଲିମାରେ ଭରି ଗଲା ପରି ଜଣାଗଲା ।

କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ଭାଇ ! ତମ ଜାମା ପଟା ଯେ ଭିଜି ଯାଇଛି ? ତମେ ବସ, ମୁଁ ବସାରୁ ନେଇ ଆସୁଛି । ଡୁଲିକା ଉଠି ଛିଡ଼ା ହେଲା ।

ନା, ନା, ଆଉ କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ—ମଧୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଶ ସଂଜ୍ଞାନରେ ଅଛି ।

ଡୁଲ୍କାର ସମ୍ବୋଧନରେ ମଧୁ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ସେ ଡୁଲିକା ମୁହଁକୁ ଏକ ବିସ୍ମୟ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ଭଙ୍ଗୀରେ ଚାହିଁ ରହିଲା...

ହଁ, ମଧୁ, ମୋର କେହି ଭାଇ ନାହିଁ ତୁ ଜାଣୁ, ତୋ ଦୟାରୁ ମୁଁ ଭାଇଟିଏ ପାଇଲି । ଆଉ ଭାଇ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଭାଉଜଟିଏ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷଣରେ ମିଳିଯିବ...

ଦୁଷ୍ଟାମି ଛାଡ଼୍ ତୁଳକା···ମଧୁକୁ ଖୁଆଇ ପିଆଇ ପୁରସ୍ପୁର ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ କର ତୁ ଯିବୁ···ମୁଁ ଗୃହଲଲ—

ହସନ୍ତ ମଧୁ ପାଖକୁ ଆସି ଶୀରବରେ ଛିଡ଼ା ହେଲା । ତୁଳକା ଖୁବ୍ ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଅପସରି ଗଲା ଅଗଣା ଆଡ଼କୁ ।

ମଧୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମନ ଭରି ଦେଖିଲା ହସନ୍ତକୁ···ହସନ୍ତ ହୃଦୟରେ କୋହର ଉଦ୍ବେଳନ···ସେ ଖୁବ୍ ଧୀରେ ମଧୁର ହାତଟିକୁ ତୋଳି ନେଇ କହିଲା, ମତେ କ୍ଷମା କରିବୁ ମଧୁ, ତତେ ମୁଁ ଭୁଲ ଭାବିଥିଲି···ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଅନୁତପ୍ତ···

ବରଂ ଆପଣ ମତେ କ୍ଷମା କରିବେ ସାର ! ଆପଣଙ୍କୁ ଅଯଥା ଦୋଷାରୋପ କରିଛି—

ଆଚ୍ଛା ବାବା, ସବୁ ଦୋଷ ମୋର···ହେଲା, ଆପଣମାନେ ଏଣିକି ଖସି ତ ?

ତୁଳକା ହଠାତ୍ ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲା । ତା ଓଠରେ ଦୁଷ୍ଟାମିର ହସ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗୁଛି ।

ମଧୁ ଓ ହସନ୍ତ ଦୁହେଁ ଏକ ତାନରେ ହସି ଉଠିଲେ—ଅନ୍ତରର ଏଇ ଅକୃତ୍ରିମ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସରେ ଯେପରି ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣର ସମସ୍ତ ଗ୍ଲାନି ଧୋଇ ହୋଇଗଲା ।

ଅଚ୍ଛା ଭାଉଜ, ଆମେ ଯାଉଛୁ···ସଂଧ୍ୟାରେ କନ୍ତୁ ଆମ ଘରକୁ ଆସୁଚଟି ?

ପୁଣି ଦୁଷ୍ଟାମି, ଡାକ୍ତର ବାବୁ ଆସନ୍ତୁ—ସବୁ ଛାଡ଼େଇ ଦେବେ ଯେ···

ଏଁ ଏଁ···ଜିଭ ଦେଖେଇ ଖଡେଇ ହେଲା ତୁଳକା । ତାପରେ ହସି ଉଠି ହସନ୍ତର ହାତ ଧରି ବାହାରି ଗଲା କୋଠରୀରୁ । ଆଶା ଅକାଂକ୍ଷାର ସ୍ୱପ୍ନିଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେଇମାନଙ୍କ ଗନ୍ତି ପ୍ରଥକୁ ଏକଲୟରେ ଅନେଇ ରହିଲା ମଧୁମାଳତୀ ।

Edited, Published & Printed by Bansidhar Bhuyan for Jana-Sahitya Prakashan at LIPIKA, Cuttack-1